

Excellente School

2020

2021

2022

Rijks

Jaarstukken
2022

INHOUDSOPGAVE

Introductie

1.	Leeswijzer	2
2.	Voorwoord	4

Bestuursverslag

1.	Waar staat 't Rijks voor?	8
2.	Jaarverslag bestuur	10
3.	Succesfactoren	15
4.	Leerlingen en onderwijs	18
5.	Personeel	22
6.	Huisvesting	24
7.	Financieel	26
8.	Maatschappij	39
9.	Continuïteitsparagraaf	51
10.	Slot	67

Jaarrekening

1.	Algemeen	70
2.	Waarderingsgrondslagen	72
3.	Balans per 31 december 2022	79
4.	Staat van baten en lasten over 2022	81
5.	Kasstroomoverzicht over 2022	82
6.	Toelichting op de balans	83
7.	Toelichting op de staat van baten en lasten	97
8.	WNT	110

Overige gegevens

1.	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	115
----	---	-----

Bijlagen

1.	Gegevens over de rechtspersoon
2.	Aansluiting rijksbijdrage met het jaaroverzicht van DUO
3.	Overzicht hoofd- en nevenfuncties bestuur
4.	Overzicht kengetallen

INTRODUCTIE

Om tot goede jaarstukken te komen, is het van belang te benoemen voor wie we deze verantwoording maken. Het eerste hetgeen daarbij naar boven komt, is natuurlijk het ministerie van OC&W. Wij zijn verplicht deze stukken voor 1 juli aan hun te doen toekomen en voldoen in dit stuk ook aan hun inrichtingsvereisten. Maar we willen meer met dit boekwerk bereiken.

Hieronder volgt een opsomming voor wie wij dit stuk maken:

- Directie
- Personeel
- Bestuur
- Ouders
- Gemeente
- Bank
- Partners (in de regio)

Om het voor alle bovengenoemde 'stakeholders' prettig leesbaar te maken, hebben we een leeswijzer gemaakt. Hierin wordt per onderdeel van dit boekwerk een korte beschrijving gemaakt van hetgeen daarin wordt besproken.

Wij proberen verder in deze jaarstukken vaktaal zoveel als mogelijk te vermijden (af en toe komen we hier wegens richtlijnen echter niet onderuit) en hechten er hierbij aan zo transparant mogelijk te zijn.

We publiceren onze jaarstukken op www.rsgrijs.nl en attenderen de belanghebbenden hierop.

Leeswijzer

Bestuursverslag

In dit deel worden achtereenvolgens de belangrijkste kenmerken van onze school beschreven. Tevens brengt het schoolbestuur verslag uit van hetgeen zich dit jaar in de diverse geledingen van de school heeft afgespeeld en legt het verantwoording af op welke wijze de code voor goed bestuur inhoud krijgt. Daarnaast wordt stil gestaan bij de missie en visie van de school en de kritische succesfactoren die wij als school hebben vastgesteld, alsook de daaraan gekoppelde haalbare en meetbare resultaten.

Vervolgens wordt ingezoomd op de ontwikkeling van het aantal leerlingen, hun schoolprestaties en de diverse keuzeprogramma's die 't Rijks biedt om je talent te ontdekken en te ontwikkelen. In de paragraaf personeel wordt ingegaan op de formatie die we uitgeven, de in- en uitstroom van personeel en ons verzuim. Daarna wordt er stilgestaan bij onze gebouwsituatie, de huisvestingswerkzaamheden die we hebben (laten) verrichten, de ICT ontwikkelingen binnen school en de investeringen die er hebben plaatsgevonden.

Vervolgens maken we een analyse van ons financiële resultaat, bespreken we onze financiële kengetallen, vertellen we iets over de manier waarop we aanbesteden en hoe ons treasurybeleid (beheersing van de financiële positie van de school) wordt vormgegeven.

In de paragraaf maatschappij vertellen we over de inrichting van ons onderwijs en hoe wij daarbij onze leerlingen in staat stellen te kunnen participeren in de huidige en toekomstige samenleving, de manier waarop de school omgaat met verduurzaming, onze samenwerkingsvormen, de manier waarop wij als school de actiepunten (lees prestatiebox) van het Ministerie vormgeven, onze communicatie richting ouders, de samenwerking met de (P) MR en de wijze waarop wij onze bestuurders belonen.

In de continuïteitsparagraaf wordt ingegaan op de verwachtingen voor de komende 5 jaar qua leerlingentaantallen, formatie, financiële resultaten en kengetallen. Daarnaast vertellen we hier iets over onze risico's en de maatregelen die we nemen om deze te beperken, de planning- & control cyclus en de kwaliteit van ons onderwijs. Tot slot lichten we onze toekomstplannen toe.

5

Jaarrekening

Deze omvat de financiële verantwoording over 2022; de balans, de zogenaamde staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht.

Met de balans, inclusief de toelichting, proberen we u inzicht te geven in het vermogen van de school, de tegoeden op de bank, de leningen van de school, de overige schulden en tegoeden van de school aan het eind van het kalenderjaar.

Met de staat van baten en lasten met de daarbij behorende toelichting, geven we u inzicht hoe het resultaat over 2022 tot stand is gekomen. Hier kunt u terugvinden wat de bijdragen van het Ministerie zijn, van de gemeente en de overige opbrengsten. Tevens vindt u hierbij de hoogte terug van de salariskosten die we jaarlijks kwijt zijn, een specificatie van de overige personele kosten, hoeveel we afschrijven op onze gebouwen en inventaris, uit welke onderdelen onze huisvestingskosten bestaan, de overige kosten en tenslotte de rentebaten en –lasten. Het kasstroomoverzicht behelst de werkelijke uitgaven en inkomsten. Dit legt uit hoe het verschil tussen de banktegoeden aan het begin en eind van het jaar tot stand komt.

Controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan een accountantscontrole en leidt tot een oordeel van de onafhankelijk accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Bijlagen

De bijlagen vertellen u achtereenvolgens iets over:

- de algemene gegevens van de school
- de baten van de school en hoe deze aansluiten op het overzicht dat het Ministerie jaarlijks verstrekt
- de door het Ministerie gepubliceerde kengetallen van de school en hoe zich deze verhouden tot landelijke cijfers

Weergave van bedragen

De bedragen worden aangegeven in hele euro's. In sommige financiële tabellen worden ze afgerond op duizendtallen, hiervan wordt in dat geval bovenin expliciet melding gedaan.

VOORWOORD

Een leeromgeving om naar uit te kijken!

Het is mooi om te zien dat de leerlingen, ouders en medewerkers zich enorm hebben ingezet en ondanks de lockdowns van de school het onderwijsproces hebben voortgezet en toch nog mooie resultaten hebben behaald. Zowel de overgang als de eindexamenresultaten van 2022 zien er behoorlijk uit! Dat is fijn en laat zien dat we weerbaar zijn en met elkaar de schouders eronder hebben gezet.

De onderwijsachterstanden door het coronavirus beheerst momenteel het onderwijs. Ondertussen is er een oorlog uitgebroken in Oekraïne die ook onze school treft. Het inpassen van vluchtelingen in ons onderwijssysteem vraagt de nodige aandacht.

Het credo voor deze periode is dan ook "veiligheid en continuïteit". We willen dat elke leerling en collega zich veilig voelt op school en dat het onderwijsleerproces door kan blijven gaan. We gaan er dan ook vanuit dat we de school en het onderwijs op school voorrang moeten geven.

Onze interne risicoanalyse laat zien dat wij het als school hierbij goed doen en dat de veiligheidsthema's (waaronder corona) als lager dan gemiddeld door de diverse geledingen binnen school worden gezien.

De thema's uit ons schoolplan 2021-2025 zijn meegenomen in dit document. Tevens zijn we de school qua huisvesting momenteel flink in een nieuwe jas aan het steken. De voormalige hbs is aan de buitenkant gerestaureerd en aan de binnenkant omgevormd tot een modern brugklasgebouw met werkpleinen, tussenruimtes en een inrichting waardoor leerkrachten binnen de klas kunnen differentiëren. De voormalige conciërgewoning en de gymzaal van 1884 is getransformeerd tot lokaal 13 voor leerlingen, een vergaderruimte voor medewerkers, de rectorskamer en werkplekken voor de stafmedewerkers. Voor de komende jaren moeten de gebouwdelen uit de jaren '80, '90 en '02 worden getransformeerd. We willen dit doen in een periode van circa vijf jaar. Het gaat hier om aanpassingen ten behoeve van de onderwijskundige vernieuwingen, de verduurzaming van de gebouwen en verbetering van de arbeidsomstandigheden (voor zowel leerlingen als personeel). Daarnaast werken de leraren in hun vakgroep en in hun onderwijsteams (brugklas, mavo, havo, vwo) aan de vernieuwing van het onderwijscurriculum. De leerdoelen en de programma's worden aangepast aan het ervaringsgericht leren zoals gepropageerd door de universiteit van Leuven. Dit heeft grote invloed op het leerplezier van leerlingen. Stap voor stap maken we optimaal gebruik van de mogelijkheden die de leeromgeving biedt en krijgt attitudevorming een heldere plaats in het lesprogramma. We zijn trots op 't Rijks. Met dit jaarverslag willen we met u doornemen welke stappen we dit jaar weer hebben gemaakt. We wensen u veel leesplezier en reacties zien we graag tegemoet!

6

Leon de Rond
rector-bestuurder

BESTUURSVERSLAG 2022

1. WAAR STAAT 'T RIJKS VOOR?

Onze Missie

'We ontdekken en ontwikkelen onze talenten!'

Op 't Rijks willen we elk kind uitdagen om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen in een veilige, zorgzame en duurzame omgeving, zodat met plezier kan worden geleerd.

Onze Visie

'We durven te dromen, te leren en te werken aan onze toekomst!'

Kinderen en collega's leren doordat ze uitgedaagd worden om boven zichzelf uit te stijgen. Ons onderwijsaanbod biedt elke leerling en elke professional de kans om talenten te ontdekken en te ontwikkelen om met vertrouwen nieuwe dingen te durven doen (dromen, denken, durven en doen).

De leerdoelen zijn gericht op kwalificatie, socialisatie en personalisatie. Ons onderwijs is er op gericht dat we kennis, kunde, competenties en attitudes ontwikkelen bij leerlingen waarmee zij hun vervolgstap in de samenleving kunnen zetten. We geven dit onderwijs vorm in samenwerking met onze maatschappelijke partners. We leren ervaringsgericht in een omgeving die zich kenmerkt door regelmaat en ritme. We leggen de nadruk op loopbaanleren, ondernemend leren en onderzoekend leren. Het toepassen van dit concept zorgt ervoor dat er met plezier kan worden geleerd in een goed geregelde school. Sociale en culturele verschillen worden overbrugd en zijn stimulerend voor de ontwikkeling van elk kind.

We zijn een ontmoetingsschool waar mensen van verschillende herkomst en afkomst werken aan hun toekomst. De verschillen benutten we om van elkaar te leren.

Ons Organisatieprofiel

RSG 't Rijks is een openbare school met de afdelingen vmbo(t) (=mavo), havo, atheneum en gymnasium. Haar kernactiviteit bestaat uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio. Daarnaast biedt RSG 't Rijks extra onderwijsmogelijkheden aan de leerlingen in de vorm van:

- Topsport Talentschool voor de regio Zeeland en West-Brabant (topsportfaciliteiten)
- vooropleiding conservatorium voor kunst, muziek en dans
- cultuurklassen
- technasium
- sportklassen
- tweetalig onderwijs
- IB (International Baccalaureate)
- internationalisering
- mavo-+ (leerlingen doen examen in acht vakken)
- wetenschapsklas
- bèta-challengeproject

Dit alles biedt de leerlingen kansen om zichzelf te ontwikkelen op vrijwel ieder gebied.

Juridische structuur

RSG 't Rijks is feitelijk gevestigd op Burg. Stulemeijerlaan 24, 4611 EG te Bergen op Zoom en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20122559.

Het bevoegd gezag van de school berust bij de Stichting RSG 't Rijks, een openbare stichting. Door de stichtingsvorm is de school in grote mate onafhankelijk van het gemeentebestuur van Bergen op Zoom, wat de slagvaardigheid, flexibiliteit en bestuurbaarheid ten goede komt.

Het spreekt voor zich dat de begroting en de jaarrekening van RSG 't Rijks aan het gemeentebestuur van Bergen op Zoom worden aangeboden.

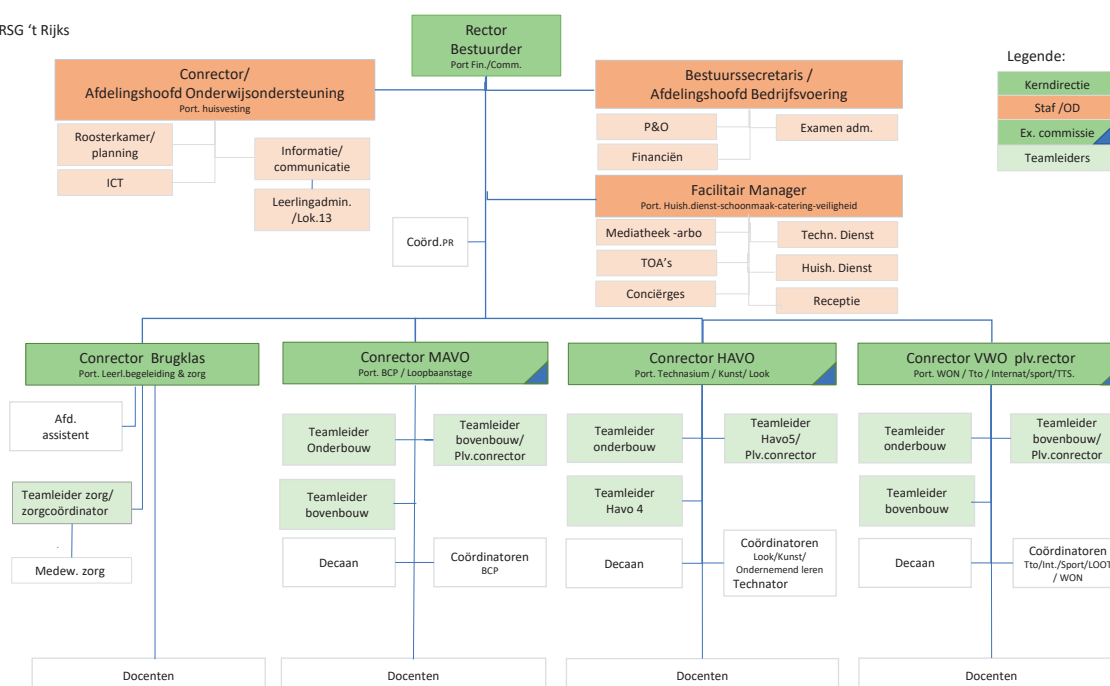
Het Stichtingsbestuur van RSG 't Rijks heeft gekozen voor het one tier model. Het bestuur bestaat uit toezicht houdende leden en een uitvoerend bestuurder, de rector, aan wie de dagelijkse leiding van de school is gedelegeerd. Dit jaarverslag is tevens het verslag van de interne toezichthouder.

Organisatiestructuur

De organisatie heeft een verticale structuur. Hierbij is er een onderscheid gemaakt tussen brugklas, mavo, havo en vwo. Hierdoor wordt het mogelijk om het onderwijs, het gevraagde niveau en de begeleiding van de leerlingen meer af te stemmen op de behoeften van de betrokken afdelingen. De doorlopende leerlijn krijgt zo meer kans.

Hieronder is het organogram van de school te zien.

Organogram RSG 't Rijks
Per 1-9-2022
Versie 6.0

2. JAARVERSLAG BESTUUR

Met dit jaarverslag van de Stichting RSG 't Rijks informeren wij de betrokkenen over de onderwerpen die ons in het jaar 2022 hebben bezig gehouden. Het is tevens een belangrijk verantwoordingsdocument naar diverse gebruikers, in het bijzonder het Ministerie van OC&W.

Financiën

We hebben de laatste jaren hard gewerkt om ons financieel resultaat op orde te houden. In 2021 kwamen we uit op een positief resultaat van € 510.649, in 2022 is het resultaat € 780.186 positief. Evenals het jaar 2021 is 2022 in financieel opzicht een jaar waarbij extra bijdragen van het Ministerie een grote invloed hebben op ons resultaat. Dit geldt dan met name voor de extra CAO gelden, waarbij voor het collectieve deel nog planvorming moet plaatsvinden, hiervoor is een aparte bestemmingsreserve gevormd. Zie paragraaf 7 voor een uitgebreide toelichting op de exacte financiële cijfers. Hierbij hebben we onze reserves wederom herijkt. De basis hiervan vormt onze jaarlijkse risicoanalyse, met bijbehorend risicoprofiel.

Onderwijs

In 2022 is verder inhoud gegeven aan een eigen meerjarenplan op elke onderwijsafdeling (brugklas, mavo, havo, vwo) op basis van de notitie 't Rijks 2025. Hiermee willen we 'bottom up' werken aan een schooleigen curriculum en lespraktijk met effecten op het leermiddelenbeleid en de leeromgeving. De aanpak van dit programma van 't Rijks 2025 is door de coronacrisis in een stroomversnelling gekomen. Denken in leerdoelen en het gebruik van digitale leermiddelen is geen issue meer. De uitvoering van het flexprogramma (flexrooster) is in het gedrang gekomen, doordat de leerlingen thuisonderwijs gingen volgen. We hebben het opnieuw voorbereid, waarbij zowel fysiek als digitaal onderwijs een rol gaan spelen. Daarnaast hebben we, op basis van 't Rijks 2025 en ons huisvestingsplan, een nieuw schoolplan gemaakt. Dit voldoet volledig aan de criteria die de onderwijsinspectie hieraan stelt.

Op 't Rijks willen we resultaatgericht en klantgericht werken. Dit vergroot de regelmogelijkheden en autonomie van de medewerker. Dit vinden we belangrijk, omdat we kinderen op maat willen bedienen in een goed geregelde school. We hebben er voor gekozen om zoveel mogelijk leerlingen, ondanks de leerachterstanden, door te laten stromen naar het volgende leerjaar. Daarnaast hebben we zoveel mogelijk ondersteuning ingezet op het gebied van maatschappelijk welbevinden, vaardigheden en vakondersteuning. Hiervoor hebben we veel extra leerkrachten aangenomen en de hulp ingeroepen van onze oud-leerlingen. De effecten van deze inzet laten zich pas over een jaar zien bij de overgangsvergaderingen. Het is maar de vraag of we met deze extra inzet van middelen en mensen een halt kunnen toeroepen aan de leerachterstanden. Je verwacht namelijk dat de leerlingen meer energie en tijd gaan besteden aan het leren, terwijl de puber meer aandacht en tijd gebruikt om sociale achterstanden in te halen. Begrijpelijk, maar ook frustrerend. De leerling kiest voor datgene wat voor hem of haar het meest belangrijk is. Dit kan betekenen dat meer leerlingen in het komende schooljaar het jaar over moeten doen. Veel leerlingen hebben ook moeite met de dagelijkse regelmaat van naar school gaan – op tijd komen- je spullen meenemen- actief deelnemen aan de les – huiswerk leren en maken. Dit vraagt veel van ouders en leerkrachten.

Het schoolbestuur heeft in augustus 2022 een subsidieaanvraag basisvaardigheden gedaan. Vanwege het grote aantal aanvragen is deze aanvraag uitgeloot. Dit heeft ons niet weerhouden om een onderwijskundige aanpak van de basisvaardigheden te formuleren en te implementeren. Dit hebben we zoveel mogelijk geïntegreerd in ons bestaande lesprogramma en lesrooster. Met digitale geletterdheid-waaronder mediawijsheid- hebben we de eerste programma's opgezet. Dit zijn nu nog pilots in verschillende leerjaren. In de komende twee schooljaren groeit dit door naar een volwaardig schoolbreed programma. Voor de professionalisering van leerkrachten en de inzet van een schoolbrede aanpak van de basisvaardigheden zijn de extra middelen uit de subsidie basisvaardigheden nodig.

De Burgerschapsvorming is gefundeerd in de ontmoeting op school (ontmoetingsschool) met als kernwaarden gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting. Het overbruggen van sociale en culturele verschillen is niet alleen een visie maar ook een aanpak. Je ziet dit binnen en buiten de les terug. Hierin speelt de aanpak in de mentorlessen en de mentorband een belangrijke rol. Leerlingen worden als groep en als individu voorbereid op hun maatschappelijke rol. Van belang is daarbij hoe zij hier persoonlijk in staan. Dit deel van het basisprogramma is geïntegreerd in het onderwijs dat wij geven. Elke vakdocent levert hier een bijdrage aan. We doen dit door onze school te zien als een samenleving waarin gemeenschappelijke waarden en regels gelden. De meest belangrijke daarvan is: Respect voor elkaar en voor de omgeving waarin je leert en werkt, ongeacht herkomst. Alleen toekomst telt.

Personeel

Het verder professionaliseren van de leerkrachten gaat onverminderd voort. De pedagogische en didactische aanpak van de mentor en de docent versterken is nodig, omdat de leerling veranderd is door andere prioriteiten en aandachtsgebieden. De coronacrisis heeft diepe sporen getrokken. Het vraagt meer geduld en relationele vaardigheden van leerkrachten en ouders. Leerlingen (en ouders) begeleiden in de veelheid van vragen en mogelijkheden die de huidige samenleving biedt, is geen sinecure. Er worden veel hogere eisen gesteld aan de leerkracht. Niet iedereen heeft dit in huis. Het vraagt extra digitale training voor docenten, ondersteuning en toezicht in de klassen. Daarnaast zijn er trainingen en scholingen hebben betrekking op diverse aspecten van het werk van elke docent, te weten passend onderwijs, didactiek, pedagogiek, mentoraat, loopbaanleren, projectonderwijs, vakinhoudelijke en educatieve informatietechnologie. We opereren vanuit de kracht van elke docent, geven hun keuzeruimte en geloven in de passie van het vakmanschap. Er wordt hard gewerkt om het allemaal voor elkaar te brengen. We zien dat terug in de leeropbrengsten en de lesbezoeken in de klas. Door het werken in teams rondom de afdelingen hebben we de verder stappen gezet op het gebied van coaching, intervisie en leren van elkaar. Voor het bestuur telt dit evenzeer als de verwachte resultaten van de onderwijsinspectie. De professionalisering van de docenten is sterk gekoppeld aan de ontwikkeling van de onderwijsafdelingen. In de brugklas ligt de nadruk op determineren en inspelen op verschillen tussen leerlingen. In de mavo ligt de nadruk op loopbaanleren en de ontdekkingstocht van de leerlingen naar hun talenten en kwaliteiten. Op de havo ligt de nadruk op ondernemend leren en de daarop aangepaste pedagogiek en didactiek. Op het vwo ligt de nadruk op onderzoekend leren en leren onderzoeken. Docenten krijgen de Eureka-training van de universiteit van Utrecht en de Clil-training van de universiteit van Nijmegen. Daarnaast hebben we verschillende mentorcoaches ingezet om de mentoren te ondersteunen in het gemotiveerd en actief houden van onze leerlingen.

Daarnaast zijn er trainingen en scholingen hebben betrekking op diverse aspecten van het werk van elke docent, te weten passend onderwijs, didactiek, pedagogiek, mentoraat, loopbaanleren, projectonderwijs, vakinhoudelijke en educatieve informatietechnologie. We opereren vanuit de kracht van elke docent, geven hun keuzeruimte en geloven in de passie van het vakmanschap. Er wordt hard gewerkt om het allemaal voor elkaar te brengen. We zien dat terug in de leeropbrengsten en de lesbezoeken in de klas. Door het werken in teams rondom de afdelingen hebben we de verder stappen gezet op het gebied van coaching, intervisie en leren van elkaar. Voor het bestuur telt dit evenzeer als de verwachte resultaten van de onderwijsinspectie. De professionalisering van de docenten is sterk gekoppeld aan de ontwikkeling van de onderwijsafdelingen. In de brugklas ligt de nadruk op determineren en inspelen op verschillen tussen leerlingen. In de mavo ligt de nadruk op loopbaanleren en de ontdekkingstocht van de leerlingen naar hun talenten en kwaliteiten. Op de havo ligt de nadruk op ondernemend leren en de daarop aangepaste pedagogiek en didactiek. Op het vwo ligt de nadruk op onderzoekend leren en leren onderzoeken. Docenten krijgen de Eureka-training van de universiteit van Utrecht en de Clil-training van de universiteit van Nijmegen. Daarnaast hebben we verschillende mentorcoaches ingezet om de mentoren te ondersteunen in het gemotiveerd en actief houden van onze leerlingen.

Organisatie

De organisatie is geprofessionaliseerd doordat resultaatgericht werken centraal staat bij de aansturing. De verantwoordelijkheid van elke leidinggevende en het daarbij behorende team is vastgelegd in een RASCI overzicht. Verantwoordelijkheid is daarbij gedefinieerd als een meetbaar resultaat. Dit is terug te zien in het organogram. De verticalisering van de afdelingen mavo, havo, vwo is inmiddels een feit. Aan het hoofd van elke afdeling staat een eindverantwoordelijke conrector. Inmiddels zijn de teamleiders niet meer weg te denken uit de school. Zij leggen zich toe op de verbinding van leerlingen, docenten en ouders. De conrector is integraal verantwoordelijk voor personeel, onderwijs, planning en formatiebudgetten van de afdeling. Ook voor docenten, mentoren en de medewerkers van de ondersteunende diensten is gewerkt aan het vastleggen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit is bepalend voor het vermogen om resultaatgericht te kunnen werken. Het onderwijs ondersteunend personeel is omgedoopt tot 'ondersteunende diensten'. Na een grondige analyse van de werkprocessen door een extern facilitair deskundige is er een nieuwe werkwijze ontstaan in de vorm van projecten. Hierdoor is de onderlinge afstemming tussen de diensten sterk verbeterd en het werkplezier toegenomen. Met het nieuwe begrip 'ondersteunende diensten' laten de diensten zien 'klantgericht en resultaatgericht' te willen werken.

Concurrentiekracht

Vanuit onze missie willen we onze positie verder versterken in stad en regio. Als eerste doen we dat met het programma 't Rijks 2025, naar een toekomstbestendige school door herziening van het curriculum en onze lespraktijk. In de regio is er discussie over de fusie van onze drie concurrentiescholen. Wij hebben ons hierin terughoudend opgesteld. We wachten de ontwikkelingen af en kiezen er vooral voor onze eigen ontwikkeling door te zetten.

Goed bestuur

Het bestuur van de stichting RSG 't Rijks is lid van de VO-raad en onderschrijft daarmee de code 'goed bestuur'. In de code goed bestuur zijn de basisprincipes vastgelegd die een appèl doen op de professionaliteit van bestuurders en schoolleiders in het voortgezet onderwijs. De principes zeggen iets over de waarden die aan het gedrag en de cultuur ten grondslag liggen. Van belang is 'van waaruit betrokken bestuurders handelen; wederzijds respect, transparantie, dialoog, gezamenlijkheid en verantwoording willen en durven afleggen'. De code is uitdrukkelijk niet alleen bedoeld voor bestuurders en schoolleiders, maar ook voor belanghebbenden binnen de school, zoals de leerlingen, de ouders en de medewerkers en natuurlijk voor belanghebbenden buiten de school, zoals ambtenaren en bestuurders van de gemeenten uit het wervingsgebied van de collega scholen. 'Goed bestuur' betekent het verkrijgen en behouden van vertrouwen van ouders, de gemeenschap, de overheid en de politiek, zowel lokaal als landelijk.

De stichting voldoet aan de bepalingen en volgt de code goed bestuur.

De wijze waarop de interne en horizontale verantwoording wordt gedaan, staat hieronder. De behaalde resultaten op organisatie en schoolniveau ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten zijn beschreven in het vervolg van dit jaarverslag.

One tier model

Op grond van de statuten van de stichting RSG 't Rijks bestaat het schoolbestuur uit toezichthoudende bestuurders en een uitvoerend bestuurder. De verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de toezichthoudende bestuurders zijn strikt gescheiden van de uitvoerende bestuurder.

De toezichthoudende bestuurders zijn belast met het houden van toezicht. Het doel van het toezicht is:

- Toetsen en bevorderen dat de uitvoerend bestuurder het doel van de stichting effectief, doelmatig en efficiënt realiseert.
- Realiseren van maatschappelijke doelen, die door de stichting zijn vastgesteld danwel door de overheid in wet en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.

Concrete bevoegdheden bestaan uit het vaststellen van de statuten, waaronder het managementstatuut, het goedkeuren van het meerjarig strategisch en financieel beleid, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag.

De toezichthoudende leden dienen de grondslag van de stichting en de integriteitscode te onderschrijven. Zij dienen zich bewust te zijn van hun voorbeeldfunctie ten behoeve van de hele stichting.

Voor de functie van rector/bestuurder is een profiel opgesteld. Ook voor de voorzitter en de leden van het bestuur is een functieprofiel vastgesteld. Jaarlijks evalueren we of profiel en werkelijkheid met elkaar overeenkomen. Dit leggen we vast in het evaluatieverslag.

De voorzitter van het bestuur ziet er op toe dat alle nevenfuncties worden vastgelegd. De criteria liggen vast in het statuut van de stichting RSG 't Rijks.

Tijdens de vergaderingen van de stichting RSG 't Rijks en de uitoefening van haar taken, richten alle bestuurders zich naar het belang van de instelling en de samenleving. Integer handelen staat centraal voor elke bestuurder van de stichting. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgelegd. Tijdens het functioneringsgesprek met de rector/bestuurder, staat het gedrag van de rector/bestuurder centraal. Daarin wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de rector/bestuurder het evenwicht bewaakt tussen openheid en vertrouwen.

Samenstelling van het schoolbestuur

Het stichtingsbestuur van RSG 't Rijks is ook in 2022 gebaseerd op het one tier model, een bestuursmodel, waarbij het bestuur strategisch meedenkt, beslissingen op hoofdlijnen neemt en voor de schoolleiding ook een klankbordrol vervult. De rector, dhr. drs. L.C.M. de Rond MA, is tevens uitvoerend bestuurder. Hij staat aan het hoofd van de school en legt verantwoording af aan de toezichthoudende bestuursleden.

De toezichthoudende bestuursleden functioneren onafhankelijk van de rector/bestuurder, hun namen zijn;

De heer C.P.M. van Oorschot (onafhankelijk voorzitter)

Mevrouw Y.J.M.M. Kammeijer-Luycks (onafhankelijk lid secretaris)

De heer F.J.W. van den Elshout (op voordracht van de ouders)

Mevrouw I.S.M. Pekelaer (op voordracht van de ouders)

De heer A.N.S.H.M. du Pont (op voordracht van de ouders)

De heer L.G.M. van der Beek (op voordracht van de gemeente Woensdrecht)

De heer P.W.J. Hoek (op voordracht van de gemeente Tholen)

Mevrouw H.A.M. van Oorschot (op voordracht van de gemeente Bergen op Zoom)

Mevrouw E. Prent (op voordracht van de gemeente Steenbergen)

Zij zorgen verder voor:

- het goedkeuren van begroting, meerjarenbegroting en het jaarverslag.
- toezicht op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen.
- toezicht op naleving van de wettelijke verplichtingen, de code goed bestuur en de afwijkingen van die code
- het aanwijzen van een accountant

Nevenfuncties

Alle al dan niet betaalde hoofd- en nevenfuncties van onze bestuurders vindt u in de bijlagen.

Beloning

Deze bestuurders zijn vrijwilligers en verrichten hun werkzaamheden op basis van een vrijwilligersvergoeding. Deze vrijwilligersvergoeding ligt niet boven de € 1.800 en behoeft vanuit nieuwe regelgeving niet te worden gepubliceerd bij de vermelding WNT (wet normering topinkomens).

Stafdienst

De Stichting RSG 't Rijks beschikt over een professionele stafdienst die wordt aangestuurd door de bestuurssecretaris. Deze stafdienst ondersteunt het schoolbestuur. In deze stafdienst zitten specialisten op het gebied van financiën, onderwijs, personeel en beheer. Voor elk van de specialisten alsook voor de bestuurssecretaris is een functieprofiel beschikbaar.

Vergaderingen

Het bestuur van de stichting RSG 't Rijks vergadert zes keer per jaar. Tijdens deze vergaderingen komen alle aspecten van de instelling aan de orde. Centraal staat steeds de voortgang op tien terreinen. Strategisch beleid; onderwijskundig beleid; personeelsbeleid; beheer; financiën; communicatie; planning & organisatie; overlegvormen; afdelingen; evenementen. Op elke portefeuille wordt mondeling en schriftelijk verantwoording afgelegd door de bestuurder. De documenten en de verslagen worden bewaard in het bestuursarchief. Er wordt gewerkt met een agendacommissie. Deze bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter, de rector/bestuurder en de bestuurssecretaris. Deze commissie komt maandelijks bijeen. Zij volgt de ontwikkelingen binnen en buiten de school en dient als sparringpartner voor de rector/bestuurder. Ook de voorbereiding voor de bestuursvergadering vindt plaats in deze commissie.

Horizontale en verticale verantwoording

De toezichthouders volgen de processen kwalitatief en kwantitatief. Zij gebruiken daarvoor diverse instrumenten en informatiebronnen. Zoals de vastgestelde prestatie-indicatoren in het schoolplan en de diepte-interviews met stakeholders. De toezichthoudende bestuurders voeren een keer per jaar gesprekken met het college van de gemeentes Bergen op Zoom, Steenbergen, Tholen en Woensdrecht, de ouderraad en de medezeggenschapsraad en de onderwijsinspectie. Van deze gesprekken wordt een gespreksverslag gemaakt en bewaard.

Eénmaal per jaar wordt er voor het voltallige bestuur en schoolleiding een themabijeenkomst georganiseerd. Het 'one-tier model' blijkt zeer effectief te zijn. De toezichthoudende bestuurders zijn betrokken en goed geïnformeerd, zonder dat zij daarbij op de stoel van de rector/bestuurder gaan zitten.

Bestuursevaluatie

Eens per jaar evalueren de toezichthouders hun eigen functioneren. Deze vindt plaats onder externe begeleiding ter bevordering van de objectiviteit. Hiervan wordt een verslag gemaakt. De gemaakte afspraken worden via een actielijst bewaakt. Dit verslag wordt vastgesteld en in het bestuursarchief bewaard. De verschillende toezichthouders functioneren op deelterreinen onafhankelijk en kritisch. Zij doen dit in het directe werkoverleg met de verantwoordelijke portefeuillehouders in de school, te weten beheer, financiën, onderwijs, personeel. Zij maken dit kenbaar tijdens de bestuursvergaderingen. Ook hier worden verslagen van gemaakt en bewaard in het bestuursarchief.

Rooster van aftreden

Er is een rooster van aftreden vastgesteld. Daardoor is van tevoren duidelijk hoe lang de zittingstermijn is en hoe wordt gehandeld om de ontstane vacature weer in te vullen.

Klokkenluidersregeling

De stichting RSG 't Rijks heeft de klokkenluidersregeling naar voorbeeld van de VO-raad overgenomen en vastgesteld. Er is een onafhankelijke externe klachtencommissie ingesteld om mogelijke klachten en/of integriteitskwesaties te onderzoeken.

Naleving en jaarlijkse evaluatie van bovenstaande punten leidt tot de conclusie dat voor 't Rijks doet gelden: Code Goed Onderwijsbestuur.

3. SUCCESFACTOREN

In ons schoolplan 2021-2025 hebben we 20 succesfactoren benoemd, 10 op basis van ambities uit het sectorakkoord en 10 op basis van eigen ambities:

Kritische succesfactoren (KSF) 2021-2025 (op basis van sectorakkoord)¹

'We geven inhoud en vorm aan het onderwijs van de 21e eeuw!'

1. **Iedere medewerker en iedere leerling is verantwoordelijk voor zijn of haar ontwikkeling** en werkt actief aan de ontwikkeling van zijn of haar talent(en).
2. **Voor leerlingen valt er wat te kiezen.** Er is een breed aanbod van plusrichtingen, profielen, vakken, projecten en buitenschoolse activiteiten. Daar waar de organisatie niet in voorziet, wordt maatwerk geleverd (differentiatie in de klas).
3. **De organisatie is er op gericht dat er klantgericht en resultaatgericht wordt gewerkt.** We spreken elkaar hier op aan.
4. **Iedere leerling, ouder, medewerker en bestuurder verantwoordt zich verticaal en horizontaal over zijn of haar rol in de organisatie.** Iedereen kent zijn of haar rechten en plichten en kan zich individueel en als organisatorische eenheid verantwoorden. Het is helder bij wie, hoe en wanneer dat gedaan wordt.
5. **'t Rijks stimuleert de ontwikkeling van stad en regio** door het initiatief te nemen en constructief samen te werken met bedrijven, instellingen, andere onderwijsinstellingen en gemeenten. Samen geven zij het onderwijsprogramma vorm. Leerlingen worden hier actief bij betrokken.
6. **'t Rijks kenmerkt zich doordat loopbaanleren, onderzoekend leren en ondernemend leren geïntegreerd is in de lespraktijk.** Vanuit het concept van ervaringsgericht (of procesgericht) leren toegepast op loopbaanleren, ondernemend leren en onderzoekend leren wordt de brede vorming gerealiseerd. In de verschillende afdelingen zal de nadruk verschillen: mavo – loopbaanleren; havo – ondernemend leren; vwo – onderzoekend leren.
7. **Het leermiddelenbeleid en de leeromgeving werken stimulerend op het onderwijsleerproces en de gekozen richting.** Leerlingen en medewerkers worden betrokken bij de aanpassingen in het gebouw, klaslokalen, terrein, omgeving en de keuze van de leermiddelen zowel digitaal als analoog.
8. Het belangstellingspercentage van onze school onderscheidt zich kwantitatief. **Een derde van de schoolverlaters gaat naar 't Rijks.** Dit zorgt voor continuïteit en stabiliteit. We willen dit behouden en versterken.
9. Het belangstellingspercentage van onze school onderscheidt zich kwalitatief. **De schoolpopulatie kenmerkt zich door diversiteit qua opleiding, inkomen, sociale en culturele achtergrond.** De school weerspiegelt de samenstelling van de bevolking in stad en regio. Dit biedt kansen voor burgerschapsvorming, integratie en gelijke kansen. Dit willen we benutten en versterken.
10. We leveren een actieve maatschappelijke bijdrage aan de groei en ontwikkeling van stad en regio door in te spelen op de onderwijsbehoeften in onze regio. **Duurzame innovaties in samenwerking met bedrijven, instellingen, gemeenten en andere onderwijsinstellingen zijn het resultaat van samenwerking.** Dit willen we behouden en versterken door, afhankelijk van de maatschappelijke behoefte, nieuwe samenwerkingsvormen aan te gaan.

Kritische succesfactoren (KSF) 2021-2025 (op basis van eigen ambities)

'We spelen in op de behoeften van de regionale en lokale samenleving!'

1. **Leerlingen komend uit achterstandsituaties² krijgen ondersteuning en coaching** op school, zodat zij boven zichzelf kunnen uitgroeien.
2. **De aansluiting tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs verloopt vloeiend** doordat het lesprogramma van het 1e en 2e leerjaar in het voortgezet onderwijs zowel vakinhoudelijk, didactisch als pedagogisch aansluit op de inhoud en werkwijze in groep 7 en 8.

1. Klaar voor de toekomst. Samen werken aan onderwijskwaliteit. Sectorakkoord vo 2014-2017.

En: actualisatie Sectorakkoord vo. Ministerie OCW.

2. De achterstand kan te maken met thuissituatie, ziekte en/of andere omstandigheden die ervoor zorgen dat de leerling achterstanden heeft opgelopen.

3. **De aansluiting tussen voortgezet onderwijs en vervolgonderwijs verloopt vloeiend** doordat het lesprogramma van de laatste twee leerjaren zowel vakinhoudelijk als pedagogisch en didactisch aansluit bij de werkwijze in het vervolgonderwijs.
4. **We ontwikkelen een schooleigen curriculum waarin naast kennis en kunde ook vaardigheden, competenties en attitudes een plaats krijgen.** Elke vakgroep en mentorteam maakt een basisprogramma, verrijkings-/verdiepingsprogramma en ondersteuningsprogramma voor de leerlingen van de diverse leerjaren en afdelingen. Dit programma vinden we terug in het vakwerkplan.
5. **De digitale leermiddelen vormen ruim 25 procent van alle lesstof.**
6. **Het schoolgebouw wordt verduurzaamd.** Licht, lucht en ruimte voor de leerlingen. We doen dit in verschillende fases. Te beginnen met de h.b.s. uit 1884. Dit wordt een brugklasgebouw. Achtereenvolgens komen de vakvleugels aan de beurt. In 2025 is driekwart van het gebouw verduurzaamd.
7. **Elke medewerker heeft een professionele attitude** en is in staat om hierop feedback te ontvangen en dit om te zetten in nieuw gedrag. Door observatie en terugkoppeling verbetert dit. Het gedrag staat beschreven in ons professioneel statuut.
8. **Het werkverdelingsbeleid voor docenten wordt aangepast zodat de werkverdeling tussen mentoren en niet-mentoren evenwichtig wordt.** Dit moet voldoende middelen genereren om jaarlijks drie tot vier groepen meer te formeren zodat de klassengrootte behapbaar wordt voor de docent.
9. **Cultuureducatie staat hoog op de agenda. RSG 't Rijks werkt samen met de gemeenten en culturele instellingen om cultuureducatie te integreren in het onderwijs.**
10. **Beroepsgerichte programma's van het beroepsonderwijs worden toegankelijker voor alle leerlingen. RSG 't Rijks werkt samen met de betrokken onderwijsinstellingen zodat leerlingen de ruimte krijgen om deel te nemen aan programmaonderdelen van mbo en hbo.**

Terugblik op schoolplan 2016-2020

Wat ging goed?

'Onze onderwijsstructuur, hij is er!'

1. Er is een breed en gevarieerd onderwijsaanbod gerealiseerd in groepsverband.
2. De lessentabel is aangepast met 20% keuzevrijheid voor de leerlingen.
3. Medewerkers werken aan hun persoonlijke ontwikkeling door scholing en intervisie.
4. De realisatie van de geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke norm.
5. Leerlingen ervaren de lessen als belangrijk voor hun ontwikkeling.
6. De onderwijsresultaten van de school zijn in alle afdelingen op basis van de criteria van de onderwijsinspectie voldoende. Op dit moment zijn zelfs alle deelgebieden voldoende.
7. De kwaliteitscultuur in school is door de inspectie als goed beoordeeld.
8. De mavo en vwo afdeling zijn excellent.
9. Alle vacatures zijn ingevuld. Er is geen personeelstekort.
10. De financiële kengetallen lopen in de pas met de gestelde overheidsnormen.
11. Nieuwe organisatie- en communicatiestructuur is geïmplementeerd en leidt tot krachtig sturing op elke niveau.
12. 20% van de leerlingen levert een onderwijsprestatie die boven het schooladvies ligt van de basisschool.
13. 20% van de leerlingen in havo 4 is doorgestroomd vanuit van 4 vmbo.
14. Het percentage voortijdig schoolverlaters ligt ruim onder de landelijke normen.
15. Het belangstellingspercentage voor 't Rijks is 33% of hoger.
16. De medewerkers zijn nauw betrokken bij de innovaties, (loopbaanleren, ondernemend leren, onderzoekend leren en aansluiting po-vo) ingezet om het curriculum didactisch te vernieuwen met medewerking van externe partners.
17. De diversiteit van de leerlingenpopulatie vertaalt zich in ontmoeting en samenwerking tussen leerlingen die sociaal en cultureel van elkaar verschillen.

17

Wat kan beter?

'We komen in actie en bereiken onze doelen!'

1. Medewerkers ruimen structureel 10% van hun arbeidstijd in voor hun persoonlijke ontwikkeling waarbij de voortgang zichtbaar en meetbaar wordt.
2. Medewerkers formuleren concreet te behalen leerdoelen voor de eigen ontwikkeling. Leraren formuleren deze ook voor hun leerlingen. We doen dit planmatig, telkens voor het komende schooljaar.
3. Leraren geven leerlingen structureel feedback op hun ontwikkeling ten aanzien van kennis, kunde, competenties en attitude. Zij doen dit op basis van de geformuleerde leerdoelen.
4. De leraren halen op verschillende manieren elk trimester feedback op de wijze waarop zij hun lessen organiseren en invullen.
5. Het concept van ervaringsgericht leren is leidend voor het pedagogische en didactisch klimaat op school. Elke medewerker is zich hiervan bewust en vertaalt dit in zijn handelen. Ook sociale en culturele verschillen worden hierdoor overbrugd.

Wat moet beter?

'We brengen onze onderwijsconcept van ervaringsgericht leren (procesgericht, loopbaan, ondernemend en onderzoekend leren) in praktijk!'

1. Er is maatwerk voor leerlingen om te werken aan persoonlijke leerdoelen.
2. Leraren maken gebruik van digitale leer- en hulpmiddelen om in te spelen op verschillen.
3. Leraren differentiëren binnen de les op tempo en niveau door in te spelen op de verschillen tussen leerlingen.
4. Leerlingen worden binnen en buiten de les ondersteund bij hiaten in kennis en kunde.
5. Leerlingen ervaren de lessen als inspirerend voor hun groei en ontwikkeling.
6. Elke vakgroep en mentorgroep formuleert de leerdoelen per leerjaar en afdeling.
Deze worden vertaald naar de les door de docent en mentor.
7. De schoolleiding reflecteert elke trimester op haar eigen werkproces en op de toepassing van de 7 habits van Covey

4. LEERLINGEN EN ONDERWIJS

Denken, durven, doen

De school werkt met het concept: leren door denken, durven en doen.

Denken staat uiteraard voor het leer- en denkwerk, durven voor de ontwikkeling van het zelfvertrouwen en de persoonlijkheid en doen staat voor het in de praktijk brengen van kennis en vaardigheden. Zo wordt er steeds meer met vakoverschrijdende projecten gewerkt, die de leerlingen zelfstandig moeten uitvoeren. Taalontwikkeling is een van de speerpunten: niet alleen in de lessen Nederlands, maar ook bij aardrijkskunde, geschiedenis en wiskunde. Er wordt dan in samenhang aan taal gewerkt. De universiteiten van Amsterdam en Utrecht werken aan een effectmeting van het denken-durven-doen concept. Dit concept komt dus uit de wetenschap, de school past het in de praktijk toe en nu wordt het weer teruggekoppeld naar de wetenschap.

Excellente school

In januari 2020 ontving 't Rijks het predicaat excellente school 2020-2022 voor onze vwo-afdeling en een verlenging voor onze mavoafdeling. Het is een erkenning van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het feit dat de school leerlingen optimale kansen biedt om hun talent te ontwikkelen. De mavo met het brede onderwijsaanbod, het doorstroombeleid en het Bèta Challenge Programma van de mavo+-afdeling hebben daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. Ook het vwo met extra ontwikkelmogelijkheden vanuit tto, technasium en wetenschapsklas is nu een excellente afdeling. De school zal ook de komende jaren zijn uiterste beste doen om dit predicaat te behouden en verder uit te bouwen met onze havoafdeling.

Een grote school klein houden

Ieder kind is anders, daar wordt op ingespeeld. De school volgt de studievoordigheden van onze leerlingen. We meten zaken als concentratie, samenwerking, leesvaardigheid, planning, samenvatten etc. Na een aantal jaren kun je zien hoe het kind zich ontwikkelt; dat heeft voor ons een grotere voorspellende waarde dan cijfers en we kunnen eventueel op tijd bijsturen. Kinderen vallen niet uit omdat ze niet intelligent genoeg zijn, maar omdat er zo vaak andere dingen in hun leven gebeuren. Daar wil de school alert op zijn. Hier speelt de school op in. De openheid van de school en de korte lijnen zijn cruciaal, zo houden we een grote school klein. Bovendien hebben we met onze vernieuwbouw een brugklasgebouw gecreëerd, zodat deze nieuwe leerlingen in een apart gebouw even de tijd krijgen om aan de omgeving van een middelbare school te wennen.

Openbare school

RSG 't Rijks is een openbare school. We zijn een ontmoetingsschool voor leerlingen en leraren van diverse godsdiensten, wereldbeschouwingen en politieke overtuigingen. Deze verscheidenheid beschouwen we als een belangrijk voordeel: zij brengt begrip en waardering voor iedere levensovertuiging en -visie met zich mee. Respect en verdraagzaamheid ten opzichte van elkaar en elkaars mening vloeien hieruit voort. In dit kader is er bij de docenten een grote bereidheid om van visies en overtuigingen kennis te nemen en de leerling daarover, waar nodig, te informeren. Voor en tegen komt aan de orde en in discussies met de leerlingen kunnen de docenten hun persoonlijke mening laten blijken, waarbij het opdringen van de eigen opvatting door een leraar als de enige goede, onjuist is. Door de leerlingen vroegtijdig vertrouwd te maken met diverse meningen en opvattingen, krijgen ze begrip voor anderen en andersdenkenden. Zo worden de jongeren het beste voorbereid op de maatschappij.

Schoolprestaties

De leeropbrengsten van een school worden voortdurend gemeten over een reeks van drie schooljaren. De onderwijsinspectie spreekt jaarlijks een oordeel uit over de prestaties van de leerlingen.

De onderwijsinspectie

De inspectie werkt met een onderwijsresultatenmodel. Het model heeft als doel bij te dragen aan de zelfsturing van scholen. Er wordt hierbij gewerkt met absolute normen, die voor een bepaalde periode worden vastgelegd.

Iedere school krijgt jaarlijks een beoordeling van de onderwijsinspectie. Deze is gebaseerd op een aantal gegevens die telkens over een periode van drie jaar gemiddeld worden. De gegevens waar de inspectie mee werkt zijn: onderwijspositie t.o.v. advies po, onderbouw snelheid, bovenbouwsucces, examencijfer.

De school heeft er hard aan gewerkt om deze cijfers te verbeteren (o.a. door invoering opbrengstgericht werken). Dit zie je terug in de resultaten.

Voor alle afdelingen geldt het oordeel: voldoende. In alle van de vier onderdelen van onze drie afdelingen zitten we boven de landelijke norm!

Daarnaast geeft de inspectie een oordeel in hoeverre onze school haar eigen ambities op overtuigende wijze realiseert. Voor onze afdelingen VMBO en VWO worden deze met goed beoordeeld!

Regionale Scholengemeenschap 't Rijks, Bergen op Zoom 4611 EG

Opleiding	Status toezicht
VMBO (G) T	Goed
HAVO	Voldoende
VWO	Goed

Overzicht van de examenresultaten 2022

Schooltype	Aantal kandidaten	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Vmbo-t	172	156	90,7% (93,6)
Havo	227	194	85,5% (87,2)
Vwo	102	90	88,2% (91,9)
Totaal	501	440	87,8% (90,2)

Tussen haakjes staan in de rechterkolom de percentages van vorig jaar.

Het overzicht van de examenresultaten over de afgelopen 10 jaren (in %) ziet er als volgt uit.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Vmbo	90,7	93,6	100,0	94,0	94,7	94,2	96,6	95,2	97,8	95,6
Havo	85,5	87,2	97,9	87,3	88,0	87,3	88,8	83,3	80,2	83,3
Vwo	88,2	91,9	99,0	94,0	91,9	92,2	81,7	89,2	77,0	88,9
Totaal	87,8	90,2	98,9	90,8	91,3	91,4	90,4	88,9	85,8	89,0

Conclusie:

De eindexamenresultaten liggen lager dan we gewend zijn. Dit is een gevolg van de situatie in de afgelopen jaren, waarbij we veel leerlingen door corona achterstanden hebben opgelopen en we ervoor gekozen hebben veel leerlingen toch te laten overgaan.

Overzicht van de bevorderingsresultaten 2022

Bevordering schooljaar 2021-2022 naar 2022-2023

Opleiding	aantal lln	bevorderd	%bevorderd
B1mh	154	146	94,8
B1hv	130	129	99,2
B1mavo	73	68	93,2
B1tto-havo	30	26	86,7
B1tto-vwo	32	30	93,8
B1vwo	49	49	100,0
H2	189	176	93,1
H2tto	42	35	83,3
V2	73	71	97,3
V2tto	38	36	94,7
M2	142	128	90,1
M3	144	122	84,7
H3	182	141	77,5
H4	285	234	82,1
V3	97	83	85,6
V4	98	87	88,8
V5	108	95	88,0
Totaal	1866	1656	88,7

21

Bevordering voorgaande schooljaren

Schooljaar	Aantal leerlingen (zonder examenklassen)	Bevorderd	% Bevorderd
2010-2011	2065	1903	92,2
2011-2012	2141	1944	90,8
2012-2013	2126	1987	93,5
2013-2014	2176	1971	90,5
2014-2015	2123	1936	91,2
2015-2016	1990	1803	90,6
2016-2017	1950	1736	89,0
2017-2018	1990	1803	90,6
2018-2019	1898	1747	92,0
2019-2020	1807	1717	95,0
2020-2021	1843	1667	90,5

- Het zittenblijfpercentage (volgens definitie 3) ligt al jaren net iets onder de 10%. In schooljaar 2019-2020 heeft corona hierop een positieve invloed gehad. Nu dus voor de tweede keer sinds de laatste 10 jaar een percentage boven de 10%. Dit heeft te maken met het coronajaar 2019-2020 toen er, vanwege moeilijk te beoordelen resultaten, een aanmerkelijk hoger percentage is overgegaan. Het afgelopen schooljaar, waarbij de leerlingen voor het eerst na corona weer vrijwel volledig op school de lessen konden volgen, is eigenlijk een correctie hierop.

Vertrouwenscontactpersoon

De school heeft twee vertrouwenscontactpersonen. Bij hen kunnen leerlingen terecht die zich onheus bejegend voelen. Hiervan kan een melding worden gemaakt bij de vertrouwenscontactinspecteur. De VCP begeleidt de leerling, adviseert in gesprekken en onderneemt adequate stappen. Ook het OP en de OD komen met hun vragen bij de VCP terecht. Zij worden na een eerste gesprek verwezen naar de schoolmaatschappelijk werkster.

5. PERSONEEL

Zaken met een behoorlijk personele betekenis

In het voorjaar 2022 heeft ons directielid van de afdeling havo een andere baan aanvaard.

De teamleider havo heeft haar functie overgenomen.

Functiemix

De school en de MR hebben de volgende streefpercentages schriftelijk vastgelegd in een maatwerkdokument.

LB: 52,0%

LC: 19,2%

LD: 28,8%

Op basis van de uitgegeven formatie op 1 oktober 2022 komen de berekeningen als volgt uit:

LB: 51,7%

LC: 23,2%

LD: 25,1%

De percentages voor 2022 liggen dus voor LC ruim boven de maatwerkafspraken, die van LD eronder. Deze worden niet voldoende gecompenseerd door het hogere LC-precentage. We zullen, ook gezien de extra inzet van personeel door de NPO activiteiten en de eindigheid hiervan, deze percentages goed moeten blijven monitoren en ervoor zorgdragen dat we weer in de pas lopen met de afgesproken percentages, die in het maatwerkdokument zijn vastgelegd.

In- en uitstroom

In 2022 zijn er 35 personeelsleden in dienst gekomen en 44 personeelsleden zijn vertrokken of met pensioen gegaan.

Verzuim

De verzuimpercentages van de laatste acht jaren zijn als volgt:

2015	4,25	2019	5,51
2016	4,28	2020	4,73
2017	5,07	2021	4,65
2018	6,31	2022	5,13

Ondanks een hoger percentage in 2022 (ruim een half procent boven onze doelstelling) lijkt ons verzuimbeleid duurzaam vruchten af te werpen! Landelijk lagen de percentages namelijk substantieel hoger dan in andere jaren. Evenals landelijk is het aandeel kortdurend frequent verzuim ook bij 't Rijks flink toegenomen (1,93% ten opzichte van 1,26% gemiddelde in de 4 jaren daarvoor).

Na goede verzuimcijfers in 2015 en 2016, hadden we vanaf 2017 percentages boven onze doelstelling. Hierbij moet worden vermeld dat de hoge percentages van 2018 en 2019 vrijwel geheel wordt veroorzaakt door lang, niet werkgerelateerd verzuim.

Ten aanzien van ons verzuimbeleid valt de aanpak te plaatsen in twee categorieën. De aanpak van kort verzuim vindt u terug in de uitkomsten van de risicokansanalyse (zie continuïteitsparagraaf). De aanpak van het langdurig verzuim valt niet in elke casuïstiek te sturen, daarbij is het per casus bewust kiezen voor een bepaalde strategie:

- De wet verbetering poortwachter volgen, waarbij er na twee jaar verzuim een definitief besluit kan worden genomen (dit betreft medewerkers die al een lange geschiedenis van veel en langdurig verzuim hebben, waar op een bepaald moment heel bewust het besluit is genomen om het traject nu volledig door te lopen om vervolgens op enig moment weer opnieuw te beginnen).

- Situaties waarin een medewerker langdurig uit de roulatie is (bv. gediagnostiseerd met kanker, hersenletsel), dit zijn langdurige trajecten waar we weinig invloed op kunnen uitoefenen.
- Bij een burn-out en psychische klachten, welke tot langdurig verzuim kunnen leiden, proberen wij in samenwerking met de bedrijfsarts snel te duiden of het gaat om werk gerelateerde problematiek of dat de problematiek zich meer op privé/persoonlijk vlak bevindt. Dit zorgt ervoor dat we sneller kunnen anticiperen of het bijvoorbeeld om disfunctioneren gaat, of een arbeidsconflict. Wanneer blijkt dat er geen medische oorzaak aan ten grondslag ligt, kan iemand uit verzuim worden gehaald en er ander traject gelopen worden.

Hieronder de uitsplitsing van het soort verzuim van de laatste 5 jaren.

	2018	2019	2020	2021	2022
kort	1,32	1,21	1,23	1,29	1,93
middel	0,71	0,80	0,62	0,86	0,55
lang	3,25	1,86	2,16	2,09	2,14
langer dan een jaar	1,03	1,64	0,72	0,43	0,51
	6,31	5,51	4,73	4,67	5,13

6. HUISVESTING

Gebouwen en terreinen

RSG 't Rijks beschikt over een goed, degelijk en eigentijds gebouwencomplex.

Na twee jaar vol bouwactiviteiten hebben we de eerste moderniseringsslag gerealiseerd. Momenteel heeft de school ongeveer 21.000 m² aan onderwijsruimte, die onderhouden moeten worden. Kijkend naar de toekomst moet geconstateerd worden dat het moderne onderwijs andere eisen aan onderwijsruimtes stelt dan vroeger het geval was. Er hoeft hierbij slechts gedacht te worden aan binnenklimaat, infrastructuur, energieverbruik enz.

Gerealiseerd is:

- 1) De stafafdeling is ondergebracht in de monumentale conciërgewoning en de 19e eeuwse gymzaal (lokaal 13). Daartoe is dit gebouwendeel duurzaam verbouwd. Planning, roosters, informatie en communicatie blijft in het hoofdgebouw.
- 2) De hbs uit 1882 is duurzaam verbouwd en gerestaureerd waar nodig. Deze krijgt een bestemming als nieuw brugklasgebouw. Daarnaast hebben we op zolder nieuwe lesruimtes gecreëerd.

Gedeeltelijk gerealiseerd is:

- 3) Het digitale netwerk en de digitale leeromgeving is overal in school toegankelijk en verrijkt met doeltreffende digitale leermiddelen, zodat fysiek leren en digitaal leren hand in hand gaan.

Nog te realiseren:

- 4) 4) De vakvleugels worden herkenbaarder gemaakt in de gangen. Ze worden transparanter. In elke vleugel komen flexibele leer- en werkplekken voor leerlingen en collega's. We realiseren in het huidige gebouw op een duurzame manier de lesruimtes van de toekomst.

25

We versterken de gebouwenpositie van onze school door met de gemeente afspraken te maken over het gebruik van het CKB-gebouw aan de Rijtuigweg en de sportzalen op ons terrein en in de gemeente Bergen op Zoom.

We hebben een huurcontract met de Karmel. Dit lost het probleem van een gebrek aan gymzalen in onze school op, hierdoor hoeven ook minder examenmodules LO buiten school plaats te vinden. Daarnaast huren we ruimtes van de Blokstallen 3 voor de vooropleiding.

Hieronder de belangrijkste zaken die we in 2022 hebben aangepakt:

- Geïnvesteed in onze nieuwe bouwplannen (€ 96.000)
- Ontruimingsinstallatie (€ 58.000)
- Asbestsanering (€ 14.000)
- Wijziging van terreinindeling (€ 16.000)

Voor deze zaken is geld nodig. De doordecentralisatie overeenkomst met de gemeente Bergen op Zoom en de exploitatiegelden vanuit het OCW zijn hiervoor bepalend.

ICT

Vanaf 2020 heeft het gebruik van digitale leermiddelen een vlucht genomen op 't Rijks. Zo hebben we door goed in te spelen op de gevolgen van de pandemie, een versnelling kunnen realiseren in het gebruik van ICT in het onderwijsproces.

Dit heeft ons destijds vervroegd doen besluiten om de leerlingen van klas 1 t/m 3 en vwo 4 een chromebook aan te laten schaffen of ter beschikking te stellen, anno schooljaar 2022-2023 werken alle leerlingen met een chromebook.

Docenten hebben we uitgerust met een laptop. Daarnaast hebben alle vakgroepen aangegeven welke digitale leermiddelen zij gaan gebruiken om leerlingen digitaal te kunnen bedienen.

De chromebooks zijn zo ingericht dat leerlingen tijdens schooltijden uitsluitend met hun schoolaccount kunnen werken, zodat afleiding tot een minimum beperkt wordt. Daarnaast is er voor gezorgd dat het uitstekend werkt met Office365. Zo worden op de chromebook gemaakte documenten automatisch opgeslagen in de Onedrive van de leerling.

Ook de medewerkers van de ondersteunende diensten met administratieve taken zijn voorzien van een laptop. Zij kunnen daarmee vanuit thuis werken en zijn daarmee in staat om deel te nemen aan digitale overleggen via Teams.

Elke methode heeft een digitale component, waarbij steeds vaker gebruik gemaakt wordt van learning analytics. Het stelt docenten in staat om de vorderingen van leerlingen te volgen en maatwerk te bieden. Onze docenten maken in toenemende mate gebruik van deze middelen. Naast het digitale materiaal van de methodes, is er ook steeds meer vrij toegankelijk materiaal beschikbaar.

Naast eerder genoemde processen maken we ook gebruik van de digitale mogelijkheden om onze leerlingen en hun ouders te informeren over de vorderingen, de presentie, studieplanners en ontwikkelingen op school. Alle inschrijfprocessen, zoals voor ouderavonden, informatieavonden, herkansingen, reizen, flexlessen gebeuren digitaal. Waar mogelijk maken we daarbij gebruik van beschikbare pakketten, maar er worden ook regelmatig maatwerkapplicaties in eigen beheer gemaakt.

7. FINANCIIEEL

Leerlingengegevens

Het leerlingenaantal op 1 oktober van het voorgaande jaar is bepalend voor het gehele kalenderjaar. Dit betekent dus dat het leerlingenaantal op 1 oktober 2021 ($2.432 - 22 \text{ gezakte vavo-leerlingen} \cdot 0,5 = 2.410$) bepalend is voor de bekostiging van het kalenderjaar 2022.

	1 oktober '20	1 oktober '21	1 oktober '22
totaal aantal leerlingen:	2.379	2.435	2.455

de verdeling			
brugklas	461	477	519
2e klas (M, H, V)	402	492	488
totaal klas 1 en 2	863	969	1.007
3e klas (M, H, V)	509	429	507
4e klas (M, H, V)	571	567	449
5e klas (H, V)	318	359	386
6e klas (V)	118	111	106
totaal klas 3 t/m 6	1516	1.466	1.448

VAVO-leerlingen TG *	6	22	22
----------------------	---	----	----

* dit zijn leerlingen die vorig jaar zijn gezakt, zij zijn meegenomen in het totaal aantal leerlingen, maar tellen in de bekostiging maar voor de helft mee

Prognose oktober 2023: 2.477 leerlingen (op basis van prognose uit meerjarenbegroting)

De vergoeding per leerling over 2022 is € 8.033,26.

Resultatenanalyse

Staat van baten en lasten over 2022

	2022	begroot 2022	2021
3 BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCW	21.910.315	20.369.000	21.088.701
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.351.753	1.337.000	1.275.540
3.3 Overige baten	197.198	115.000	167.782
Totaal baten	23.459.266	21.821.000	22.532.023
4 LASTEN			
4.1 Personeelslasten	17.967.089	17.529.000	16.239.977
4.2 Afschrijvingen	1.089.011	1.085.000	1.085.596
4.3 Huisvestingslasten	1.471.036	1.264.000	2.745.798
4.4 Overige lasten	2.123.182	1.966.000	1.969.389
Totaal lasten	22.650.318	21.844.000	22.040.760
Saldo baten en lasten	808.948	-23.000	491.263
5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1 Rentebaten	22.540	0	5.864
5.2 Rentelasten	51.302	52.000	45.533
Saldo financiële baten en lasten	-28.762	-52.000	-39.669
Resultaat gewone bedrijfsvoering	780.186	-75.000	451.594
6 BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING			
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Resultaat gewone bedrijfsvoering	0	0	0
Netto resultaat	780.186	-75.000	451.594

Zoals u in bovenstaand overzicht ziet is 2022, evenals in 2021, met een positief resultaat afgesloten; € 780.186; het resultaat over 2021 was € 451.594 positief (€ 510.649 -/- € 59.055 als gevolg van het niet meenemen van de ophoging van de lumpsum als gevolg van het vervallen van de vordering op het Ministerie).

Dit resultaat is dus hoger dan in 2021, zo'n € 329.000 en bovendien € 855.000 hoger dan begroot.

Het resultaat wordt evenals in 2021 beïnvloed door gelden die over het boekjaar heen lopen, voor 2022 zijn dit:

- CAO gelden, waarvan de besteding nog ingevuld moet worden

Het resultaat van 2021 werd door drie factoren sterk beïnvloedt.

- Extra dotatie voorziening groot onderhoud
- NPO/Coronasubsidies
- Vrijval voorziening arbeidsongeschiktheid (vanwege verzekering van dit risico bij Loyalis)

Zonder deze factoren zouden de resultaten over 2021 en 2022 er, afgerond op € 1.000, als volgt uitzien.

	2022	2021
3 BATEN		
3.1 Rijksbijdragen OCW	20.372	18.612
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.352	1.276
3.3 Overige baten	197	168
Totaal baten	21.921	20.056
4 LASTEN		
4.1 Personeelslasten	16.988	15.503
4.2 Afschrijvingen	1.089	1.086
4.3 Huisvestingslasten	1.471	1.408
4.4 Overige lasten	1.875	1.969
Totaal lasten	21.423	19.966
Saldo baten en lasten	498	90
5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		
5.1 Rentebaten	22	6
5.2 Rentelasten	51	46
Saldo financiële baten en lasten	-29	-40
Resultaat gewone bedrijfsvoering	469	50
6 BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING		
Buitengewone baten	0	0
Buitengewone lasten	0	0
Resultaat gewone bedrijfsvoering	0	0
Netto resultaat	469	50

In het kort volgt hierbij de analyse van de verschillen t.o.v. 2021.

Bij deze analyse hebben we gebruik gemaakt van interne verdeling tussen personele en materiële baten en lasten. Dit maakt de analyse ons inziens sterker.

Personele baten en lasten :	-/- € 1.239.000
Materiële baten en lasten :	+ € 1.557.000
Financiële baten en lasten:	+ € 11.000
Totaal:	+ € 329.000

Belangrijkste oorzaken

Personeel

(som van personele baten en lasten, op grond van interne toerekening):

Incidentele aanvullende bekostiging NPO + diverse coronasubsidies:	+ €	1.502.000
--	-----	-----------

De NPO (bedoeld voor schooljaar 2021-2022) gelden moesten in één keer als bate worden opgenomen in 2021, terwijl de lasten doorlopen in 2022. Daarnaast hebben we in 2021 diverse coronasubsidies mogen ontvangen (inhaal- en ondersteuningsprogramma's, extra hulp voor de klas). In 2022 hebben we juist meer kosten gemaakt dan dat er aan opbrengsten zijn binnengekomen.

CAO:	+ €	961.000
------	-----	---------

We hebben extra gelden gekregen voor diverse invullingen:

- € 321,95 werkdrukvermindering
- € 56,88 extra tijd en geld voor lerarenprofessionalisering
- € 10,73 professionalisering schoolleider
- € 7,51 dag van het OOP

Een deel hiervan moet nog worden ingezet (€ 394.000), hiertoe is een bestemmingreserve gevormd

Meer inkomsten Samenwerkingsverband:	+ €	44.000
--------------------------------------	-----	--------

Door indexatie als gevolg van de CAO stijging

Lagere salariskosten:	+ €	156.000
-----------------------	-----	---------

In 2021 is er verder ingezet op extra begeleiding van leerlingen met leerachterstanden.

Hogere kosten personeel niet in loondienst:	- €	79.000
---	-----	--------

Door corona hebben we voor zowel de invulling van reguliere als vervangingslessen meer gebruik moeten maken van uitzendbureaus.

Hogere storting personeelsvoorzieningen:	- €	705.000
--	-----	---------

In 2022 zijn we eigen-risicodrager geworden voor de werkhervattingskas. In 2021 konden we hiertoe de hiervoor gevormde voorziening van ruim € 400.000 laten vrijvallen. In 2022 hebben we extra stortingen gehad als gevolg van langdurig zieke werknemers en vanwege de extra PB uren uit de nieuwe CAO.

Hogere scholingskosten:	- €	116.000
-------------------------	-----	---------

De beschikbare budgetten worden nu goed benut. Het einde van de corona-restricties, waardoor vele scholingsbijeenkomsten geen doorgang hebben kunnen vinden, is hier natuurlijk ook mede debet aan. Tevens is er meer eigen personeel ingezet op coaching.

Materieel

(som van materiële baten en lasten, op grond van interne toerekening):

A Gemeentelijke bijdrage doordecentralisatie:		+ €	68.000
indexatie van de MEV met 4,92%	+ €	63.000	
lagere huur gymzaal door minder intensiever gebruik			
en door correctie huur Blokstallen	+ €	52.000	
geheel jaar afschrijving vernieuwbouw	-/- €	46.000	
diverse kleine oorzaken	-/- €	1.000	
B Boeken: lagere bijdrage vanuit NPO voor digitale licenties	-/- €	64.000	
C OCW	-/- €	1.557.000	

C1 Inkomsten:

€ + 272.000

- hogere inkomsten door :
- inflatiebijdrage per leerling
- andere toerekening als gevolg van vereenvoudiging bekostiging
- vergoeding CO2 meters die in 2021 al waren aangeschaft

C2 Huisvesting:

€ + € 1.275.000

lagere storting onderhoudsvoorziening + € 1.275.000 (door hoge kosten in 2021 als gevolg van nieuwe verplichte berekeningssystematiek)

C3 Overige lasten:

€ + € 10.000 => diverse kleine oorzaken

Financiële baten en lasten

Meer rentekosten als gevolg van nieuwe financiering warmtefonds
 en minder als gevolg van lening via schatkistbankieren i.p.v.
 via de reguliere bank, per saldo

+ € 11.000

Dan nu de vergelijking met de begroting:

Het begrote resultaat voor 2022 was - € 75.000, het werkelijke resultaat is + € 780.186
 en ligt dus zo'n € 855.000 hoger.

Hieronder de verklaring:

Personeel:	+ €	951.000
Materieel:	- €	96.000

Personeel

CAO	+ €	533.000
-----	-----	---------

We hebben extra gelden gekregen voor diverse invullingen

- € 321,95 werkdrukvermindering
- € 56,88 extra tijd en geld voor lerarenprofessionalisering
- € 10,73 professionalisering schoolleider
- € 7,51 dag van het OOP

Een deel hiervan moet nog worden ingezet (€ 394.000), hiertoe is een bestemmingreserve gevormd

Samenwerkingsverband	+ €	120.000
----------------------	-----	---------

We krijgen meer subsidiegelden, omdat het Samenwerkingsverband nog geld over had gehouden.

Salarissen	+ €	114.000
Formatie 2022-2023	+ € 39.000	
	Gemiddeld goedkoper personeel aangetrokken dan begroot.	
Vervangingskosten	+ € 35.000 door lager verzuim na de zomer	
OD-formatie	+ € 40.000 latere invulling van vacatures dan begroot	
Inhouding collectieve uitkeringskosten	+ €	40.000
Aan het einde van 2022 bleek dat er landelijk minder uitkeringskosten zijn, dit leidt tot een lagere doorberekening voor 't Rijks.		
Nieuwkomers	+ €	39.000
Mede vanwege de oorlog in Oekraïne zijn er meer nieuwkomers op 't Rijks gekomen, dit leidt tot extra bijdragen.		
Randstad	+ €	130.000
Minder inzet van docenten via Randstad (ook veroorzaakt door lager verzuim 2e helft 2022).		
Divers	-/- €	25.000
Diverse kleine oorzaken		

Materieel

Huisvesting gemeente:	+ €	10.000
-----------------------	-----	--------

Hogere afschrijvingskosten gebouwen, door verbouwing receptie en nog nagekomen meerkosten gebouw 1 en 2 (- € 14.000).

Lagere huurkosten blokstallen (+ € 24.000),
 dit betreft ook nog correcties over 2020 en 2021

Boeken:	+ €	132.000
---------	-----	---------

goedkoper boekenpakket 21/22	€ 53.000	door korting op boeken sectie Wiskunde
meer inkomsten	€ 25.000	indexatie bedrag per leerling

goedkoper boekenpakket 22/23	€ 61.000	door nieuw contract i.s.m. DCO
		gebaseerd op digitale content

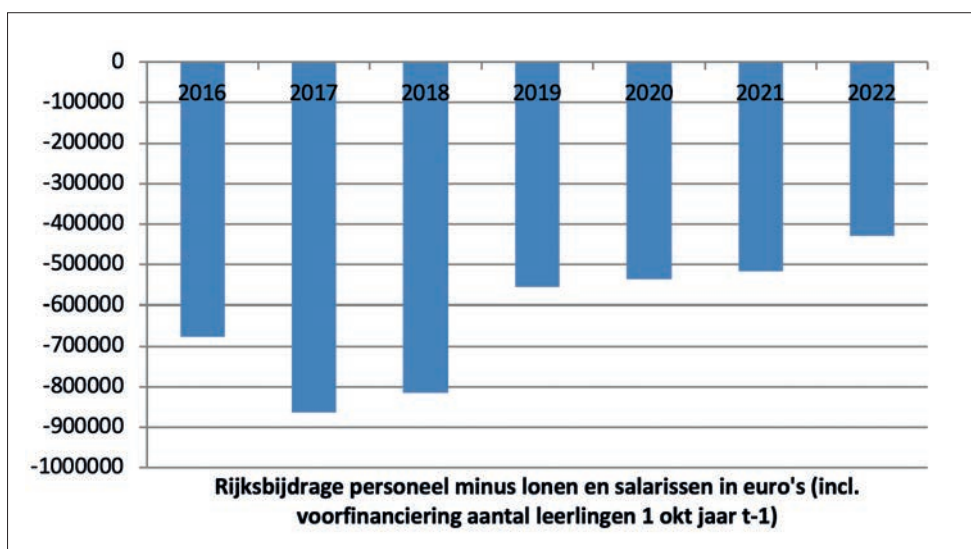
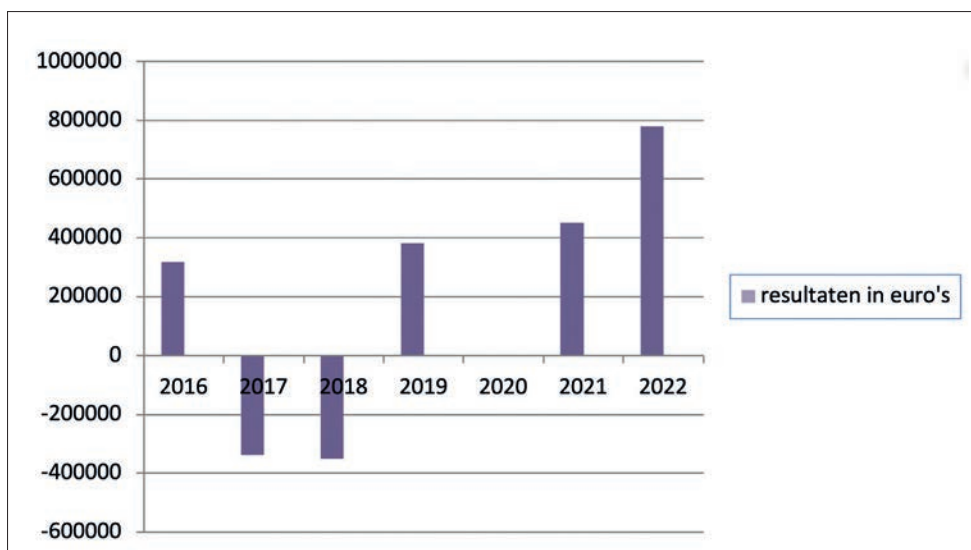
vernieuwend lesmateriaal	-€ 7.000	door aanschaf beatNbts muziek
--------------------------	----------	-------------------------------

Exploitatie:	- €	238.000
--------------	-----	---------

- Hogere energiekosten als gevolg van de stijging van de prijzen van stadsverwarming en elektriciteit (-/- € 113.000)
- Hogere storting onderhoudsvoorziening als gevolg van bijstelling inflatie (-/- € 53.000)
- Reünie (-/- € 36.000)
- Meer rente-inkomsten (+ € 23.000)
- Divers; representatie, sportklas, bestuurskosten, overige schoonmaak, accountant, licentiekosten, kopieerkosten, onderhoud gebouw (-/- € 59.000)

Resultaten laatste 7 jaren

Rijksbijdrage personele lumpsum minus de lonen en salarissen over de laatste zeven jaren. Hierbij is de correctie van de voorfinanciering (doordat de school op basis van het aantal leerlingen van jaar t-1 een heel kalender wordt bekostigd) meegenomen. De opbrengsten zijn gecorrigeerd voor incidentele lumpsumvergoedingen. Het is duidelijk te zien dat de negatieve trend nu doorbroken is. Dit is te danken aan de realisatie van de aanpassing van de lessentabel. Daarnaast krijgt de school nog extra gelden uit de prestatiebox en NPO, die ook voor lonen en salarissen worden ingezet.

Financiële ratio's

De school heeft al jaren een goede financiële positie.

Uit de kengetallen blijkt de gezonde financiële basis van de school:

	2018	2019	2020	2021	2022
Kengetallen:					
solvabiliteit 1	0,46	0,46	0,38	0,34	0,32
solvabiliteit 2	0,74	0,76	0,60	0,56	0,56
liquiditeit	2,12	2,18	1,60	1,83	1,96
rentabiliteit	-1,84	1,90	0,00	2,26	3,32
kapitalisatiefactor	0,34	0,32	0,31	0,40	0,43
weerstandsvermogen	0,37	0,38	0,37	0,32	0,28
financieringsfunctie	0,12	0,12	0,12	0,10	0,11
transactiefunctie	0,12	0,11	0,15	0,17	0,18
financiële buffer	0,09	0,09	0,04	0,13	0,13
netto werkkapitaal	0,13	0,13	0,09	0,14	0,17
huisvestingsratio	0,07	0,08	0,09	0,17	0,08
personele kosten/ rijksbijdrage	0,88	0,84	0,86	0,77	0,82
personele kosten/ totale baten	0,83	0,79	0,80	0,72	0,77
normatief eigen vermogen (in miljoen €)		11,83	14,31	15,09	15,96
werkelijk eigen vermogen (in miljoen €)		7,48	7,48	8,00	7,63

De school heeft de volgende wensen ten aanzien van de kengetallen.

Hierbij vormen analyses uit de notitie toekomstgericht financieel sturen (opgesteld door de VO-raad) als richtlijn.

	Signaalgrens	Wens school
Solvabiliteit	> 20 %	> 25%
Liquiditeit	0,5 < = > 1,5 %	0,75 < = > 1,5 %
Rentabiliteit	0 < = > 5 %	5 jarig gemiddelde => 1,5 %
Weerstandsvermogen	10 < = > 40 %	20 < = > 40 %
Kapitalisatiefactor	20 < = > 35 %	20 < = > 35 %
Personele lasten/Rijksbijdragen	< 95%	< 95%
Personele lasten/totale baten	< 90%	< 90%

De solvabiliteit 1 geeft aan in hoeverre de instelling kan voldoen aan haar langlopende verplichtingen (eigen vermogen, exclusief voorzieningen/totaal vermogen). Deze daalt nu door drie factoren:

- het grotere aandeel van het vreemd vermogen als gevolg van onze nieuwe lening bij het Ministerie en het Warmtefonds.
- het grotere aandeel van de voorzieningen als gevolg van de hogere onderhoudsvoorziening (componentenmethode) en een bijstelling hiervan vanwege de inflatie

De solvabiliteit 2 geeft hetzelfde aan, alleen is nu de post voorzieningen meegenomen in de berekening (eigen vermogen, inclusief voorziening/totaal vermogen). Deze is stabiel gebleven in 2022.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling kan voldoen aan haar verplichtingen op korte termijn (vlootende activa/kortlopende schulden). Dit kengetal is gestegen, deze stijging komt grotendeels door nog te besteden CAO gelden. Deze ligt nu boven de 1,5%. Deze zal weer dalen zodra de bouwactiviteiten zullen starten. Wanneer de liquiditeit beneden de 1 komt, kan dit een gevaar opleveren. De schulden zijn dan immers groter dan de vorderingen plus de liquiditeiten.

De rentabiliteit geeft het verschil weer tussen baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Door het positieve resultaat van 2022 (€ 780.186) is deze nu +3,32%.

De kapitalisatiefactor dient als signaleringsgrens: $KF = \text{kapitaal minus boekwaarde gebouwen en terreinen} / \text{totale baten}$. Voor grote onderwijsinstellingen adviseert de commissie een KF tussen de 0,2 en 0,35. Wij zitten hier (0,43), gezien ook onze hoge liquiditeit nu tijdelijk boven. Ook deze zal gaan dalen zodra onze bouwactiviteiten gaan starten.

De Inspectie van het Onderwijs heeft het financieel beoordelingskader verder ontwikkeld. Hierbij wordt de kapitalisatiefactor in 3 functies verdeeld:

Financieringsfunctie : financieringsbehoefte * cumulatieve aanschafwaarde van overige
materiële vaste activa/totale baten

Transactiefunctie : kortlopende schulden/totale baten

Financiële buffer : kapitalisatiefactor minus transactiefunctie minus financieringsfunctie

Een belangrijk inzicht vormt hierbij de hoogte van de financiële buffer. Deze geeft een nog betere indicatie van middelen die nog niet zijn ingezet voor het onderwijsproces.

Hierbij geldt een bovengrens van 0,05. Voor de school blijft nu stabiel op 0,13 en bevindt zich daarbij nu ruim boven de bovengrens. Ook hier is de verwachting is dat door investeringen in ons gebouw in de toekomst dit kengetal weer ruim onder de bovengrens zal komen.

37

Het weerstandsvermogen ("vrij" besteedbare reserves/ totale exploitatielasten), geeft aan in hoeverre de school in staat is algemene bedrijfsrisico's op te vangen. In de "overlevingsstrategie" van VO-scholen is de aanwezigheid van een toereikend weerstandsvermogen een absolute must.

Tot het weerstandsvermogen ziet de school het totaal van de algemene reserve en haar bestemmingsreserves, met uitzondering van de reserve NPO. Deze heeft namelijk een verplichtend karakter, namelijk de inzet van de incidentele extra middelen uit 2022 in latere jaren. In noodsituaties kunnen de overige bestemmingsreserves anders worden aangewend. In een school met een gemiddeld risicoprofiel is in ieder geval een weerstandsvermogen van 20% noodzakelijk. De risicoanalyse van de school geeft een gemiddeld risicoprofiel aan (zie continuïteitsparagraaf). Het aanwenden van een deel van de reserves voor onderwijs, personeel en gebouwen is derhalve, financieel gezien, verantwoord. Het kengetal is weliswaar gedaald naar 28%, maar is nog steeds ruim voldoende.

Daarnaast geeft de inspectie grenzen aan waarbinnen het aandeel van de personele lasten van een school moet blijven. Dit om aan te geven of de school een 'gezonde' bedrijfsvoering heeft. We blijven hierbij keurig onder de vastgestelde bovenwaarden.

Tenslotte is er vanaf 2020 een signaleringswaarde bijgekomen, het zogenaamde normatief eigen vermogen. Indien een school boven deze waarde uitkomt, is dat het startpunt van een gesprek met de inspectie. 't Rijks zit ruimschoots onder deze signaleringswaarde.

Treasury

Het Ministerie van Onderwijs heeft op 6 juni 2016 de regeling "Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" gepubliceerd, kenmerk FWJZ/800938 (6670).

Deze regeling vervangt de eerder op 16 september 2009 gepubliceerde regeling "Beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010". Deze nieuwe regeling is het uitgangspunt voor ons treasurystatuut. De oude regeling uit 2009 blijft van toepassing op beleggingen, leningen en derivaten die voor 1 juli 2016 zijn vastgesteld.

De nieuwe regeling heeft als uitgangspunt:
het financieel beleid en beheer van de instellingen is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit.

Uitgangspunt bij de bekostiging is dat de toegekende rijksmiddelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Het komt daarbij in de praktijk voor dat de ontvangen bekostiging (of liever gezegd delen daarvan) voor korte of middellange termijn niet direct hoeft te worden ingezet (denk bijvoorbeeld aan onderhoudsgelden). Deze middelen vindt men in de jaarrekening terug bij de rubriek voorzieningen, bestemmingsreserves en nog te besteden subsidies (overlopende passiva). Teneinde op de tijdelijke overtollige liquiditeit enig rendement te kunnen boeken, zetten scholen deze gelden om in beleggingsproducten. Deze regelgeving schrijft hierbij voor dat dit

-
- risicomijdend geschiedt
  - conform intern opgestelde regels m.b.t. administratieve organisatie en interne controle
  - bij daartoe aangewezen financiële instellingen en rechtspersonen
-

Onder risicomijdend beleggen wordt verstaan: iedere belegging waarbij de hoofdsom gegarandeerd is door een financiële instelling, dan wel een belegging in vastrentende waarden uitgegeven door een financiële instelling. Met deze regeling sluit de minister uit dat scholen publieke middelen (rijksbijdragen) in enige vorm risicovol beleggen of belenen, waardoor een behoorlijke exploitatie en zelfs het voortbestaan van de instelling vervolgens niet meer gewaarborgd zouden kunnen zijn.

De regeling spreekt over publieke middelen en overige middelen enerzijds en niet-publieke middelen anderzijds. De niet-publieke middelen van de school betreffen voor de school alleen de ouderbijdragen. Deze verlopen via de stichting Fondsen en zijn duidelijk van de schooladministratie gescheiden. Genoemde voorschriften maken deel uit van de jaarlijkse accountantscontrole.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde danwel overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden:

- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid)
- het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie)
- het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie)
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instellingen zijn verbonden (risicominimalisatie)
- het schoolbestuur treedt niet als bankier op

Per 31 december 2022 heeft de school bij het Ministerie van Financiën een tegoed in rekening courant van in totaal € 7.285.844. Dit saldo maakt onderdeel uit van de zogenaamde 'schatkist' van het Ministerie. Eind 2021 lag dit saldo net boven de € 5.100.000, de stijging wordt enerzijds veroorzaakt door ons positieve resultaat en anderszijds door het relatief lage bedrag aan investeringen in 2022.

Daarnaast heeft de school een lening bij het Ministerie van Financiën lopen van € 6.000.000. Eind 2020 was dit saldo € 5.000.000, de laatste tranche van € 1.000.000 is halverwege 2021 uitbetaald. Deze lening heeft een looptijd van 30 jaar en er vindt een jaarlijkse aflossing plaats van € 200.000. De looptijd hiervan beslaat nog de periode tot en met juni 2050. Het rentepercentage bedraagt bij deze lening 0,21%. Op de lening zit, via de gemeente Bergen op Zoom, een liquiditeitsopslag, deze bedraagt 0,2%.

Daarnaast is er in 2021 bij het Warmtefonds geld geleend voor zonnepanelen en andere duurzame investeringen voor € 995.000.

39

Administratieve organisatie

Van alle relevante treasury-activiteiten wordt verslag uitgebracht aan het bestuur.

De uitvoering van de treasurytaak vindt plaats binnen de instelling.

Alleen de rector/bestuurder is bevoegd om in het kader van de uitvoering van het treasurybeleid overeenkomsten te sluiten.

De bevoegdheid om overeenkomsten van geldleningen te tekenen is door het bestuur gemandateerd tot een bedrag van € 1.000.000,- aan de rector/bestuurder. Boven dit bedrag zal vooraf schriftelijk goedkeuring van de toezichthoudende bestuurders moeten plaatsvinden.

Van besluiten tot het aangaan van vaste geldleningen wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan het schoolbestuur.

Verplichtingen bij beleggen en belenen

Het betreft hier regels voor het beleggen en belenen van publieke middelen en voor overige middelen, voor zover deze in de administratie niet zijn afgescheiden van de publieke middelen en voor zover het bestuur hiervoor geen aparte richtlijnen heeft vastgesteld.

De onderstaande verplichtingen gelden alleen voor nieuwe beleggingen en gesloten leningen vanaf 1-7-2016.

Algemene verplichtingen

a.	Leningen en beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, (zie artikel 4, lid 1 OCW-regeling): - gevestigd zijn in een lidstaat * - minstens een singel A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.
b.	Beleggingen, beleningen met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.
c.	't Rijks heeft zich bij de Rabobank laten registreren als niet-professionele belegger.

* lidstaat: staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte

Beleggingen

a.	De middelen van 't Rijks die tijdelijk overtollig zijn, kunnen in een belegging worden uitgezet.
b.	De periode van het beleggen door 't Rijks is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.
c.	De hoofdsom van de beleggingen wordt door de financiële onderneming, bedoeld in artikel 4, gegarandeerd. In geval van koerswijzigingen op de beleggingen kan hier, met instemming van de intern toezichthouder, van worden afgeweken.
d.	't Rijks mag beleggen in staatsobligaties van lidstaten, mits deze lidstaten voldoen aan de ratingeisen, genoemd in artikel 4 lid.
e.	't Rijks belegt niet in: - achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's - aandelen of vergelijkbare producten

Leningen

a.	Een instelling kan middels leningen additionele financiële middelen aantrekken.
b.	Instellingen geven geen leningen uit aan derden noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de instelling en binnen het van doel van de organisatie past.
c.	Bij het aangaan van de leningen gaat 't Rijks geen extra risico's aan die het voortbestaan van de instelling of het geven van onderwijs kunnen bedreigen.
d.	't Rijks leent alleen bij financiële ondernemingen als bedoeld in artikel 4.
e.	Bij het aantrekken van langlopende geldleningen worden offertes gevraagd bij minimaal 2 partijen.
f.	Leningen worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder gestuurd.

Financiële derivaten

't Rijks staat het gebruik van financiële derivaten niet toe.

8. MAATSCHAPPIJ

Burgerschapsvorming

't Rijks vormt leerlingen voor de samenleving van vandaag en morgen. Om als volwaardig burger te kunnen participeren in de hedendaagse en toekomstige samenleving is het van belang kennis te hebben van deze samenleving en vaardigheden te ontwikkelen om te participeren binnen deze samenleving. Leerlingen vormen tot burgers is echter een complexe opdracht, omdat de samenleving waarin deze burgers participeren een complex karakter kent. Het is daarom van belang dat leerlingen deze samenleving vanuit verschillende perspectieven kunnen belichten en, vanuit hun eigen referentiekader, als het ware door verschillende 'brillen' naar de sociale werkelijkheid kunnen kijken.

Het actief burgerschap en de sociale integratie krijgen bij ons zo op diverse manieren concreet vorm: in de lessen van diverse vakken, binnen het klaslokaal, maar ook buiten de muren van de school. Binnen de school is de samenleving terug te vinden. De diversiteit is enorm, zowel in sociaal-economisch als in cultureel opzicht. Dit is een belangrijk voordeel. De leerlingen leren van meet af aan met elkaar samen te werken en met elkaar om te gaan. De dagelijkse gang van zaken in school is er een van begrijpen, bespreken, luisteren en samen doen. We zetten actief in op het bevorderen van de maatschappelijke integratie.

Een mooi voorbeeld hiervan vormt het Alzheimer project. In opdracht van stichting Alzheimer Nederland, heeft de Vooropleiding Beeldende Kunst van onze school een informatief boekje gemaakt over Alzheimer speciaal gericht op jongeren. Jongeren krijgen steeds vaker te maken met Alzheimerpatiënten in hun directe omgeving, denk hierbij bijvoorbeeld aan opa's, oma's en buurtgenoten. Vaak weten ze niet hoe ze in bepaalde situaties moeten handelen.

Domeinen van burgerschap in het algemeen

Voor de invulling van burgerschap maakt de Stichting Leerplan Ontwikkeling onderscheid tussen een drietal domeinen van burgerschap, die elk weer in drie categorieën naar voren komen. Deze domeinen, democratie, participatie en identiteit, zijn opgenomen in het lesprogramma.

Democratie

Zoals gezegd kent 't Rijks een vertaling van dit domein in de diverse vakinhouden (maatschappijvakken).

Als praktische uitwerking heeft 't Rijks een actieve leerlingenraad waarvoor jaarlijks nieuwe bestuursleden moeten worden gezocht en, waar van toepassing, worden daar verkiezingen voor georganiseerd. Datzelfde geldt voor de bemensing

van de leerlinggeleding van de MR. Iedere klas heeft een klassenvertegenwoordiger, die ook zaken kan inbrengen bij de leerlingenraad of bij functionarissen. In de brugklas wordt gestart met anti-pestlessen en waar nodig worden die herhaald. In de lessen geschiedenis en maatschappijleer/-wetenschappen wordt bovendien expliciet aandacht besteed aan

verkiezingen, zowel plaatselijk als anderszins, onder andere door de organisatie van een politiek forum. De school heeft zich ook aangemeld als stembureau om het voor leerlingen zichtbaar te maken wat er gebeurt. Last but not least: 't Rijks doet jaarlijks mee

aan de Lagerhuisdebatten met diverse teams. Op school worden voorronden gehouden. De tweetalige leerlingen doen jaarlijks mee aan de debatingcontest van de tto-scholen.

Participatie

De participatie kent verschillende elementen. Leerlingen nemen via de loopbaanstage, vakoverstijgende en vakgerelateerde projecten, acties voor goede doelen, organisatie van maatschappelijke debatten en omgevingsonderwijs actief deel aan de oplossing

van maatschappelijke vraagstukken en komen in aanraking met de arbeidsmarkt. Op deze manier worden de leerlingen zich stap voor stap bewust van hun aandeel in de maatschappij. De school hanteert een groeiemodel. In de brugklas maken de leerlingen door middel van projecten kennis met de diversiteit van het maatschappelijk

veld (zorg, welzijn, sport, ondernemerschap, bedrijven, kerk, politiek, maatschappelijke dienstverlening e.a.). Zij bezoeken onder andere bedrijven en instellingen en maken kennis met beroepsbeoefenaars en vrijwilligers. In het tweede en derde leerjaar gaan de leerlingen daadwerkelijk op stage.

In de leerjaren die volgen wordt er een breed loopbaanoriëntatieprogramma voor de leerlingen ingezet. Eens in de drie jaar organiseert de leerlingenvereniging een goede-doelen-actie voor de hele school. Elke klas wordt betrokken bij de organisatie en uitvoering. Elke leerling neemt actief deel in zijn of haar omgeving.

Ook krijgen de leerlingen de gelegenheid om hun mening over hun docenten te geven in enquêtes die betrokken worden bij functionerings- of beoordelingsgesprekken.

Bovendien wordt hun, net als hun ouders, regelmatig gevraagd naar hun mening in tevredenheidsonderzoeken. Een deel van onze leerlingen is als vrijwilliger actief bij onze informatieavonden voor basisschoolverlaters en in de organisatie of begeleiding van activiteiten voor leerlingen in het kader van de schoolfeesten en activiteitendagen. Ook steunt de school individuele acties van leerlingen voor een goed doel.

't Rijks hecht er waarde aan dat leerlingen hun zelfkennis vergroten en hun horizon verruimen, uitgaande van hun eigen waarden en identiteit. Leerlingen moeten in beeld krijgen waar hun talenten liggen en wat ze willen. Het is van belang dat ze zelf richting geven aan hun loopbaan; ze moeten zelf keuzes leren maken. Het verwerven van loopbaancompetenties is een aandachtsgebied in vrijwel alle onderwijsactiviteiten in onze school. Loopbaanleren – ofwel ervaringsleren – maakt op onze school een belangrijk deel uit van de loopbaanbegeleiding. Het geeft inzicht in wat leerlingen kunnen en willen door reflectie op (werk-) ervaring. 't Rijks maakt hiermee de maatschappij en de wereld van arbeid inzichtelijk voor de leerling. Dat is de taak van decanen, stagebegeleider, mentoren en vakdocenten.

Identiteit

Tijdens de mentorlessen besteden we aandacht aan de begeleiding van leerlingen bij hun studie en studieaanpak. Deze lessen zijn van groot belang om de leerling te helpen inzicht te krijgen in de eigen ik in relatie tot de omgeving. Belangrijk hierbij is de onderlinge dialoog. Door de vakgroepen geschiedenis (standplaatsgebondenheid en christelijke traditie), aardrijkskunde (cultureel en ruimtelijk perspectief), maatschappijleer (sociaal-cultureel en religieus perspectief), de moderne vreemde talen (bespreking en vergelijking van cultuur, gebruiken en gewoontes) en de klassieke talen (historisch besef en filosofie) worden deze inzichten verdiept door kennisoverdracht en dialoog.

Verduurzaming

Het afgelopen jaar zijn wij verder gegaan om RSG 't Rijks in het geheel te verduurzamen. Dit is een complex proces, want eerst moet worden vastgesteld wat precies met het begrip duurzaamheid wordt bedoeld. Letterlijk betekent duurzaam niets meer dan langdurig kunnen voortbestaan.

Als school zijn we een organisatie met als doel de toekomstige generatie voor te bereiden op het leven in de maatschappij. Dit doen we door middel van kennisoverdracht.

Het aanbieden van een diversiteit aan denkbeelden en interactief leren zou de eerste stap kunnen zijn richting democratisch en duurzaam onderwijs.

Willen we als organisatie actief inspelen op het thema duurzaamheid, dan is het belangrijk dit op duurzame wijze te initiëren. RSG 't Rijks wil daarom door middel van sociaal leren het thema duurzaamheid onder de aandacht brengen, om zo de transformatie naar duurzaam onderwijs geleidelijk te initiëren. RSG 't Rijks profileert zichzelf als een open schoolorganisatie die inspeelt op nieuwe onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen, en is om die reden gaan nadenken hoe het thema 'duurzaamheid' kleur te geven. Daarbij wordt het belangrijk geacht dat duurzaam ondernemen niet wordt opgelegd, maar door middel van kennisoverdracht leden binnen de organisatie weet te prikkelen het heft in eigen hand te nemen. Het hogere doel is om van een top-down organisatie te transformeren in een actief leer platform, zodat het mogelijk wordt om op de lange termijn beter te kunnen inspelen op de behoefte die er op dat moment is en de democratische waarden te waarborgen.

Bij RSG 't Rijks is er een werkgroep van leerlingen die actief inspeelt op het thema duurzaamheid. Deze groep komt wekelijks samen, waarbij ze kennis maken met een vernieuwende onderwijsmethode en een grote verscheidenheid aan onderwerpen bespreken, met voorkeur aansluitend op de eigen interesse en leerbehoefte. Er is bijvoorbeeld initiatief vanuit de leerlingen gekomen om zonnepanelen op onze daken te plaatsen. Dit heeft er in juli 2021 toe geleid dat er bijna 900 zonnepanelen zijn geplaatst.

Verder hebben we duurzaamheid meegenomen in onze vernieuwingsplannen. Duurzaamheid, luchtkwaliteit, comfort, energiezuinigheid en toegankelijkheid van de gebouwen worden hierdoor sterk verbeterd. Deze plannen hebben in 2022 steeds meer vorm gekregen en ook hebben we hiervoor begin 2023 subsidie gekregen (DUMAVA).

We hopen tijdens de zomervakantie 2023 te kunnen starten met het realiseren van deze plannen.

Social return

Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze school speelt daarop in door dit aspect in de kpi's (meetpunten van een prestatie) van de aanbesteding mee te nemen. Voorbeelden daarvan zijn opdrachten die we zijn aangegaan met CSU en Presikhaaf.

Samenwerking

RSG 't Rijks is een zogenaamde éénpitter; één bestuur, één school.

De nodige expertise om een onderwijsinstelling goed te leiden, moet opgebouwd worden.

Door deel te nemen aan diverse netwerken/samenwerkingsverbanden kunnen we onze deskundigheid vergroten c.q. delen. Met trots vermelden we hieronder een opsomming van de netwerken waarin wij participeren:

Zeebra: netwerk van Zeeuwse scholen en Brabantse scholen met als doel elkaar te informeren over actuele thema's op het gebied van P&O, financiën en beheer.

Provinciaal reizigers overleg: namens de bij Zeebra aangesloten scholen is 't Rijks de vertegenwoordiger bij dit Provinciaal overleg.

Samenwerkingsverband VO Bergen op Zoom: inrichting van de zorg buiten de school, zodat er passend onderwijs aan de leerlingen gegeven kan worden.

VSV (Stuurgroep vroegtijdige schoolverlaters): bedoeld om het aantal VSV leerlingen terug te dringen via projecten en bewustwording.

DCO: samenwerking tussen onderwijsinstellingen in Zeeland en RSG 't Rijks om via gezamenlijke inkoop c.q. gebruik te maken van inkoop expertise voordeel te behalen.

Scholen voor ondernemend leren: de bedoeling hiervan is om de leerlingen uit te dagen om ondernemend en actief in het leven te staan. Initiatief, nieuwsgierigheid, creativiteit en uniciteit zijn daarbij de kernwoorden. We geven leerlingen meer eigenaarschap over hun eigen leertraject. Op basis van de persoonlijke leerdoelen en vaste onderwijsdoelen bepalen de leerlingen hun eigen leerroute. Ondernemende projecten, al dan niet zelfbedacht door leerlingen, verbeteren de betrokkenheid en motivatie.

Netwerk financiën VOSabb: bedoeld om kennis en ervaring op het gebied van financiën met elkaar te delen. Ook worden er actuele ontwikkelingen besproken.

Vereniging cultuurprofiel scholen: bedoeld om leerlingen te laten bouwen aan hun identiteit via kunst en cultuur, vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen en een belangrijke voorwaarde zijn voor succesvol leren.

Netwerk BCP scholen: dit heeft als doel een interessant, uitdagend onderwijsprogramma te bieden dat aansluit op diverse technologisch getinte vervolgonderwijsopleidingen in het mbo.

Netwerk Technasium Zuid-West Nederland en Stichting Technasium: samenwerking tussen de technasiumscholen in Zeeland en RSG 't Rijks. Dit met als doel de doorontwikkeling van het technasium.

Samenwerking met **CKB/De Maagd, Conservatorium Antwerpen, Fontys Hogeschool Tilburg en st. Joost Academie**. Dit alles om de kunst- en cultuurafdeling binnen de school te laten doorontwikkelen en om de cultuurtalenten hun talent te laten ontplooiën.

Samenwerking met **sportverenigingen en Olympisch Steunpunt**. Dit ter doorontwikkeling van de sportafdeling en ter ontplooiing van het talent van onze (top)sporttalenten.

Samenwerkingsverband **ROC's**: bedoeld als opvang van leerlingen die in het reguliere VO niet goed verder kunnen met hun schoolloopbaan (de zogenaamde VAVO leerlingen). Hiertoe is met ROC Kellebeek een samenwerkingscontract gesloten.

't Rijks werkt voor het wetenschapsonderwijs samen met **verschillende Nederlandse en Vlaamse universiteiten**, met de **stichting Wetenschap Oriëntatie Nederland** en de **Koninklijke Nederlandse Academie voor de Wetenschappen**. Samen maken zij een boeiend onderwijsprogramma voor nieuwsgierige en jonge onderzoekers.

Netwerk Tweede Fase: samenwerkingsverband van scholen in West-Nederland om elkaars expertise te gebruiken.

Samenwerking met **Europees Platform en netwerk tweetalig onderwijs**. Dit met het doel het tweetalig lyceum en internationalisering door te ontwikkelen.

Samenwerking met **diverse private- en overheidspartners**. Met name het huren en verhuren van ruimtes is hierbij een belangrijk punt. (verhuur van sportzalen aan diverse clubs in de regio en het huren van de Karmel en andere ruimtes)

Canvas-overleg: overleg tussen CKB, de Maagd, ROC- West Brabant, Markiezenhof, Facilitair Bedrijf, Gemeente en 't Rijks om op cultureel gebied projecten met elkaar te delen en om Bergen op Zoom in de ruimste zin van het woord te promoten.

De Veilige School: samen met de gemeente is 't Rijks een belangrijke partner in het project de veilige school. 't Rijks vervult daarin een voorbeeldfunctie.

Prestatiebox

In het actieplan beter presteren: opbrengstgericht en ambitieus, met als ondertitel 'het beste uit leerlingen halen' onderschrijft de minister van Onderwijs haar ambities. De onderwijsraad en besturenbonden hebben dit actieplan onderschreven.

Het is uitgewerkt in het bestuursakkoord. Hierin zijn streefdoelen afgesproken.

De school onderschrijft deze prioriteiten en heeft hierbij keuzes gemaakt in de besteding van de gelden. Ze heeft hierbij streefdoelen/prestatieafspraken gemaakt binnen het schoolplan. Zie hiervoor paragraaf 3, de missie en visie van de school.

In 2022 is een bedrag voor kwaliteit van het onderwijs beschikbaar gesteld van € 1.272.671,-.

Dit bedrag is bedoeld voor de volgende doeleinden

- Strategisch personeelsbeleid
Ingezet voor de opzet van een rapport stragisch HRM beleid 2021-2025 door een extern bureau en aan de samenwerking om tot een gezamenlijke regionale strategische personeelsplanning van West-Brabant te komen.
- Werkdrukvermindering
Voor de helft besteed aan de uitbetaling of reservering van extra PB uren . De andere helft, bedoeld om te komen tot een collectieve werkdrukvermindering, moet nog worden ingevuld. Dit bedrag is apart gereserveerd.
- Professionalisering leraren
Bedoeld om de professionaliseringstijd van leraren op te hogen van 83 naar 99 uur. Onze school voldoet hier al ruimschoots aan met een jaarbudget van 166 uur.

- Professionalisering schoolleiders
Ingezet voor het schoolleidersplatform van de VO-raad en de schoolleidersbeurs van de St. Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds.
- Dag van het OOP
Alle OD-ers binnen school hebben in oktober een vergoeding gekregen van € 275 per fte.
- CO²-meters
Deze hadden we al in 2021 voor alle lokalen aangeschaft
- Terugdringen verzuim vo
We werken volgens het verzuimprotocol, zoals dit in juli 2020 is vastgesteld. Extra aandacht is er in 2022 geweest voor huiswerkverzuim en toetsverzuim. Hiervoor hebben we in september nieuwe regels gepresenteerd in een aparte algemene personeelsvergadering.

Corona

Hoewel corona een steeds kleinere invloed heeft op het maatschappelijke leven, is de invloed hiervan op school nog steeds groot.

Hieronder volgt een opsomming van keuzes die we, naast de naleving van de opgelegde maatregelen, hebben moeten maken om zaken voor personeel en leerlingen in 2022 goed te regelen:

- In verband met corona hebben we extra middelen ingezet om het ontstaan van leerachterstanden voor kwetsbare groepen leerlingen zoveel mogelijk te beperken.
- Creëren van extra overblijfruimte buiten door het huren van constructietenten.
- Aanschaf van een digitale component in de lesmethodes bij elk vak.
- Extra schoonmaak, ventilatie, hygiëne maatregelen op school.
- Extra maatregelen om het veranderde gedrag van leerlingen, als gevolg van corona en het lange tijd vanuit thuis les volgen, weer om te buigen

NPO gelden

Deze middelen ontvangt de school nadat er een schoolscan is gemaakt, een analyse is gemaakt op basis van schoolonafhankelijke toetsen van de ontwikkelingsachterstanden van leerlingen op het gebied van kennis, vaardigheden en sociaal-emotioneel groei en welbevinden. De school moet dit op basis van namen en rugnummers vaststellen, leerdoelen formuleren en interventies inzetten op basis van de toolkit van het Ministerie. De inzet van de middelen moet verbonden zijn met het schoolplan.

Ouders, leraren en leerlingen (via de leerlingenraad) zijn betrokken bij de plannen.

De MR heeft ingestemd met de plannen voor de inzet van de middelen.

De school heeft deze middelen in het kalenderjaar 2022 ingezet voor (per onderdeel is er de rubriek van de menukaart aan toegevoegd):

Inzet NPO 2022	Bedrag	Rubriek menukaart
Klassenverkleining	€ 652.000	E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
Mentorbegeleiding	€ 169.000	C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
Ondersteuningslessen	€ 111.000	B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
Digitale leermiddelen	€ 180.000	F. Ouderbetrokkenheid en digitale technologie
Coaching & professionalisatie	€ 54.000	B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
Leerlingenactiviteit	€ 61.000	C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
Totaal	€ 1.227.000	

Bij de bovenste 3 punten hebben we ook gebruik moeten maken van personeel dat niet bij ons in loondienst is, dit percentage is ongeveer 10,9% van de totale middelen.

In de praktijk bestaat de NPO van 't Rijks uit vijf pijlers, wat tot de volgende resultaten heeft geleid:

- 1) mentorgroepjes tijdens de mentorband.
- 2) klassikaal mentorprogramma in het lesrooster
- 3) vakinhoudelijke ondersteuning tijdens de les
- 4) ondersteuning in studievoordigheden in en naast de les
- 5) vakinhoudelijke en studievoordigheidsondersteuning in en naast de les in de bovenbouw havo/vwo en de examenklas mavo.

Werkdrukmiddelen

Door het in april 2022 afgesloten Onderwijsakkoord Samen voor het beste onderwijs zijn extra middelen beschikbaar gekomen voor de aanpak van werkdruk in het voortgezet onderwijs. Hiervoor heeft de school in 2022 € 321,95 per leerling ontvangen. De helft hiervan komt ten goede aan een collectieve aanpak op de scholen. De werknemers zijn hierbij gezamenlijk aan zet en gaan met elkaar in overleg over het nemen van maatregelen om de werkdruk te verminderen. Hierover is de school in overleg met de MR, er zijn nog geen concrete maatregelen afgesproken. De andere helft komt beschikbaar voor extra PB uren voor de werknemer (40 uur per jaar op basis van fulltime werktijdfactor). Voor kalenderjaar 2022 hebben we hierbij onze medewerkers de volgende keuzemogelijkheden gegeven:

- Ik kies voor het laten uitbetalen van de klokuren
- Ik kies voor het inzetten van de klokuren voor verlof (OD)
- Ik kies voor het sparen van de klokuren voor verlof op een later moment
- Ik kies voor het inzetten van de klokuren voor het ophogen van mijn pensioenaanspraken

Passend Onderwijs

De school ontvangt via het Samenwerkingsverband middelen om passend onderwijs binnen de school vorm te geven. De basis voor het huidige begeleidings- en zorgsysteem op 't Rijks is terug te vinden in de wijze waarop we tien jaar geleden passend onderwijs op onze school hebben ingericht.

We hebben expertise, bijvoorbeeld gedragswetenschappers, in eigen huis gehaald.

Deze benutten we om zowel directe maar zeker ook indirecte begeleiding tot stand te brengen. Hiermee vergroten we zowel het expertiseniveau van het team als de zelfredzaamheid van de leerlingen. Daarbij spelen we voortdurend, op een vernieuwende wijze, in op ontwikkelingen in de samenleving. Het spreekt voor ons voor zich dat we ouders, teamleden maar zeker ook leerlingen zelf betrekken bij de totstandkoming van de focuspunten. In de basis zijn deze vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan, maar daarbinnen is ruimte. Zo vinden we samen de weg naar de meest passende ondersteuning. Evaluatie op zowel microniveau, per leerling, als op meso (bijvoorbeeld per aangeboden ondersteuning) en op macroniveau (schoolbreed) is voor ons vanzelfsprekend om verdere ontwikkeling te bewerkstelligen.

Deze middelen worden als volgt ingezet:

- Basisbijdrage;
Inzet: mentoraat, faalangstreductietraining, remedial teaching, sociale vaardigheidstraining, weerbaarheid, rouwbegeleiding.
Resultaat: Uit de evaluaties blijkt dat leerlingen tevreden zijn over het aangeboden traject.
- Versterking basisbijdrage;
Inzet: mentorcoach, counselors, IB'er, gedragswetenschapper, orthotheek.
Resultaat: mentoren kunnen rekenen op een standaard opleidingstraject, coaching, maar ook maatwerk. In een enkele situatie wordt de begeleiding zelf ondersteund door het zorgteam met als doel later terug te schakelen. Het expertiseniveau stijgt hierdoor.

- Maatwerkarrangementen;
Inzet: gedragswetenschapper, persoonlijk begeleiders.
Resultaat: leerlingen hebben intensieve ondersteuning ontvangen. Zij zijn gemiddeld even succesvol in het vervolgen van hun schoolloopbaan als de 'gemiddelde Rijksleerling'. Door te investeren in zowel de basis als de aanvullende en intensieve ondersteuning lukt het ons om weinig leerlingen te hoeven doorverwijzen naar een ander schooltype. Als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen is de problematiek toegenomen.

- Crisisinterventie;
Inzet: popklas, docenten geven in apart gebouw les aan leerlingen die in de klas tijdelijk niet goed functioneren, daarbij ondersteund door de gedragswetenschapper.
Resultaat: deze leerlingen stromen zoveel als mogelijk weer terug in de klas, waardoor voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen.

- Project hoogbegaafdheid (individuele en groepsgerichte leerlingencoaching);
Inzet: intern begeleider met hoogbegaafdheidsspecialisme.
Resultaat: HB-specialist stelt bij hulpvraag van mentor en/of ouders een plan van aanpak op. Zij geeft advies bij de aanname van hoogbegaafde leerlingen en begeleidt deze leerlingen door verrijking aan te bieden en op verzoek een cursus mindset, waardoor deze kinderen zich beter ontwikkelen en prestaties verbeteren.

- Project BBR OCO (extra ondersteunen bij de corona gerelateerde noodzakelijke inzet)
Inzet: intern begeleiders, docenten
Resultaat: meer maatwerk voor individuele leerlingen in de school, meer aandacht voor de thuissituatie van leerlingen, meer begeleiding van sociaal-emotionele aard.

- Project BBR SOT (extra ondersteuning in de school (schoolondersteuningsteam) bij leerlingen en leraren met corona gerelateerde mentale problemen)
Inzet: orthopedagoog , zorgcoördinator
Resultaat: extra aandacht voor handelingsgericht integraal arrangeren, het versterken van de regierol in de SOT's en het vergroten en coördineren van de aanwezige expertise in de school.

Ook hebben we in 2022 extra geld ontvangen voor nieuwkomers (leerlingen die korter dan twee jaar in Nederland verblijven).

Zij krijgen één à twee keer per week taalondersteuning (ligt aan ondersteuningsbehoefte). Verder vindt er incidenteel en op afroep begeleiding plaats. Denk daarbij aan het voorbereiden op de toetsweek. Verder zijn er intakegesprekken gevoerd met leerlingen met een NT2 (leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben) status die van ISK (Internationale Schakelklas) kwamen of de basisschool. Er is advies uitgebracht aan de decaan i.v.m. plaatsing en niveaubepaling van deze leerlingen. Na elke periode (3 keer per jaar) zijn de resultaten van deze leerlingen bekeken en waar nodig, actie ondernomen. Verder is er ondersteuning aan mentoren geboden die hulpvragen hadden met betrekking tot de NT2 leerling. Mentoren van deze leerlingen krijgen informatie hoe zij het best tegemoet kunnen komen aan de ondersteuning van de behoeften van de leerling. De NT2 coach sluit aan bij leerlingbespreking en rapportbesprekingen van deze leerling.

Sterk techniek onderwijs

Ter versterking van het techniekonderwijs in de regio willen de scholen voor PO, VO en MBO een samenwerking aangaan. Dit is van belang omdat er veel geld vrijkomt voor techniekonderwijs in deze regio. Hiervoor is bij het Ministerie subsidie worden aangevraagd. Dit kan alleen als scholen samenwerken. Als avo-school doet alleen 't Rijks mee. Wij hebben geen specifiek techniekonderwijs maar we hebben wel techniekroutes. Wij hebben veel knowhow op dat gebied. Wij kunnen in deze samenwerking de anderen sterker maken. Het is onze maatschappelijke plicht om de kennis te delen, zodat uiteindelijk meer leerlingen voor techniek kiezen. Vanuit het PO doet LPS (Lowys Porquin Stichting) mee. Er is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en de aanvraag is toegekend door het Ministerie.

Toetsing en examinering

Het toetsbeleid van de school heeft als doel om de vorderingen in het leerproces van kinderen goed te monitoren. Hierdoor wordt duidelijk wat een kind wel en nog niet beheerst. Dit is belangrijk om uiteindelijk te kunnen bepalen of een leerling startklaar is voor het volgende leerjaar in dezelfde afdeling, maar ook om tussentijds het leerproces optimaal vorm te geven en eventueel bij te stellen. De toetsen krijgen steeds meer een plek in het leerproces naast de traditionele vorm als afsluiting van een bepaald thema in een vak. Sinds enkele jaren kennen we op 't Rijks naast summatieve toetsen ook formatieve toetsen. Summatieve toetsen hebben een weging voor het rapport en wegen daarmee op een bepaalde manier ook mee voor het overgangsrapport. Formatieve toetsen hebben géén weging voor het rapport en zijn puur bedoeld om informatie te vergaren ten behoeve van het leerproces.

In principe is het beleid voor summatieve toetsing in de school erop gericht dat leerlingen in eenzelfde situatie ook vergelijkbare toetsen krijgen, zodat er ook gebenchmarkt kan worden. Tegelijk is het zo dat de school steeds meer inspeelt op individuele situaties van kinderen, ook bij toetsing. We zien dit onder andere terug in de volgende situaties.

- Leerlingen die in een zorgtraject zitten, daar worden vaak andere afspraken mee gemaakt als het gaat om toetsing. Het kan dan gaan om de momenten waarop toetsen gemaakt worden of het kan gaan over het aanpassen van de hoeveelheid leerstof die bij hen wordt getoetst.
- Groepen waar na analyse van de resultaten van een toets blijkt dat er iets aparts aan de hand is, dit kan zijn voor individuele leerlingen of voor de gehele groep, dan overleggen de docenten met de afdelingsleiding hoe hiermee om te gaan. Dit kan leiden tot aanpassingen voor de gehele groep, maar ook tot aanpassingen voor individuele leerlingen.
- Bijzondere situaties met betrekking tot het eindexamen worden besproken in de examencommissie op school. In individuele gevallen kan het zijn dat de commissie besluit om voor bepaalde leerlingen een aangepast Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) te maken of op basis van bijzondere situatie bijvoorbeeld een extra herkansing toe te kennen.

Op die manier zorgen we voor maatwerk voor leerlingen in bijzondere situaties.

Verder wordt, zeker in de deze coronatijd, de borging van de kwaliteit van het schoolexamen steeds belangrijker. Om deze kwaliteit te borgen hebben we de volgende instrumenten:

- We hebben als school een eigen toetsbeleid vastgesteld met een schoolbrede regeling. Hierin zijn allemaal schooleigen bepalingen opgenomen waaraan alle docenten en vakgroepen zich dienen te houden en die de kwaliteit van toetsing helpen waarborgen.
- We hebben een gedegen examenreglement dat ieder jaar waar nodig wordt bijgesteld en waarin alle expliciete regels voor het schoolexamen en examen zijn opgenomen. Het examenreglement leggen we ieder jaar langs de lat van de checklist examenreglement die is opgesteld door de VO-raad.
- Hetzelfde geldt voor het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) waarin alle examenonderdelen die worden getoetst zijn beschreven volgens een duidelijk format. Hierin wordt duidelijk aangegeven wanneer welke examenonderdelen worden afgetoetst, hoe zwaar ze meetellen voor de bepaling van het eindcijfer en bijvoorbeeld ook welke domeinen van het eindexamen worden gedekt met welke toets. Ook dit PTA leggen we jaarlijks langs de lat van de checklist PTA die er landelijk is.

- Examendocenten en vakgroepen houden zich aan het opgestelde toetsbeleid. Schoolexamens worden opgesteld in samenwerking met meerdere docenten. Het niveau van de opgaves in schoolexamens is gespiegeld aan schoolexamens uit eerdere schooljaren en aan examenopgaven. Na afname van een schoolexamen bespreken de docenten van een jaarlaag het gemaakte werk en bepalen de definitieve norm op dezelfde manier als dit gebeurt bij het Centraal Schriftelijk Examen.
- Schoolexamens worden afgenomen volgens een duidelijk opgesteld rooster dat gemaakt wordt door de roosterkamer. Er wordt hierbij rekening gehouden met het handhaven van de rust in de toetslokalen en met het organiseren van de juiste toetscondities. De definitieve roosters voor schoolexamens worden ruim op tijd gecommuniceerd zodat alle leerlingen, docenten en surveillanten hier goed rekening mee kunnen houden. Bij ieder schoolexamen wordt een proces verbaal opgemaakt in analogie met het Centraal Schriftelijk Examen. Voor surveillance bij schoolexamens is een duidelijk protocol opgesteld. Schoolexamens worden in de regel aangeleverd bij een centrale plaats (de roosterkamer) waar het overzicht wordt bewaakt en wordt gezorgd voor het zorgvuldig omgaan met examens.

Strategisch HRM-beleid

Op 't Rijks is het personeelsbeleid de motor van schoolontwikkeling. Vandaar dat in ons personeelsbeleid de persoonlijke groei van elk personeelslid plaatsvindt binnen het kader van de schoolontwikkeling. Een excellente school ontstaat door excellente medewerkers.

De eerste stap is de werving en selectie. De verwachtingen van de organisatie aan het personeelslid worden meteen gesteld. Het is duidelijk wat je rol is, welke taken je krijgt, welke bevoegdheden en welke verantwoordelijkheden. We hebben dit vastgelegd in ons functiehandboek. De begeleiding, coaching en intervisie in het eerste, tweede en soms ook derde jaar voor startende docenten en medewerkers is hierop afgestemd.

Binnen de school als geheel werken we trapsgewijs van schoolplan naar afdelingsplan naar vakwerkplan naar persoonlijk ontwikkelingsplan. Elke vier weken evalueren we de voortgang tijdens het ingeplande overleg. Directie-afdeling-team-vakgroep. In persoonlijk gesprekken wordt de ontwikkeling van de medewerkers geëvalueerd. Eén keer per jaar formeel in het functionerings- en/ of het beoordelingsgesprek. Jaarlijks monitoren we de behaalde resultaten aan de hand van data en tevredenheidsonderzoeken in school. We stemmen het vervolgbeleid hier op af.

We stellen een meerjarenformatieplan op en bepalen aan de hand van deze data waar knelpunten kunnen ontstaan aan de personele kant. We leggen dit jaarlijks naast de arbeidsmarktgegevens. Vervolgens spelen we hier op in door scholing en door werving en selectie.

Als opleidingsschool leveren we een belangrijke bijdrage aan het wegwerken van het lerarentekort in onze regio door leerlingen uit de bovenbouw havo/vwo en zij-instromers te laten proeven aan het vak van docent. We werken actief samen met de scholen in onze regio om het lerarentekort te verminderen. Binnen onze school zorgen we voor perspectief. Niet alleen in rol en functie, maar ook in salaris. Er is functiedifferentiatie binnen de ondersteunende diensten en binnen het onderwijzend personeel. We noemen dit ons loopbaanbeleid. Dit is gekoppeld aan verantwoordelijkheid dragen en competenties ontwikkelen.

De resultaten die we hiermee halen zijn zeer bevredigend. Er zijn geen onvervulde vacatures op school. De leraren geven bevoegd les. In 2021 zijn alle aspecten beschreven in een rapport strategisch HRM beleid 2021-2025, opgesteld door een extern bureau.

Verder is er in 2022 een samenwerking aangegaan met verschillende scholen in de regio om tot een gezamenlijke regionale strategische personeelsplanning van West-Brabant te komen. We werken daarbij met het scenariomodel-VO van VOion, waarin geanonimiseerd de personeelsgegevens en voorspellingen van het aantal leerlingen van alle scholen worden verwerkt. Hierbij moet duidelijk worden bij welke vaksecties in de toekomst tekorten/overschotten zullen ontstaan. Dit zal moeten leiden tot afspraken hierover tussen scholen in de regio.

Horizontale verantwoording

Het schoolbestuur heeft de code 'goed onderwijsbestuur' van de vo-raad ondertekend. Om tot een goede verantwoording te komen, werkt het schoolbestuur met 'vensters voor verantwoording'. Alle gegevens van de school die van belang zijn om de inzet van middelen en de leeropbrengsten te monitoren, zijn op deze site in te zien. Het is ook mogelijk om de school te vergelijken met andere scholen.

Leerlingen

De school heeft voor leerlingen diverse platformen waarbij ze kunnen meedenken over het gevoerde beleid, de keuzes die hierbij gemaakt worden en de toekomstplannen.

Allereerst hebben vijf leerlingen zitting in de MR. Zie hieronder voor hetgeen in de MR wordt besproken. Verder heeft de school een leerlingenraad. Deze bestaat uit leerlingen die zelfstandig en onafhankelijk praten over verschillende onderwerpen. De schoolleiding ziet de leerlingenraad als een serieus orgaan van de school en luistert naar hun advies en mening.

De volgende zaken worden hier onder andere besproken:

- Problemen tussen leerlingen en leraren.
- Problemen met pesten.
- Leerlingen met ideeën om zaken op school te verbeteren.

Daarnaast heeft de school klankbordgroepen in het leven geroepen waarbij actuele thema's aan bod komen. Hierin praten leerlingen mee over toetsbeleid, de gezonde keuken en vernieuwende ideeën over onderwijs.

Ouders

De school heeft diverse klankbordgroepen (met verschillende thema's) in het leven geroepen. Dit overleg tussen ouders en directie vindt structureel en geformaliseerd plaats. Hierbij wordt op verschillende terreinen gesproken over het gevoerde beleid, de gemaakte keuzes en de toekomstplannen van de school.

Daarnaast vormt de oudercommissie een klankbordgroep voor de ouders richting schoolleiding. Zij informeert de school over de wijze waarop zaken bij ouders en leerlingen overkomen en geeft bruikbare suggesties. Deze commissie vergadert zes keer per jaar. Verder zit een vertegenwoordiger van de oudercommissie in de Stichting Fondsen om daar de belangen van ouders en leerlingen te behartigen. Voor de gratis schoolboeken en vrijwillige ouderbijdrage is de oudercommissie natuurlijk ook een belangrijke gesprekspartner.

(P)MR

De school heeft een actieve en positief kritisch meedenkende (P)MR. Wekelijks wordt er vergaderd door de personeelsgeleding van de MR, de MR komt vijf keer per jaar bij elkaar.

Hoofdonderwerpen waarmee de (P)MR zich bezighoudt:

taakbeleid, functiemix, meerdaagse reizen, gedrag van leerlingen, scholing, begroting, jaarrekening en formatie.

Afhandeling van klachten

't Rijks heeft een klachtenregeling opgesteld voor leerlingen, ouders en medewerkers. Dit hangt samen met het streven naar sociale veiligheid op school. Deze regeling is vastgesteld in de medezeggenschapsraad.

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De bestuursleden van RSG 't Rijks zijn vrijwilligers en verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd of tegen een vrijwilligersvergoeding. Uitzondering hierop is rector/bestuurder, de heer De Rond. Zijn loonkosten zijn opgenomen in het overzicht WNT (zie onderdeel 8 uit de jaarrekening).

9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De continuïteitsparagraaf heeft als doel dat iedere belanghebbende of belangstellende kennis kan nemen van de wijze waarop het bestuur van deze school omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde beleid. Bovendien wordt hiermee inzicht verkregen op het verwachte exploitatieresultaat in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Omdat onze huisvestingsgelden zijn doorgedecentraliseerd vanuit de gemeente Bergen op Zoom geldt voor onze school een doorkijk naar vijf in plaats van drie jaren. De uit de meerjarenbegroting 2022-2027 voortgekomen uitkomsten zijn in deze continuïteitsparagraaf opgenomen. In de meerjarenraming ziet u overwegend positieve resultaten.

Gegevensset

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Personele bezetting in fte's per 31 december*							
Directietaken	14,9	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8
Onderwijzend personeel	150,1	144,2	144,2	145,1	139,5	139,0	139,0
Overige medewerkers	34,9	36,3	36,3	48,3	48,3	48,3	48,3
Totaal	199,9	195,3	195,3	208,2	202,6	202,1	202,1
Leerlingenaantallen	2.420***	2.455***	2.448	2.478	2.496	2.479	2.489

* vastgesteld in meerjarenbegroting 2022-2027 op 14 december 2022

** gebaseerd op het werkelijke aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2021.

*** gebaseerd op het werkelijke aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2022.

De personele bezetting is in 2021-2022 verhoogd als gevolg van de NPO gelden. In 2022 krijgen we een bedrag van € 820 per leerling voor NPO, dat we over de schooljaren 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025 mogen spreiden. Hierdoor hebben we in de meerjarenbegroting ook extra formatie voor NPO ingepland, zij het lager dan in schooljaar 2021-2022 (bedrag per leerlingen daalt van € 700 naar € 500). Vanaf schooljaar 2025-2026 vervallen deze gelden en is de personele bezetting het gevolg van leerlingenaantal en de daaraan verbonden uitgifte van lessen. Vanaf schooljaar 2024-2025 zijn er wel plannen voor extra gelden voor basisvaardigheden (begroting OCW). Deze zijn, in afwachting van definitieve planvorming, gepland als extra fte inzet voor onderwijsassistenten.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
B1hv	131	134	127	117	116	122	128
B1mavo	75	73	70	65	64	67	71
B1mh	156	160	157	145	143	150	158
B1ttoh	31	40	37	34	33	35	37
B1ttov	32	57	42	38	38	40	42
B1wet	48	55	42	39	38	40	42
H2	193	197	191	184	170	168	175
H2ttoh	42	23	36	34	31	31	32
H3	168	201	217	214	206	192	188
H3ttoh	17	33	20	30	28	26	26
H4	290	221	277	292	299	292	275
H5	233	263	206	249	264	272	267
M2	148	146	150	148	137	135	141
M3	147	170	159	162	160	150	147
M4	178	137	161	152	153	152	142
V2	73	94	104	89	82	81	85
V2ttov	38	28	53	40	37	36	38
V3	71	65	86	96	83	76	75
V3ttov	25	38	27	49	38	35	34
V4	100	89	97	106	136	115	105
V5	112	107	95	101	111	138	121
V6	107	99	101	90	95	105	130
	2415	2430	2466	2483	2474	2467	2470
vavo	20	25	22	22	22	22	22
Totaal	2435	2455	2488	2505	2496	2489	2492
	2425	2443	2477	2494	2485	2478	2481

Hieronder volgt de verwachte meerjarenbalansontwikkeling en meerjarenraming van baten en lasten. Ook deze cijfers zijn ontleend uit onze meerjarenbegroting 2022-2027. Deze is door het bestuur in december 2022 vastgesteld. De cijfers over 2022 hebben we aangepast aan de cijfers uit deze jaarrekening. De balanscijfers 2022-2026, evenals de resultaten over 2023-2027 zijn conform de meerjarenbegroting 2022-2027.

Balansprognose 2020-2026

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Gebouwen	13.592.000	16.764.000	20.475.000	21.115.000	19.985.000	18.855.000
Inventaris	1.794.000	2.028.000	2.337.000	2.276.000	2.173.000	2.083.000
Vorderingen	927.000	748.000	751.000	749.000	748.000	748.000
Liquide middelen	7.286.000	5.118.000	4.012.000	1.477.000	2.486.000	3.458.000
Totaal activa	23.599.000	24.658.000	27.575.000	25.617.000	25.392.000	25.144.000
Passiva						
Reserves						
Bestemmingreserves	6.059.000	6.166.000	5.339.000	4.720.000	4.570.000	4.420.000
Algemene reserve	1.576.000	1.470.000	2.317.000	3.159.000	3.494.000	3.835.000
Voorzieningen						
Onderhoudsvoorziening	3.830.000	4.087.000	4.367.000	4.491.000	4.629.000	4.804.000
Personeelsvoorzieningen	1.692.000	1.530.000	1.578.000	1.634.000	1.698.000	1.698.000
Langlopende schulden						
Ministerie van Financiën	5.400.000	5.200.000	8.150.000	7.600.000	7.050.000	6.500.000
Warmtefonds	842.000	787.000	728.000	667.000	605.000	541.000
Kortlopende schulden						
Lening (deel korter dan een jaar)	258.000	258.000	608.000	608.000	608.000	608.000
Crediteuren	310.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Te betalen belasting en sociale premies	886.000	749.000	749.000	749.000	749.000	749.000
Te betalen pensioenen	249.000	249.000	249.000	249.000	249.000	249.000
Kortlopende schulden	656.000	285.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Overlopende passiva	1.841.000	3.377.000	2.705.000	955.000	955.000	955.000
Totaal passiva	23.599.000	24.658.000	27.575.000	25.617.000	25.392.000	25.144.000

53

Staat/raming van Baten en Lasten (in € * 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Baten							
Rijksbijdrage	21.089	21.910	22.092	22.280	22.629	22.714	22.654
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.275	1.352	1.410	1.410	1.410	1.410	1.410
Overige baten	168	197	188	191	193	194	195
Totaal Baten	22.532	23.459	23.690	23.881	24.232	24.318	24.259
Lasten							
Personeelslasten	16.240	17.967	18.256	19.102	18.996	18.892	18.791
Afschrijvingen	1.086	1.089	1.110	1.148	1.311	1.549	1.566
Huisvestingslasten	2.746	1.471	1.651	1.615	1.568	1.569	1.571
Overige lasten	1.969	2.123	1.905	1.954	1.990	1.992	2.022
Totaal lasten	22.041	22.650	22.922	23.819	23.865	24.002	23.950
Saldo baten en lasten	491	809	768	62	367	316	309
Financiële baten	6	22	0	0	0	0	0
Financiële lasten	46	51	50	42	144	131	118
Totaal resultaat	451	780	718	20	223	185	191

Ontwikkeling gebouwen en inventaris

Door de geplande interne verbouwingen zal de waarde van de gebouwen en inventaris tot 2025 flink toenemen. Daarna zullen deze waarden door de verhoogde afschrijvingslasten, die dit tot gevolg heeft, ook weer relatief snel dalen.

Ontwikkeling vorderingen

De kortlopende vordering op het Ministerie van OCW (als tegenhanger van de door het personeel opgebouwde rechten wegens vakantietoelage en sociale lasten) is vanwege een wetswijziging per 1 januari 2022 afgeboekt (ten laste van de algemene reserve). Verder zijn er in 2022 éénmalig PB uren vooruitbetaald, daarna zal de vordering stabiliseren met als grootste post de vooruitbetaalde huren voor leermiddelen van de leerlingen (boeken en bijborende methodelicenties).

Ontwikkeling liquide middelen

Vanwege de voorfinanciering van de CAO gelden en relatief weinig grote investeringen zijn de liquide middelen in 2022 flink gestegen. In de nabije toekomst daalt het saldo liquide middelen door verdere inzet van de CAO gelden en door nieuwe bouwplannen (inclusief inzet SUVIS). Dit duurt tot en met 2025, daarna stijgen deze weer snel zodra de bouwactiviteiten gereed zijn.

Ontwikkeling financieringsstructuur

De langlopende leningen zijn conform het aflossingsschema ingeboekt. De school heeft € 6.000.000 geleend bij het Ministerie van Financiën. Omdat we deze schuld in 30 jaar gaan aflossen, loopt deze lening gestaag af. Tevens is er in 2021 bij het Warmtefonds geld geleend voor zonnepanelen en andere duurzame investeringen, in totaal is dit € 995.000. Door nieuwe bouwplannen zal naar verwachting eind 2024 nog € 3.500.0000 extra nodig zijn.

Ontwikkeling huisvestings/investeringsbeleid

De school heeft de conciërgewoning, lokaal 13 en de 'oude HBS' vernieuwd. Dit heeft geleid tot een flinke investering, deze wordt gefinancierd met een lening uit de schatkist. Vanaf 2023-2024 wil de school bovendien investeren in vernieuwing van de vleugels in school. Deze investeringen hebben geen relatie met een verwachte leerlingengroei, maar tot deze investering is besloten om ons onderwijs te kunnen vernieuwen en te verduurzamen. Verder is in 2021 ons meerjarenonderhoudsplan vernieuwd, beleidsrijk gemaakt en ook in 2022 kritisch bekeken en waar nodig bijgesteld. Deze biedt daardoor een actueel overzicht van de grote onderhoudszaken de komende jaren. De school verwacht dat de voor deze plannen benodigde doordecentraliseringsgelden de komende jaren stabiel zullen zijn.

Ontwikkeling voorzieningen

De belangrijkste post hierbij vormt de onderhoudsvoorziening. Het in 2021 vernieuwde meerjarenonderhoudsplan vormt de basis van waaruit de toekomstige stortingen en onttrekkingen worden berekend. De uitkomsten hiervan zijn vervolgens in de toekomstige balans verwerkt.

Ontwikkeling reserves

De belangrijkste reserve vormt de renovatiereserve. Hier zijn in het verleden gelden aan toegevoegd vanuit de doordecentralisatiegelden die we jaarlijks ontvangen van de gemeente. Deze zal in de toekomst gebruikt gaan worden om werkzaamheden in het kader van verduurzaming, onderwijskundige vernieuwing en technische aanpassingen te kunnen financieren. De overige reserves worden gevuld aan de hand van cijfermatige berekeningen of op basis van uitkomsten uit de risicoanalyse.

Ontwikkeling baten en lasten

De belangrijkste reserve vormt de algemene reserve. Dit dient standaard als buffer voor mogelijke tegenvallers. Deze tegenvallers heeft 't Rijks echter zo goed als mogelijk gedekt via de bestemmingsreserves. Hierdoor kan deze reserve fungeren als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen. Deze loopt op naar een kleine € 4 miljoen eind 2027.

Daarnaast vormt de renovatiereserve een belangrijke peiler. Hier zijn in het verleden gelden aan toegevoegd vanuit de doordecentralisatiegelden die we jaarlijks ontvangen van de gemeente. Deze zal in de toekomst gebruikt gaan worden om werkzaamheden in het kader van verduurzaming, onderwijskundige vernieuwing en technische aanpassingen te kunnen financieren. Hierdoor neemt ook in de toekomst het totaal aan bestemmingsreserves af. De overige reserves worden gevuld aan de hand van cijfermatige berekeningen of op basis van uitkomsten uit de risicoanalyse.

Ontwikkeling baten en lasten:

Rijksbijdrage: deze nemen in het loop der jaren langzaam toe, voornamelijk vanwege de nieuwe vereenvoudigde bekostigingssystematiek van het Ministerie. De invoering hiervan heeft vanaf het jaar 2022 effect. Dit verhoogt onze verwachte inkomsten jaarlijks met zo'n kleine € 200.000 gedurende de jaren 2022 t/m 2026.

Personeelskosten: na een stijging in 2024 als gevolg van de plannen van het Ministerie om geld vrij te maken voor de inzet voor basisvaardigheden, dalen deze daarna als gevolg van het einde van de NPO gelden.

Afschrijvingskosten: deze stijgen vanwege investeringen in gebouwen en inventaris.

Ontwikkeling resultaat

In 2023 speelt het NPO wederom een rol in het resultaat. We ontvangen dan 7/12 deel van de NPO gelden 2022-2023, maar geven, doordat we besloten hebben deze uitgaven over drie schooljaren te spreiden, 'slechts' een derde deel hiervan uit. In 2024 en 2025 heeft dit weer een omgekeerde invloed op het resultaat. We ontvangen dan geen NPO gelden meer, maar geven dan nog wel formatie uit aan NPO.

Zonder de NPO gelden zouden de resultaten als volgt zijn:

	2023	2024	2025	2026	2027
Genormaliseerd resultaat	32.000	450.000	402.000	185.000	191.000

55

Gunstige resultaten dus. Dit komt door de in het verleden ingezette lessenvermindering, als gevolg van een aanpassing van het curriculum, en door de vereenvoudiging van de bekostiging die voor meer inkomsten zorgt. Vanaf 2026 zie je resultaten minder positief worden door extra afschrijvingslasten van onze vernieuwde gebouwdelen.

De school moet bij de volgende ontwikkelingen goed de vinger aan de pols houden:

1. Ontwikkeling regio en leerlingaantal
2. Verzuim
3. Bekostiging vanuit samenwerkingsverband
4. Uitwerking gevolgen nieuwe cao's
5. Kosten vernieuwbouwprojecten
6. Ontwikkeling bedrag per leerling
7. Lessentabel en de daaruit voortvloeiende berekening van de onderwijstijd

Verandering in het totaalplaatje van deze 7 factoren zijn omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en van de rentabiliteit afhankelijk is. Gezien onze goede kengetallen zullen wijzigingen in het totaalplaatje niet direct bijstelling van ons beleid noodzakelijk maken.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

In control zijn

In Control Statement is de verantwoording door het bestuur over de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de interne beheersing van de processen. Een organisatie is 'in control' als het management een redelijke mate van zekerheid heeft dat doelstellingen worden gerealiseerd. Doelstellingen hebben te maken met: kwaliteit, doelmatigheid en professionaliteit. We hebben de laatste jaren met ons risicobeheersings- en controlesysteem mooie resultaten bereikt:

- Verbetering van de onderwijsresultaten (zie paragraaf 4, leerlingen en onderwijs)
- Excellente status voor de afdeling mavo en vwo
- Prima financiële kengetallen (zie paragraaf 7)
- Verlaagd risicoprofiel (zie risicoanalyse volgende paragraaf)
- Verbetering succesfactoren (paragraaf 3)

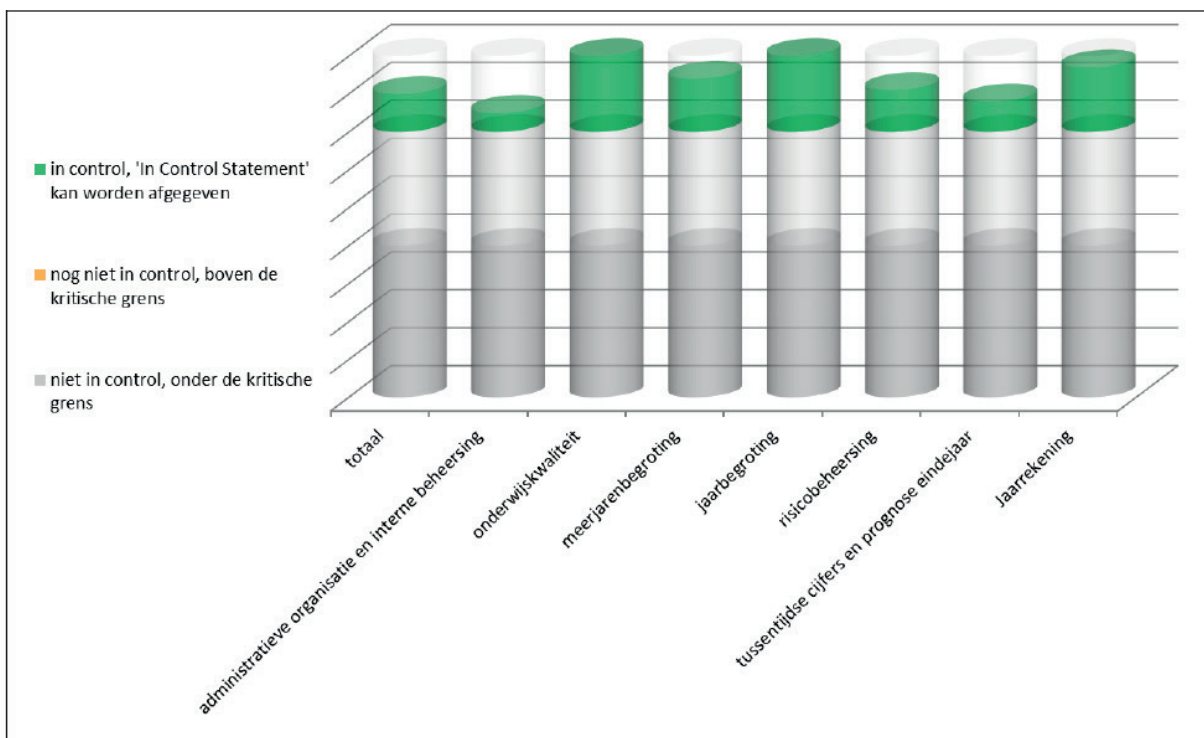
In 2020 hebben we een start gemaakt met het In Control Framework en in 2021 hebben we ons normenkader definitief vastgesteld. Er heeft in 2021 vervolgens een externe toetsing plaatsgevonden op alle onderdelen uit normenkader en dat zijn de volgende gebieden:

- Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (organisatie en processen)
- Onderwijskwaliteit
- Meerjarenbegroting
- Jaarbegroting
- Risicobeheersing
- Tussentijdse cijfers en prognose eindejaar
- Jaarrekening

56

't Rijks is op alle onderdelen uit het normenkader en daarmee ook op totaalniveau 'in control'.

Hiermee geeft de school een 'in control statement' (ICS) af. Onderstaande grafiek geeft op basis van de uitkomsten van de toetsing per onderdeel aan waar 't Rijks op dit moment staat met betrekking tot het 'in control framework'.

Er zijn interne en externe factoren die van invloed kunnen zijn op "het schoolgebeuren" van 't Rijks. Het is goed en wenselijk om bepaalde risico's vooraf in te schatten, zowel voor de korte als de middellange termijn. Deze factoren kunnen direct financiële consequenties hebben. Er zijn echter ook risicodragers die wel het schoolproces beïnvloeden, maar niet direct financiële consequenties hebben.

Om meer zicht te hebben op de risico's die de school loopt, wordt er jaarlijks een risicoanalysemodel uitgezet naar verschillende geledingen binnen de school. Zij kunnen hun visie daar ventileren. Alle uitkomsten worden in beeld gebracht en deze vormen een basis voor ons beleid ten aanzien van de financiële reserves. Zie voor de uitkomsten van deze analyse over 2022 de volgende paragraaf.

Een organisatie heeft te maken met vele processen die gevolgd moeten worden om te kunnen functioneren. Je hoopt altijd dat die processen goed werken en na enige tijd ook goed blijven lopen. In het kader van kwaliteit is het gewenst dat een groot aantal processen nader beschreven wordt, zodat het aan eenieder duidelijk is wat er gebeurt en wat eventuele ongewisse factoren zijn. Tevens geeft het aan anderen een handvat om, bij bijzondere omstandigheden, de aansturing over te nemen, zodat de organisatie kan blijven doordraaien.

De school heeft de bedrijfsprocessen binnen de school beschreven. Hiertoe is een proceskaart gemaakt. We analyseren de deelprocessen. Aan deze processen worden doelstellingen gekoppeld. We toetsen deze met de PDCA cirkel (plan, do, check, act).

Financiële Planning & Control cyclus

Het proces dat we in beeld hebben gebracht is de planning- & control cyclus.

57

Daarbij gaat het om de financiële cijfers. De vragen die je daarbij kunt stellen zijn:

- Weten we waar we financieel staan?
- Zijn we in staat gedurende het jaar bij te sturen?
- Weten we het financiële meerjarenperspectief?
- Zijn onze keuzes voldoende gewaarborgd met de schoolvisie?
- Gaan de financiële keuzes ten koste van de kwaliteit van onderwijs?
- Voldoen we aan de wet- en regelgeving?

Plan:

schoolvisie opstellen, strategische doelstellingen vertalen naar budgetten en operationele doelstellingen, meerjarenbegroting opstellen, jaarbegroting maken, formatieplan opstellen

Do:

financiële maandoverzichten met jaarbijstelling, meerjarenbegroting, directiekeuzes

Check:

analyse financiële maandoverzichten met begroting, keuzes directie in overeenstemming met de schoolvisie, opmaken en goedkeuring jaarrekening

Act:

bijsturen aan de hand van maandrapportages, bijstellen begroting en meerjarenbegroting, maken formatieplan (is zowel plan als act), bijsturen van plannen en strategische keuzes

In deze planning- & controlcyclus vindt regelmatig (vooraf en achteraf) toetsing plaats:

- een financiële toetsing op efficiëntie
- een beleidsmatige toetsing op effectiviteit

Kwaliteit Onderwijs

Vanuit de missie en visie van de school monitoren we de schoolprestaties en streven er op die manier naar om onze doelstellingen (geformuleerd in de kadernota) te halen. Hierbij staat de vakgroep centraal. Elke vaksectie ontvangt regelmatig overzichten van alle in een periode behaalde resultaten (rapportcijfers). Deze worden per vakgroep en tevens per leerjaar en schooltype geanalyseerd. Elke vaksectie rapporteert hierover aan de schoolleiding aan de hand van een vast format, zodat vergelijkingen tussen diverse vaksecties eenvoudig gemaakt kunnen worden. Met alle vakgroepen wordt naar aanleiding van de rapportages overleg gevoerd. Dit is een cyclisch proces (PDCA-cirkel).

Risico/kansanalyse

Tijdens de zomer 2022 hebben diverse geledingen binnen de school weer een risico-/ kansanalyse ingevuld. De volgende geledingen hebben (een deel van) de analyse ingevuld: bestuur, MR, sectievoorzitters, OD en directie/teamleiders.

De analyse is samengesteld vanuit zes verschillende perspectieven:

1. organisatie/proces
2. huisvesting
3. leerling/product
4. personeel
5. demografie/omgeving
6. veiligheid/ethiek

Verder hebben we de onderliggende thema's aangepast aan de kritische succesfactoren van het onlangs vastgestelde nieuwe schoolplan.

Hieronder een overzicht van de onderzochte punten:

Organisatie/Proces

OP1	Iedere leerling, ouder, medewerker en bestuurder verantwoordt zich verticaal en horizontaal over zijn of haar rol in de organisatie
OP2	Leerlingen, ouders, collega's en partners ervaren de informatiestromen van 't Rijks als goed.
OP3	Leerlingen, ouders, collega's en partners ervaren 't Rijks als een goed georganiseerde school.
OP4	De school laat de onderwijsleerprocessen alsook de logistieke processen effectief en efficiënt verlopen
OP5	We besteden de middelen rechtmatig en doelmatig

Huisvesting

H1	De school ontwikkelt zich tot een duurzame omgeving
H2	De school zorgt voor een stimulerende werkomgeving
H3	Leerlingen, ouders, collega's en partners ervaren de digitale infrastructuur van 't Rijks als adequaat.
H4	Leerlingen, ouders, collega's en partners ervaren de leermiddelen van 't Rijks als adequaat.

Leerling/Product

LP1	De visie Denken, Dromen, Durven, Doen vertaalt zich naar de lespraktijk
LP2	't Rijks heeft een breed aanbod van onderwijs dat wordt ondersteund met goede voorzieningen
LP3	Leerlingen ervaren dat wij in staat zijn te differentiëren
LP4	Ons onderwijs is er op gericht dat we kennis, kunde, competenties en attitudes ontwikkelen bij leerlingen waarmee zij hun vervolgstap in de samenleving kunnen zetten
LP5	Leerlingen ervaren de lessen als inspirerend voor hun groei en ontwikkeling
LP6	In elke afdeling, het leerjaar (en vakgroep) zijn de leerlingen, ouders en partners actief betrokken in de vorm van klankbordgroepen

Personeel

P1	Het verzuim ligt op 't Rijks gelijkwaardig aan het landelijk ziekteverzuim
P2	De medewerkers op 't Rijks ervaren de samenwerking met het eigen team als constructief en professioneel.
P3	De combinatie van krimp en latere pensioenleeftijd zorgt voor kleinere instroom van jonge leraren
P4	De medewerkers op 't Rijks zetten hun professionaliseringstijd volledig in om te groeien als teamspeler en het eigen vakmanschap te vergroten
P5	De organisatie is er op gericht dat er klantgericht en resultaatgericht wordt gewerkt
P6	Ieder personeelslid werkt met een beperkte span of control

Demografie/Omgeving

DO1	1/3 deel van de totale groep 8 populatie uit de omgeving kiest voor 't Rijks
DO2	't Rijks komt goed in beeld in de media
DO3	De technologische ontwikkeling in Nederland gaat erg snel. Dit heeft invloed op de manier waarop ons personeel werkt
DO4	De leerling van de 21 eeuw leert op een andere manier dan de leerling van de 20e eeuw
DO5	We geven onderwijs vorm in samenwerking met onze maatschappelijke partners
DO6	We zijn in staat om de leerachterstanden als gevolg van corona weg te werken

Veiligheid/Ethiek

VE1	De school is voor iedereen een veilige omgeving
VE2	't Rijks weerspiegelt de samenleving in al zijn diversiteit
VE3	De school is een zorgzame leef- en leergemeenschap, waarin verschillen benut worden om van elkaar te leren
VE4	Het bestuur en schoolleiding geeft altijd het goede voorbeeld, werkt volgens de onderwijscode
	good governance en legt daarmee hun maatschappelijke verantwoording af
VE5	De school heeft de persoonsgegevens van personeel en leerlingen goed beschermd

59

We hebben vervolgens gevraagd de risico's en/of kansen te kwantificeren (schaal 1 t/m 5) op de volgende gebieden:

Bij de risico's:

- de kans dat het risico zich voordoet
- het effect van het risico op de kwaliteit van de organisatie
- het effect van het risico op de continuïteit van de organisatie

Bij de kansen:

- de mate waarin de school deze kans benut
- de mate waarin er bedreigingen zijn voor deze kans

De betekenis van de waarden hierbij zijn:

- 1 laag risico
- 3 gemiddeld risico
- 5 hoog risico

Schoolbreed leverde de risicoanalyse	2022	2021	2020	2019	2018
- de kans dat het risico zichtbare invloed heeft op school	2,6	2,6	2,6	2,7	3,0
- het effect van het risico op de kwaliteit van de organisatie	2,9	2,6	2,6	2,8	2,9
- het effect van het risico op de continuïteit van de organisatie	2,8	2,8	2,6	2,7	3,2

Deze cijfers laten de laatste jaren allen een dalende trend zien, over het algemeen worden risico's lager ingeschat. Dat is een positieve ontwikkeling! Alleen de impact op de continuïteit laat een stijging zien, maar deze ligt nog altijd onder het gemiddelde van 3.

Schoolbreed leverde de kansanalyse	2022	2021	2020	2019	2018
- de mate waarin de school deze kans benut	3,4	3,3	3,3	3,2	3,3
- de mate waarin er bedreigingen zijn voor deze kans	2,2	2,3	2,5	2,5	2,9

Het is gunstig dat de mate waarin de kansen worden benut boven de 3 ligt. Bovendien zien we hier een stijgende trend! In de totale analyse is dit cijfer omgekeerd evenredig meegeteld. Gunstig is bovendien dat het risico op bedreigingen een dalende trend laat zien!

De uitkomsten van deze risicoanalyse worden met het bestuur en PMR besproken.

We zullen alvast de uit het onderzoek drie grootste risico's/niet benutte kansen en de door ons beoogde aanpak hiervan doornemen.

1. HET VERZUIM LIGT OP 'T RIJKS GELIJKWAARDIG AAN HET LANDELIJK ZIEKTEVERZUIM (3,6 VORIG JAAR 3,5)

Het verzuim komt uit de risicoanalyse wederom als zorgpunt naar voren. Het ziekteverzuim, en dan vooral het kort frequent verzuim, wordt door de gehele school als een hoog risico gezien. Dit is ook logisch, vaak werkt dit door als domino-effect op andere delen van de organisatie. Het is belangrijk dat de schoolleiding hieraan prioriteit blijft verlenen. Bij het kort frequent verzuim worden de leidinggevendenden geattendeerd op het voeren verzuimgesprekken. Dit creëert meer bewustwording bij de betreffende collega's of achterhaalt onderliggende problematiek waardoor ondersteuning geboden kan worden. P&O heeft hierin een signaalfunctie.

Ons ziekteverzuimbeleidsplan sluit hierbij aan.

- minder laagdrempelig ziekteverzuim, ziekmelden bij leidinggevende
- inzet op preventie; denk hierbij aan het inzetten van coaching, begeleiding (bv. psycholoog) of aanbieden van vitaliteitstraject;
- medewerkers wijzen op de mogelijkheid om een afspraak te maken met de bedrijfsarts vanuit preventief oogpunt;
- voorlichting geven over het (preventief) verzuimbeleid;
- regelmatig het taakbeleid onder de loep nemen;
- vergoeding van (een deel van) de kosten van voorzieningen (bv. aangepaste bureaustoel, computerbril);
- bespreking van te nemen maatregelen in het sociaal medisch overleg; dit vindt elk kwartaal plaats

Voor nieuwe leidinggevendenden wordt er een verzuimtraining aangeboden, waarin de wet verbetering poortwachter en veel voorkomende problematieken aan de orde komen.

Voor de zittende leidinggevende wordt er een opfrustraining aangeboden, waarin intervisie kan plaatsvinden, er casuïstiek kan worden ingebracht en er ook aandacht is voor zaken die op dat moment spelen (thuiswerken, corona, mentale veerkracht).

De scholen voor VO zijn zelf risicodragend. In gevallen van zwangerschapsverlof wordt de uitkering overgenomen door het UWV. Alle overige vervangingen zal de school zelf moeten bekostigen.

De verzuimdoelstellingen zijn in het schoolplan (4,5%) nu vrij marktconform neergezet. In deze begroting is gerekend met 5,0% (gemiddelde van de laatste 3 jaar). Het hoger uitkomen dan dit percentage heeft impact op de resultaten en vormt dus een risico.

2. IEDER PERSONEELSLID WERKT MET EEN BEPERKTE SPAN OF CONTROL (3,1, VORIG JAAR IDEM)

- We herijken pincode. Doen we nog wat is afgesproken in pincode?
 Beperk je tot de hoofdtaken en zorg dat aanverwante taken in het verlengde liggen.
- Taakgesprekken worden gevoerd op basis van deze span of control.

3. LEERLINGEN ERVAREN DE LESSEN ALS INSPIREREND VOOR HUN GROEI EN ONTWIKKELING (3,1, VORIG JAAR 2,8)

Actie wordt het opzetten van een eigen Rijksacademie voor leerkrachten op school. Training en scholing van leerkrachten wordt verplicht opgenomen in het weekrooster. We gaan aan de slag met instroom, doorstroom en uitstroom.

Hoofdt thema's: Opleiding tot leerkracht, taalonderwijs, rekenonderwijs, motivatie, welbevinden en andere belangrijke zaken.

We werken hiervoor samen met hbo en pedagogische centra.

4. DE MEDEWERKERS OP 'T RIJKS ZETTEN HUN PROFESSIONALISERINGSTIJD VOLLEDIG IN OM TE GROEIEN ALS TEAMPELER EN HET EIGEN VAKMANSCHAP TE VERGROTEN (3,1, VORIG JAAR IDEM)

- Vakmanschap is gericht op het pedagogisch, didactisch handelen. Professionaliseringstijd wordt daaraan besteed.

Verder zijn de laagste risicofactoren ook vermeldingswaardig:

- Leerlingen, ouders, collega's en partners ervaren 't Rijks als een goed georganiseerde school (1,9)
- 't Rijks komt goed in beeld in de media (2,0)
- We besteden de middelen rechtmatig en doelmatig (2,0)
- We geven onderwijs vorm in samenwerking met onze maatschappelijke partners (2,0)

Daarnaast moet je de risicobereidheid in ogenschouw nemen.

Hierin maken we volgende onderscheid:

- Accepteren
 De financiële gevolgen van deze risico's proberen we zo goed mogelijk in te schatten. Hiervoor wordt een reserve gevormd.
- Verminderen
 Risico's die we door middel van het nemen van maatregelen trachten te mitigeren.
- Negeren
 Risico's die buiten de beïnvloedingssfeer van de school liggen. Deze risico's brengen we zo goed mogelijk in beeld, maar we nemen hiertegen geen maatregelen.

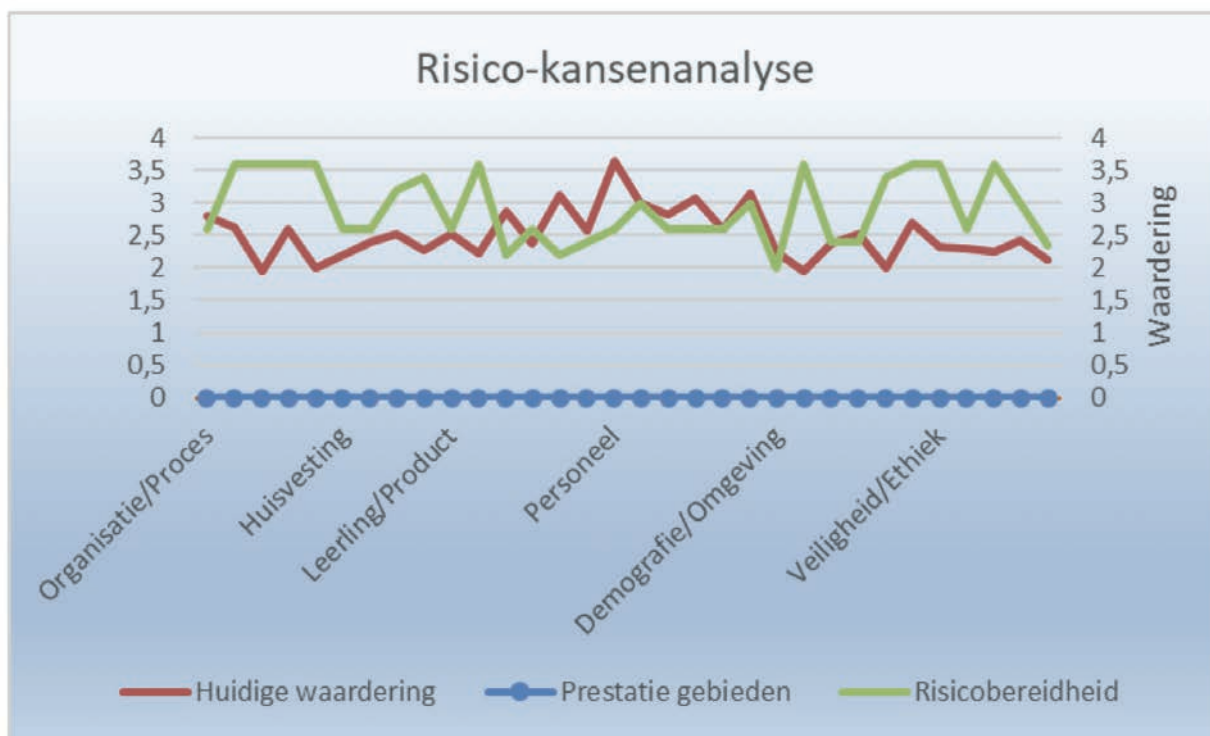
Hiertoe heeft onze uitvoerend bestuurder ook alle onderzochte risico's vanuit dit oogpunt een waarde gegeven. De uitkomsten van het totaalplaatje zie je in de grafiek hieronder.

Daar waar de rode lijn ver positief afwijkt van de groene liggen voor de organisatie de grootste 'problemen'. Deze liggen voornamelijk in de gebieden P(personeel) en LP (leerling/product).

De wens van het bestuur is gericht op nieuwe pedagogische en didactische vaardigheden van de leerkracht, zoals beschreven staat in het rapport De staat van het onderwijs van de onderwijsinspectie. Leerkrachten vallen vaak terug op werkwijzen die ze kennen en kiezen vaak nog niet voor nieuwe methodes en technieken. Hierin verbetering aanbrengen zal op de hiervoor genoemde gebieden de rode lijn weer dichterbij de groene brengen.

Risico-kansen analyse

Overige risico's:

62

1. Corona

Nu alle maatregelen zijn losgelaten lijkt corona steeds minder invloed te hebben op onze samenleving en op het dagelijks leven in school. Leerachterstanden en verandering van gedrag als gevolg van langdurig vanuit thuis de lessen volgen, zijn echter nog steeds volop aanwezig. In onze risico-kansenanalyse worden deze leerachterstanden als een gemiddeld risico beschouwd.

2. Passend onderwijs

Het passend onderwijs blijft een risico vormen.

Hier zijn de volgende punten aandachtspunten:

* Er is in de regelgeving opgenomen dat bij een tekort van het samenwerkingsverband de individuele scholen gekort worden op hun lumpsum.

* Wat betekent passend onderwijs voor onze docenten (leveren van maatwerk in de klas)?

3. Basisvaardigheden

We hebben in 2022 een subsidieaanvraag basisvaardigheden gedaan. Vanwege het grote aantal aanvragen is deze aanvraag uitgeloot. We zijn al wel aan de slag om de basisvaardigheden van leerlingen te verbeteren, met minimale inzet vanuit onze lumpsum en NPO gelden, gekoppeld aan ons schoolplan. Extra gelden vanuit het Ministerie zijn hard nodig om tot een maximale inzet te kunnen komen en zodoende het niveau van de leerlingen substantieel te kunnen verbeteren.

4. Cultuuronderwijs

We zijn in gesprek met de gemeente Bergen op Zoom hoe we het cultuuronderwijs in de gemeente vorm kunnen geven.

5. Onderwijstijd

Met het huidige systeem van vervangingen, de bepaling van het aantal lessen, start en einde schooljaar, is het risico dat we niet voldoen aan de nieuwe wettelijke eis van de geldende 1.000 uur vrijwel nul. Het grote voordeel van de wet is dat een leerling aan de gemiddelde norm van 1.000 uur per jaar en 700 uur tijdens zijn examenjaar moet komen. Het is dus een verticale norm. Nu het aantal lessen in de nieuwe lessentabel is teruggedrongen, heeft dat invloed op de onderwijstijd, maar ook hierbij is ervoor gezorgd dat dit binnen de maatstaven voor de onderwijstijd blijft. Door de coronacrisis lukt het echter niet altijd hieraan te voldoen. De inspectie heeft al toegezegd hierin maatwerk te leveren in hun controle op de naleving hiervan.

6. Arbeidsconflicten

Landelijk wordt geadviseerd circa 1% van de totale baten als risicobuffer hiervoor op te nemen. De school voldoet hieraan.

7. Instabiliteit in de bekostiging

De school heeft een personeelsreserve (nodig voor het loopbaanbeleid voor zowel het onderwijzend als het onderwijsondersteunend personeel) die voldoende is om de extra kosten voor de functiemix en het loopbaanbeleid voor onderwijsondersteunend personeel op te kunnen vangen. Daarnaast kunnen de jaarlijkse vrijgevallen bedragen voor de werkelijk gemaakte kosten aan deze reserve worden onttrokken.

Andere keuzes die een kabinet zou kunnen nemen, kunnen invloed hebben op de financiële huishouding van de school. Afwachten is, nu de economie door de coronacrisis verslechtert, wat de gevolgen zullen zijn. Vooralsnog is van bezuinigingen in de vitale sector geen sprake.

In onze vorige meerjarenbegroting vormde de ingangsdatum van de vereenvoudiging bekostiging een risico. De vereenvoudiging is inmiddels geëffectueerd en dit pakt positief uit voor de school. Hiermee is in onze begroting gerekend vanaf het jaar 2022 (jaarlijkse ophoging van de personele lumpsum met € 168.000).

63

Daarnaast kan de school te maken krijgen met premiestijgingen (abp en zvw) van de pensioen- en sociale lasten. Deze worden tot nu toe steeds vrijwel geheel vergoed door de overheid. Premiestijgingen vormen dan ook een minder groot risico dan in het recente verleden.

8. Ontslag

Beleid inzake beheersing van de uitkering na ontslag

RSG 't Rijks houdt zich aan de wettelijke regelingen bij ontslag. Ze tracht het risico voor ontslag van zittende medewerkers zo klein mogelijk te houden. Mocht ontslag onvermijdelijk zijn, dan is het doel om dit met de inzet van zo weinig mogelijk middelen vorm te geven.

Conclusie risicofactoren:

RSG 't Rijks probeert bovenstaande risico's zo goed mogelijk in te bedden in haar eigen vermogen, door ze onder te brengen in aparte reserves.

Vanuit de reserves renovatie, kwaliteit, personeel en strategische ontwikkeling kunnen plannen die niet binnen de begroting vallen worden opgevangen.

Ons risicoprofiel geeft aan dat we een gemiddeld risicoprofiel hebben. Daarbij past een weerstandsvermogen van tussen de 20 en 30%. Hier zitten we momenteel (ruim) boven.

Plannen voor de toekomst

Organisatie

Bestuur, leiderschap & management

'We geven het goede voorbeeld, ... altijd!'

De richting van het schoolbeleid wordt vastgesteld door het voltallige bestuur, de schoolleiding en de medezeggenschapsraad. De uitvoering (inrichting) van beleid is in handen van de bestuurder en de schoolleiding. We werken volgens de regels van 'Good Governance' zoals uitgewerkt door de vo-raad en de vakbonden. Ten aanzien van de medezeggenschap werken we op basis van de wet medezeggenschap scholen. Voor de praktische uitwerking van deze wet volgen wij het advies 'goed medezeggenschap in het onderwijs' van de vakbonden, het Laks en de besturenbonden. Ieder lid van het bestuur, directie en medezeggenschapsraad maakt zich deze aanpak eigen en vertoont het professionele gedrag dat conform dit advies past bij de rol van toezichthoudend bestuurder; uitvoerend bestuurder, directielid, lid van de medezeggenschapsraad.

Het leiderschap en management van de school zijn bepalend voor het ontwikkelen van draagvlak voor beleid. De leider is diegene die de regel breekt en het voortouw neemt in elk verbeter- of vernieuwingsproject. Afhankelijk van de situatie en of aard van het project zal de leidinggevende flexibel moeten zijn en diverse leiderschapsstijlen inzetten (coachend, transitioneel, dirigistisch etc.)

We geven leiding op basis van de 7 habits van Covey.

1. Wees proactief (speel in op wat komt en maak keuzes).
2. Begin met het einddoel voor ogen (maak een plan).
3. Belangrijke zaken eerst (zelf doen? Plannen? Delegeren? niet doen?)
4. Denk Win-Win (zoek naar voordeel voor iedereen).
5. Eerst begrijpen dan begrepen worden (luister actief, daarna afwegen)
6. Creëer synergie (samen is beter)
7. Houd de zaag scherp (blijf in balans).

D.m.v. de 360 graden scan van Covey bepalen we het niveau van elke leidinggevende. Dit leidt tot het ontwikkelplan voor elke leidinggevende in de school. Als directie evalueren we onze samenwerking en bepalen we aan welke habit waar we collectief moeten werken.

De leidinggevende is ook manager. Wij willen resultaatgericht en klantgericht werken. De manager doet zes dingen.

1. **Het formuleren van resultaten of doelen** in een A3 jaarplan of verbeterplan.
2. **Het organiseren van het werk** door hulpmiddelen beschikbaar te stellen; taken te formuleren; geschikte mensen in te zetten.
3. **Het motiveren van mensen** om de manager mee te helpen de resultaten te bereiken.
4. **Het beter maken van mensen** door kennis en vaardigheden te trainen die nodig zijn om de doelen te bereiken.
5. **Het communiceren** door te niet alleen te vertellen hoe het ervoor staat, maar dit ook te laten zien.
6. **Het monitoren, analyseren en evalueren van het werk** door informatie te verzamelen en de vragen - wat gaat goed - wat kan beter - wat moet beter- van antwoorden en verbeteracties te voorzien.

In het organogram zien we dat er op verschillende niveaus in school leiderschap en management wordt gevraagd. Elk team waaraan leiding wordt gegeven maakt gebruik van deze werkwijze (bestuur, directie, afdeling, plusafdelingen, vakgroep, facilitaire diensten, stafdiensten). We evalueren individueel én collectief en nemen dit op in het persoonlijke ontwikkelplan van de leidinggevende als van het team van leidinggevend.

Huisvesting

Onze stafafdeling is in 2021 ondergebracht in de monumentale conciërgewoning en de 19e eeuwse gymzaal (lokaal 13). Hiertoe is dit gebouwendeel duurzaam verbouwd.

De hbs uit 1882 is in datzelfde jaar duurzaam verbouwd en gerestaureerd waar nodig. Dit dient als nieuw brugklasgebouw. Daarnaast hebben we op zolder nieuwe lesruimtes gecreëerd.

Onze verdere toekomstplannen qua huisvesting zijn:

- Het digitale netwerk en de digitale leeromgeving wordt overal in school toegankelijk en verrijkt met doeltreffende digitale leermiddelen, zodat fysiek leren en digitaal leren hand in hand gaan.
- De vakvleugels worden herkenbaarder gemaakt in de gangen. Ze worden transparanter. In elke vleugel komen flexibele leer- werkplekken voor leerlingen en collega's. We realiseren in het huidige gebouw op een duurzame manier de lesruimtes van de toekomst.

De inkomsten via het OC&W en gemeente zijn bepalend voor hetgeen we aan huisvestingsplannen kunnen maken. In 2021 is ook het MOP (meerjarenonderhoudsplan) opnieuw opgemaakt. Dit plan is doorgerekend voor de komende 40 jaar, waarbij wordt ingezoomd op de komende 15 jaar en stellen we jaarlijks bij. Wat gaan we wel of niet doen, kan het goedkoper, zijn hierbij vragen die gesteld zijn.

Personeel

'We investeren in onze collega's'

Medewerkers hebben behoefte aan aandacht voor hun persoon en werk; behoefte aan vertrouwen in het vakmanschap dat zij laten zien; behoefte aan betrokkenheid van de leidinggevende. Dit is wat de medewerker motiveert om zich te verbinden aan de doelen van de organisatie. Een organisatie die er voor hen is en omgekeerd zij voor de organisatie.

Daarom doet het management de volgende dingen:

1. We betrekken de medewerker bij de beleidsvorming in elke afdeling en in elk team.
2. We geven medewerkers verantwoordelijkheid voor het bereiken van de geformuleerde resultaten.
3. We bieden medewerkers trainingen en opleidingen aan die nodig zijn om vakbekwaam te worden of te blijven.
4. We belonen medewerkers adequaat in salaris en in tijd (werkverdelingsbeleid).
5. We geven medewerkers feedback op hun werkzaamheden. Daar horen ook complimenten bij. We hebben aandacht voor het welbevinden en de thuissituatie van elke medewerker.

Onderwijs

'We leveren onderwijsvoorzieningen van hoge kwaliteit! '

Door te zorgen voor kwalitatief hoogwaardige onderwijsvoorzieningen kiezen leerlingen en ouders voor 't Rijks. **De hoge kwaliteit op het gebied van resultaat- en klantgerichtheid zorgt ervoor dat de leerlingen bereid zijn om de dagelijkse reisafstand van woonhuis naar school te overbruggen ook al is dit gezien de afstand niet aannemelijk (reikwijdte).** Door deze reikwijdte zorgen we ervoor dat de voorziening kan voortbestaan doordat het minimale aantal leerlingen voor een bepaalde voorziening hierdoor wordt bereikt.

Deze strategie van beleidsvorming vraagt om structureel contact met de stakeholders (ouders, leerlingen, medewerkers, basisscholen, bedrijven, instellingen en overheden) zodat zowel op korte termijn als op lange termijn aan de door hen uitgesproken verwachtingen kan worden voldaan, mits dit in de missie en visie van 't Rijks past. Dit betekent dat kortetermijnmaatregelen passen in het langetermijnbeleid van de school en zowel nieuwe als oude beleidskeuzes duidelijk worden uitgelegd aan de stakeholders.

Met ons onderwijsaanbod spelen we in op de individuele behoefte van de leerlingen. Het onderwijsprogramma is gebaseerd op de voorgeschreven kerndoelen en het examenprogramma.

Binnen dit kader kunnen docenten, leerlingen en ouders keuzes maken. Vandaar dat er op school naast het basisprogramma van kennis, vaardigheden en attitudes een breed palet is aan keuzes die gemaakt kunnen worden. **Leerlingen kunnen kiezen voor verdieping, ondersteuning en/of een structureel plusprogramma.** Dit brede aanbod met ruime keuzemogelijkheden is een belangrijk onderdeel van onze marketingstrategie. Er valt voor elke leerling wel iets te kiezen op 't Rijks.

Met ons lesprogramma spelen we in op de individuele behoefte van de leerlingen. Het lesprogramma van elke vakgroep bestaat uit basisstof, verdiepingsstof en ondersteuning.

Daarmee speelt het programma in op de mogelijkheden en behoeften van de leerling. De lessen van de docent zijn in de eerste plaats bedoeld om leerlingen te inspireren en uit te dagen om zich te ontwikkelen. We doen dit door de didactiek en pedagogiek vorm te geven vanuit het ervaringsgericht (of procesgericht) leren. In elke afdeling leggen we een eigen accent inspelend op de behoefte van het type leerling: mavo – loopbaanleren; havo – ondernemend leren; vwo – onderzoekend leren. Deze accenten zijn niet exclusief. In elke afdeling is ruimte voor onderzoekend leren, ondernemend leren en loopbaanleren afhankelijk van de leerling, het thema en de didactische aanpak in de vakgroep.

Tijdens de les speelt de docent in op de leerbehoeften van de leerling. Dit is zichtbaar in de les doordat we het model van directe instructie en verlengde instructie toepassen in de klas. Daarnaast krijgen leerlingen feedback op hun persoonlijke leerpunten. Door het toepassen van digitale leermiddelen en het formatief toetsen krijgen docenten de niveauverschillen goed in beeld.

De keuzemogelijkheden van onze mavo en havo leerlingen wordt in de komende vier jaar uitgebreid met een beroepscomponent op mbo niveau. We gaan dit aanbieden in samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs in onze regio. Deze mbo-variant zetten we in de komende vier jaar in de steigers. In 2025 kan elke leerling op mavo en havo de keuze maken om een beroepscomponent te volgen op mbo niveau.

De keuzemogelijkheden voor onze leerlingen worden in de komende vier jaar uitgebreid met een vak op een hoger niveau of een extra vak. De leerlingen van mavo en havo krijgen de ruimte om in hun profiel één of twee vakken op een hoger niveau af te sluiten. Voor vwo leerlingen zoeken we de extra uitdaging door ruimte te geven om onder schooltijd te werken aan hun plusdocument; te versnellen of een extra vak te doen.

10. SLOT

67

Indien RSG 't Rijks haar marktaandeel kan vasthouden, waarbij het aantal nieuwe brugklassers tussen 30% en 40% zal zijn van de totale uitstroom van het basisonderwijs in deze regio, ziet de toekomst voor de school er goed uit.

Met een gedegen organisatie en een gezond financieel beleid in een goed geoutilleerd gebouw is RSG 't Rijks op de toekomst voorbereid.

drs. L.C.M. de Rond MA,
rector en bestuurder stichting RSG 't Rijks

Juni 2023

JAARREKENING 2022

1. ALGEMEEN

RSG 't Rijks is het bevoegd gezag en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Bergen op Zoom.

RSG 't Rijks is een stichting en feitelijk gevestigd op Burgemeester Stulemeijerlaan 24, 4611 EG te Bergen op Zoom en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20122559.

De vaststelling van de jaarrekening en de goedkeuring van de begroting zijn voorbehouden aan het bestuur. Daarnaast moeten deze ter instemming worden aangeboden aan het college van B&W van de gemeente Bergen op Zoom.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van RSG 't Rijks zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De jaarrekening 2022 geeft een goed en getrouw inzicht in de balans en de exploitatie van de school en de rechtmatigheid van de bestedingen van de financiële middelen die door het Ministerie van OCenW ter beschikking zijn gesteld.

Nevenstichting

Op 20 juli 1992 is de Stichting Fondsen RSG 't Rijks opgericht.

Hierin worden de bijdragen van de ouders verantwoord.

De stichting heeft ten doel: het behartigen van de materiële en immateriële belangen van de leerlingen van de school, alsmede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Op 20 juli 1992 is deze notariële akte getekend.

De stichting heeft haar zetel te Bergen op Zoom op het school-adres.

Het bestuur van de stichting bestaat uit 5 leden, die door het bestuur benoemd worden;

- rector
- een persoon op voordracht van de directie
- een persoon op voordracht van de oudercommissie
- een persoon op voordracht van de personeelsgeleding
- een persoon op voordracht van het bevoegd gezag

De stichting Fondsen vormt een gering financieel belang en heeft minder dan 5% invloed op het balanstotaal van de school. Wij volstaan met een vermelding conform model E.

Model E: Overige verbonden partijen

Minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting Fondsen	Stichting	Burg. Stulemeijerlaan 24	4
R.S.G. "t Rijks"		4611 EG Bergen op Zoom	

Eigen Vermogen 31-12-2022	Resultaat jaar 2021	Art 2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
€ 31.500	€ 0	Ja	100%	Nee

71

Jaarlijks worden de jaarstukken van de stichting Fondsen door de accountant voorzien van een beoordelingsverklaring en wordt de rekening door het stichtingsbestuur van de Fondsen vastgesteld. Vervolgens worden de resultaten bekend gemaakt en besproken met de oudercommissie. Tevens zal de school, indien nodig, financiële middelen verlenen om Stichting Fondsen Regionale Scholengemeenschap 't Rijks aan haar verplichtingen die voortvloeien uit de reguliere activiteiten te kunnen laten voldoen.

Samenwerkingsverband

Passend onderwijs wil zeggen dat de scholen in een regio er samen verantwoordelijk voor zijn dat elke leerling ondersteuning krijgt die nodig is. Deze samenwerking doen scholen in een samenwerkingsverband. De scholen uit dit samenwerkingsverband staan in de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, en Woensdrecht. Vanwege de ligging heeft ons samenwerkingsverband de naam Brabantse Wal gekregen. RSG 't Rijks maakt deel uit van dit samenwerkingsverband. Officieel is de naam Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o., ook aangeduid als SWV VO 30.01.

Naam:	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o.
Statutaire zetel:	Marslaan 1, 464 CT Bergen op Zoom
Rechtsvorm:	Stichting
Code activiteiten:	4

2. WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Grondslagen voor consolidatie

Stichting Fondsen RSG 't Rijks wordt gekwalificeerd als een dochter van stichting RSG 't Rijks. De activiteiten van de stichting Fondsen RSG 't Rijks bestaan uit het beheren en besteden van ouderbijdragen. Omdat er sprake is van een groepsrelatie bestaat een consolidatieplicht. Stichting RSG 't Rijks maakt gebruik van de consolidatievrijstelling, omdat het balanstotaal van Stichting Fondsen RSG 't Rijks niet groter is dan 5 % van het geconsolideerde balanstotaal (Richtlijn Jaarverslag Onderwijs, toelichtende brochure, ministerie van Onderwijs).

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening 2022 is opgesteld volgens de financiële richtlijnen, zoals deze zijn neergelegd in de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rapporteringsvaluta

De bedragen vermeld in deze jaarrekening zijn vermeld in euro's.

Pensioenen

De school is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP, het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegd pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). Gezien het feit dat de pensioenregeling een multi-employerregeling betreft, is de pensioenregeling en een toegezegde bijdrageregeling (defined contribution-regeling) verantwoord. In geval van een tekort bij het pensioenfonds heeft de stichting geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen (anders dan hogere toekomstige premies).

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De dekkingsgraad van Stichting Pensioenfonds ABP bedraagt per 31-12-2022 110,9 %. De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds (marktwaarde van de activa uitgedrukt in % van de technische voorziening op basis van de rekenregels van DNB) zijn opgenomen op de website van Stichting Pensioenfonds ABP (www.abp.nl).

Toegepaste stelselwijziging

Met betrekking tot de grondslagen voor de waardering van activa en passiva heeft RSG 't Rijks in 2022 een stelselwijziging doorgevoerd inzake de eeuwigdurende vordering op het ministerie van OCW. Deze regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018 vervalt per 1 januari 2023, daardoor is er geen grondslag voor opname van deze vordering op de balans. Deze vordering is vanaf 2022 op nul gewaardeerd, wat van invloed is op de balansposten "vorderingen" en "eigen vermogen" in dat jaar.

Concreet is de vordering per 1 januari 2022 gemuteerd van € 1.141.887 naar nul. Voor de gelijke omvang is per 1 januari 2022 de algemene reserve afgenomen. Conform de regelgeving bij een stelselwijziging zijn ook de vergelijkende cijfers 2021 aangepast. Concreet zijn de rijksbijdragen, onderdeel lumpsum personeel, verlaagd met de opbouw van de OCW vordering in 2021 ad € 59.055. De OCW vordering per 1 januari 2021 had een waarde van € 1.082.832. Wanneer de OCW vordering niet afgewaardeerd naar nul zou zijn, had het resultaat over 2022 € 12.676 hoger geweest dan dat nu in de jaarrekening is opgenomen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname, tenzij anders vermeld. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Waardering van gebouwen en terreinen

De school is in 2006 zowel juridisch als economisch eigenaar van de gebouwen en terreinen geworden, derhalve zijn ze opgenomen onder de activa in de balans. De terreinen zijn hierbij destijds om niet overgenomen van de gemeente Bergen op Zoom. De waardering van de gebouwen vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte levensduur.

De afschrijvingspercentages zijn verdeeld in 3 categorieën:

- Overgenomen gebouwen (afschrijven in 35 jaar, afschrijvingspercentage = 2,857%)
- Nieuwbouw (afschrijven in 40 jaar, afschrijvingspercentage = 2,5%)
- Noodgebouwen (afschrijven in 5 jaar; afschrijvingspercentage = 20%)

Afschrijving vindt plaats vanaf de maand van ingebruikname.

Waardering van de inventaris en apparatuur

De waardering van de inventaris vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingspercentages zijn ontleend aan ervaringscijfers. Op basis van de levensduur wordt het afschrijvingspercentage bepaald.

Inventarisstukken met een waarde van minder dan € 1.000 (bij ICT hardware ligt de grens bij € 350,-) worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie. Ook audiovisuele leermiddelen en pc's die via de vaksecties worden aangeschaft, worden geheel ten laste van de exploitatie gebracht en worden dus niet geactiveerd.

De afschrijving van inventaris en apparatuur geschiedt volgens de onderstaande tabel:

	afschrijvingspercentage
Installaties, machines	5%
Kleinere apparatuur, inventaris	10%
Computers + aanverwante apparatuur: Afhankelijk verwachte levensduur	14,28 / 20 / 25 / 33,33%
Tablets	25%
Software + bekabeling	10%
Schoolmeubilair	5%
Kantoormeubilair	10%
Zonnepanelen	6,67%

Afschrijving bij nieuw aangeschafte inventaris en apparatuur vindt, onafhankelijk van het moment van aanschaf, plaats over het gehele boekjaar. Een uitzondering hierop zijn de zonnepanelen, deze hebben we (vanwege de hoge aanschafprijs) geactiveerd op de dag van in gebruikname.

Groot onderhoud

Voor de kosten van groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passivazijde van de balans.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de vorderingen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves vormen een buffer ter waarborging van specifieke doeleinden. Toevoeging en onttrekking vinden plaats bij resultaatbestemming.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Spaarvoorziening

Hierbij wordt een onderverdeling gemaakt in 2 subgroepen:

Spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening éénmalige overwerkregeling

Deze voorziening is gevormd uit overuren (stammend uit 2009/2010) van personeelsleden. Dit betreft een éénmalige regeling, welke uren personeelsleden kunnen inzetten op een later moment.

75

Bij iedere subgroep wordt er gerekend met een jaarlijkse loonstijging van 3% (2% CAO, 1% schaaltrades).

Voorziening PB-uren

In de CAO is een jaarlijks persoonlijk budget opgenomen van 90 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de waarde van de toekomstige uitbetalingen. Er wordt gerekend met een jaarlijkse loonstijging van 3% (2% CAO, 1% schaaltrades).

Uitgestelde beloningen

Op basis van richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, salaris (inclusief verwachte salarisstijgingen) en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. Er wordt gerekend met een disconteringsvoet van 2,5% en een jaarlijkse loonstijging van 3% (2% CAO, 1% schaaltrades).

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening is gevormd om aan de loondoorbetalingverplichting van verminderde inzetbaarheid van personeel te kunnen voldoen.

Voorziening werkloosheidsbijdragen

Deze voorziening is gevormd om aan toekomstige WW/BWWW-uitkeringen te kunnen voldoen.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening is vanwege loondoorbetaling bij ziekte gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening groot onderhoud

Vanwege nieuwe richtlijnen is er nu voor gekozen de componentenmethode te gebruiken als berekeningswijze voor deze voorziening. Het toepassen van de componentenbenadering bij groot onderhoud houdt in dat de component waarop in de toekomst groot onderhoud zal worden gepleegd, reeds bij ingebruikname van een materieel vast actief als afzonderlijke component van het betreffende actief wordt geïdentificeerd. Deze 'onderhoudscomponent' (nb: dit kunnen ook meerdere componenten zijn) wordt vervolgens afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, de periode vanaf ingebruikname tot aan het verwachte moment dat het groot onderhoud zal worden uitgevoerd. Wanneer het groot onderhoud daadwerkelijk wordt uitgevoerd, worden de kosten hiervan weer als nieuwe component geactiveerd en eveneens afgeschreven over de verwachte gebruiksduur. Waardering van de onderhoudsvoorziening vindt plaats tegen de contante waarde. Er wordt gerekend met een jaarlijkse stijging van de kosten van 2 % (werkelijke inflatie minus jaarlijkse inflatieverhoging door het Ministerie) en met een disconteringsvoet van 2,5%. Tevens heeft er in 2022 éénmalig een ophoging van 12% plaatsgevonden. Dit is gedaan aan de hand van bouwindexcijfers over de periode juni 2021 tot en met december 2022. Het MOP (meerjarenonderhoudsplan) geeft aan hetgeen de school nodig zal hebben voor groot onderhoud gedurende de periode 2023 tot en met 2061.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door de gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening, voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

RSG 't Rijks heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen financiële instrumenten en risicobeheersing

Rente- en kasstroomrisico

RSG 't Rijks loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan het Ministerie van Financiën). Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt RSG 't Rijks risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt RSG 't Rijks risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

3. BALANS PER 31 DECEMBER 2022

NA RESULTAATBESTEMMING

ACTIVA		
	31-12-22	31-12-21
Vaste activa		
1.1 Materiële vaste activa		
1.1.1 Gebouwen en terreinen	13.592.205	14.248.116
1.1.2 Inventaris en apparatuur	1.794.146	1.944.616
Totaal vaste activa	15.386.351	16.192.732
Vlottende activa		
1.2 Vorderingen		
1.2.1 OCW / EL&I	0	0
1.2.2 Overige vorderingen	130.298	175.863
1.2.3 Overlopende activa	796.345	718.279
Totaal vorderingen	926.643	894.142
1.3 Liquide middelen	7.285.844	5.108.090
Totaal vlottende activa	8.212.487	6.002.232
Totaal activa	23.598.838	22.194.964

PASSIVA

	31-12-22	31-12-21
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve	1.575.740	1.156.554
2.1.2 Bestemmingsreserve publiek	6.058.500	5.697.500
Totaal eigen vermogen	7.634.240	6.854.054
2.2 Voorzieningen		
2.2.1 Personele voorzieningen	1.691.890	1.404.750
2.2.2 Overige voorzieningen	3.830.033	3.534.591
Totaal voorzieningen	5.521.923	4.939.341
2.3 Langlopende schulden		
2.3.1 Ministerie van Financiën	5.400.000	5.600.000
2.3.2 Overige langlopende schulden	842.264	901.450
Totaal langlopende schulden	6.242.264	6.501.450
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.1 Schuld aan het Ministerie van Financiën	200.000	200.000
2.4.2 Schuld aan het Warmtefonds	58.345	56.227
2.4.3 Crediteuren	309.983	384.218
2.4.4 OCW/EL&I	5.613	814
2.4.5 Belastingen en premies sociale verzekeringen	885.668	748.997
2.4.6 Schulden ter zake van pensioenen	249.170	248.807
2.4.7 Overige kortlopende schulden	650.202	432.242
2.4.8 Overlopende passiva	1.841.430	1.828.814
Totaal kortlopende schulden	4.200.411	3.900.119
Totaal passiva	23.598.838	22.194.964

4. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2022	begroot 2022	2021
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	21.910.315	20.369.000	21.088.701
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.351.753	1.337.000	1.275.540
3.3 Overige baten	197.198	115.000	167.782
Totaal baten	23.459.266	21.821.000	22.532.023
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	17.967.089	17.529.000	16.239.977
4.2 Afschrijvingen	1.089.011	1.085.000	1.085.596
4.3 Huisvestingslasten	1.471.036	1.264.000	2.745.798
4.4 Overige lasten	2.123.182	1.966.000	1.969.389
Totaal lasten	22.650.318	21.844.000	22.040.760
Saldo baten en lasten	808.948	-23.000	491.263
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	22.540	0	5.864
5.2 Financiële lasten	51.302	52.000	45.533
Saldo financiële baten en lasten	-28.762	-52.000	-39.669
Resultaat gewone bedrijfsvoering	780.186	-75.000	451.594
6 Buitengewone Bedrijfsvoering			
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Resultaat buitengewone bedrijfsvoering	0	0	0
Netto resultaat	780.186	-75.000	451.594

5. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

KASSTROOMOVERZICHT RSG 'T RIJKS TE BERGEN OP ZOOM (MODEL C)

		2022	2021	
Kasstroomen uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		808.948		491.263
Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:				
Aanpassingen voor afschrijvingen	1.089.011		1.085.596	
Toename van voorzieningen	582.582		682.191	
Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat	1.671.593		1.767.787	
Veranderingen in werkkapitaal:				
Afname (toename) van kortlopende vorderingen	-11.560		-208.831	
Toename (afname) van kortlopende schulden	300.614		860.171	
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	289.054		651.340	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.769.595		2.910.390
Ontvangen interest	1.599		5.864	
Betaalde interest	51.624		42.810	
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.719.570		2.873.444
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-282.630		2.553.006	
Desinvesterings in materiële vaste activa			-9.133	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-282.630		2.543.873
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten				
Toename langlopende schulden	0		1.995.000	
Aflossing langlopende schulden	259.186		237.323	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-259.186		1.757.677
Toename liquide middelen		2.177.754		7.174.994
Beginstand liquide middelen	5.108.090		2.961.787	
Mutatie liquide middelen	2.177.754		2.146.303	
Eindstand liquide middelen		7.285.844		5.108.090

6. TOELICHTING OP DE BALANS

1.1 MATERIËLE VASTE ACTIVA

1.1.1. GEBOUWEN EN TERREINEN

De gebouwen van voor 1994 zijn door het Ministerie van Onderwijs bekostigd en onder supervisie van de Rijksgebouwendienst gebouwd.

Op 1 januari 1997 heeft de Decentralisatie Huisvesting van de schoolgebouwen plaatsgevonden, hierbij zijn de gebouwen overgegaan van de Rijksoverheid naar de gemeente. De gemeente is vanaf die datum economisch eigenaar van de gebouwen en terreinen geworden. Daarna zijn er uitbreidingen geweest van het sportgebouw, is er een nieuwe vleugel bijgebouwd en is er een nieuw kunst- en cultuurgebouw gerealiseerd. Deze zijn gedeeltelijk gefinancierd door de gemeente Bergen op Zoom.

Nadat de school in 2006 de gebouwen heeft overgenomen van de gemeente, zijn er een nieuw technasium en sciencefloor gerealiseerd, is er een kerk aangekocht en hebben er diverse renovaties plaatsgevonden. In 2019 is er een extra noodgebouw aangelegd in de Rijtuigweg, dit gebouw is begin 2020 in gebruik genomen. Tenslotte heeft er in 2020 en 2021 vernieuwbouw plaatsgevonden van de conciërgewoning en de oude HBS en receptie ingang. Deze vernieuwbouw is in de loop van 2021 in gebruik worden genomen.

	Gebouwen en terreinen
Aanschafprijs per 1-1-2022	€ 20.465.090
Afschrijvingen cumulatief 1-1-2022	€ 6.216.974
Boekwaarde per 1-1-2022	€ 14.248.116
Investerings 2022	€ 96.109
Boekwaarde desinvestering 2022	€ 0
Afschrijvingen 2022	€ 752.020
Boekwaarde ultimo 2022	€ 13.592.205
Aanschafprijs per 31-12-2022	€ 20.561.199
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2022	€ 6.968.994

Voor de diverse categorieën zijn de boekwaarden als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings 2022	Afschrijvingen 2022	Boekwaarde 31-12-2022
Gebouwen en terreinen overgenomen gemeente Bergen op Zoom	2.179.293		114.700	2.064.593
K&C gebouw	1.229.151		51.215	1.177.936
Kluisjesruimte	251.415		9.438	241.977
Entrée, sciencefloor, vluchtgang	1.961.273		71.147	1.890.126
Technasium	1.483.458		51.872	1.431.586
Kerk	315.387		13.965	301.422
Toiletten en lokalen	224.069		7.955	216.114
Gebruiksvergunning	381.269		13.147	368.122
Noodgebouw	533.647		121.577	412.070
Vernieuwbouw (oude hbs+conciërgewoning)	5.689.154		297.004	5.392.150
Vernieuwbouw (vleugel 10,30,40)	0	96.109	0	96.109
	14.248.116	96.109	752.020	13.592.205

1.1.2 INVENTARIS EN APPARATUUR

De inventaris getaxeerd, dit is niet alleen verzekeringstechnisch van belang, maar ook vanwege het feit dat de aanschafwaarde van de inventaris een basis vormt voor de berekening van kengetallen.

Bovendien is er een meerjareninvesteringsplan (MIP). Hierin staan de inventarisstukken van de school en is bepaald wanneer de stukken vervangen dienen te worden.

Ook in 2022 is inventaris uit de school gegaan (waarde € 82.205). Deze inventaris was al geheel afgeschreven. De oorspronkelijke aanschafwaarde is per 31-12-2022 in mindering gebracht op de aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen.

	inventaris en apparatuur
Aanschafprijs per 1-1-2022	€ 5.258.986
Afschrijvingen cumulatief 1-1-2022	€ 3.314.370
Boekwaarde per 1-1-2022	€ 1.944.616
Investerings 2022	€ 186.521
Desinvestering 2022	€ 82.205
Afschrijvingen 2022	€ 336.991
Afschrijving op desinvestering 2022	€ 82.205
Boekwaarde ultimo 2022	€ 1.794.146
Aanschafprijs per 31-12-2022	€ 5.363.302
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2022	€ 3.569.156

84

De inventaris is ingedeeld in verschillende categorieën met verschillende afschrijvingspercentages.

De indeling hiervan is terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

Voor de diverse categorieën zijn de boekwaarden als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings 2022	Afschrijvingen 2022	Boekwaarde 31-12-2022
Installaties en machines	299.379	80.396	45.656	334.119
Inventaris en apparatuur	175.055	17.891	28.172	164.774
Computers en aanverwante apparatuur	338.290	54.314	155.288	237.316
Schoolmeubilair	701.912	31.429	74.209	659.132
Kantoormeubilair	57.967	2.491	8.194	52.264
Zonnepanelen	372.013	0	25.472	346.541
Totaal inventaris	1.944.616	186.521	336.991	1.794.146

Inventarisstukken met een waarde van minder dan € 1.000,- (behalve hardware ICT, daar ligt de grens op € 350,-) worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie.

1.1.A OZB-WAARDE GEBOUWEN EN TERREINEN

	Bedrag	Peildatum
De totale WOZ-waarde van de gebouwen:		
Burg. Stulemeijerlaan 24+26	€ 13.244.000	1-1-2022
Rijtuigweg	€ 3.625.000	1-1-2022
Faurestraat	€ 255.000	1-1-2022
De verzekerde waarde van de gebouwen:	€ 64.625.100	1-1-2022

1.2 VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 VORDERINGEN OCW/EZ

	31-12-2021
Nog te vorderen deel lumpsum vergoeding	€ 1.141.887
Correctie als gevolg van stelselwijziging	-/- € 1.141.887
Gecorrigeerd saldo nog te vorderen deel lumpsum vergoeding	€ 0

Door gewijzigde regelgeving (Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018 is vervallen) is het aanhouden van een vordering op het Ministerie OCW (die werd berekend op basis van de schuld aan het personeel in het kader van vakantiegeld en de sociale lasten over de maand december, zij het met een maximum van 7,5% van de personele lumpsum) niet meer toegestaan. De vordering is per 1 januari 2022 middels een stelselwijziging onttrokken aan de algemene reserve.

1.2.2 OVERIGE VORDERINGEN

	31-12-2022	31-12-2021
Vordering overige overheden	16.600	14.368
Vordering personeel	808	5.618
Diverse overige vorderingen	112.890	155.877
	€ 130.298	€ 175.863

De post vordering op overige overheden heeft te maken met zwangerschaps/ouderschapsverlofgelden over 2022, een teruggaaf van BTW betreffende zonnepanelen en een premiekorting voor oudere werknemers die we in dienst hebben (LIV).

De vordering op het personeel van eind 2022 betreft een voorschotbetaling op het salaris.

De post diverse overige vorderingen in 2022 heeft grotendeels te maken met diverse zaken:

- detacheringen van eigen personeel
- subsidie Restauratiefonds voor beide monumentale panden
- STO subsidie over 2021 en 2022 via penvoerder OMOscholen
- afrekening 2022 van energiekosten via Energie voor Scholen

1.2.3 OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2022	31-12-2021
Fietsregeling personeel *	30.627	29.498
Laptop/desktop/tablet regeling personeel	2.931	2.489
Vooruitbetaalde PB-uren personeel	68.426	0
Te ontvangen rente	20.941	0
Diverse vooruitbetaalde bedragen	673.420	686.292
	€ 796.345	€ 718.279

* eind december zijn er 71 deelnemers.

Het hoge bedrag aan vooruitbetaalde bedragen heeft er mee te maken dat de school de boeken voor de leerlingen extern heeft uitbesteed bij Iddink, Malmberg en Thieme. We huren bij deze bedrijven boeken. De betaling hiervan vindt al grotendeels in september plaats, waardoor we hier de kosten voor januari tot en met juli 2023 (zo'n € 420.000) verantwoorden. Zij vormen daarmee de grootste post in het totaal van vooruitbetaalde bedragen.

1.3 LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan vrij ter beschikking en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

1.3.1 TEGOEDEN OP BANK- EN GIROREKENINGEN

	31-12-2022	31-12-2021
Ministerie van Financiën, schatkistbankieren	7.285.844	5.108.090
totaal	€ 7.285.844	€ 5.108.090

De stand van de liquide middelen is gestegen ten opzichte van 2022. In het kasstroomoverzicht op pagina 82 is exact te zien welke factoren tot de verandering in liquiditeit hebben bijgedragen. De extra Cao gelden die we eind 2022 hebben ontvangen spelen een grote rol in de toename.

2.1 EIGEN VERMOGEN

2.1.1 ALGEMENE RESERVE

	Stand per 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mutaties '22	Stand ultimo boekjaar '22
Algemene reserve	2.298.441			
Correctie stelselwijziging	1.141.887			
Algemene reserve na correctie	€ 1.156.554	€ 419.186		€ 1.575.740

Op de algemene reserve is per 1 januari door een stelselwijziging de vordering op het Ministerie OCW afgeboekt ter waarde van € 1.141.887 Dit heeft te maken met gewijzigde wetgeving, waardoor het aanhouden van deze vordering niet langer is toegestaan.

2.1.2 BESTEMMINGSRESERVES (PUBIEK)

	Stand per 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mutaties '22	Stand ultimo boekjaar '22
Reserve personeel en loopbaanbeleid	500.000	0	0	500.000
Reserve renovatie	2.592.500	0	0	2.592.500
Reserve ICT	300.000	25.000	0	325.000
Reserve strategische ontwikkeling	200.000	0	0	200.000
Reserve leerlingenfluctuaties	555.000	0	0	555.000
Reserve CAO	0	394.000	0	394.000
Reserve NPO	983.000	- 83.000	0	900.000
Reserve kwaliteit onderwijs	197.000	25.000	0	222.000
Reserve arbeidsconflict + verlof	370.000	0	0	370.000
	€ 5.697.500	€ 361.000	€ 0	€ 6.058.500
Totaal eigen vermogen publiek	€ 6.854.054	€ 780.186	€ 0	€ 7.634.240

Saldo exploitatie 2022: € 780.186

Toelichting saldi reserves (afgeronde bedragen):

Algemene reserve	Om eventuele tegenvallers te kunnen financieren is een algemene reserve noodzakelijk. Mogelijke tegenvallers zijn echter zo goed als mogelijk gedekt via de bestemmingsreserves. Deze reserve dient dan ook als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen.
Personeel en loopbaanbeleid	Deze reserve hebben we herijkt en bestaat ultimo 2022 uit: - Functiemix € 100.000 - Rijksacademie € 100.000 - Extra loopbaanbeleid € 300.000 De functiemixpercentages lopen wat achter, hiervoor reserveren extra gelden om weer aan de maatwerkafspraken te voldoen. De behoefte aan de Rijksacademie kwam voort uit onze risicoanalyse. Op deze wijze gaan we proberen de lessen inspirerender te maken voor de leerlingen.
Renovatie	Bedoeld om toekomstige renovatiewerkzaamheden te kunnen financieren. We zullen deze gebruiken om de afschrijvingskosten van toekomstige investeringen op het gebied van onderwijskundige vernieuwingen, verduurzaming en technische aanpassingen te kunnen dekken.

ICT	Nodig om extra te kunnen investeren op het gebied van ICT op de volgende gebieden: - leermogelijkheden van kinderen verder te kunnen verbeteren - beveiliging van de digitale gegevens te kunnen blijven waarborgen
Strategische ontwikkeling	Nodig om nieuwe plannen inhoud te kunnen geven.
Leerlingfluctuaties	Nodig om fluctuaties in de bekostiging als gevolg van leerlingensijging of daling op te kunnen vangen.
CAO	De school heeft gelden ontvangen voortvloeiende uit de CAO werkdrukvermindering. Voor een deel van dit geld moeten nog plannen uitgewerkt worden, de beschikbare gelden hiervoor hebben we gereserveerd.
NPO	De school heeft via dze lumpsum van 2022 NPO-gelden ontvangen die we gedeeltelijk inetten voor 2023 en later. Deze gelden hebben we hier gereserveerd.
Kwaliteit onderwijs	Nodig om de kwaliteit van ons onderwijs een impuls te kunnen geven. Dit zal gebruikt worden om de doelstellingen uit het nieuwe schoolplan te kunnen verwezenlijken. Ook kan deze reserve worden aangewend om maatregelen te nemen om het risico op een tekort aan docenten in exacte vakken terug te dringen.
Arbeidsfrictie + verlof	Bedoeld om arbeidsconflicten of extra kosten van verlof op te kunnen vangen

De bestemmingsreserves worden door het bestuur gevolgd en conform bestuursbesluit vastgesteld. De hierboven vermelde bedragen zijn het voorstel voor de bestemming van het resultaat.

2.2 VOORZIENINGEN

2.2.1 PERSONEELSVORZIENINGEN

2.2.1.1 JUBILEUMVOORZIENING

Saldo per 1-1-2022	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 361.216	€ 35.356	€ 17.103	€ 23.217	€ 356.252

Als een personeelslid 25 jaar of 40 jaar in overheidsdienst werkzaam is, krijgt hij volgens de CAO een half respectievelijk heel maandsalaris (inclusief 8% vakantiegeld) als gratificatie. Bij het in dienst nemen van een personeelslid ontstaat direct een verplichting dienaangaande. Volgens de voorschriften moet elk schoolbestuur voor deze verplichting een voorziening treffen. Uit de berekening volgt dat eind 2022 een voorziening nodig is van € 356.252. Hierbij is ook rekening gehouden met de pensioenwet, waarbij de pensioenleeftijd meespeelt. Omdat de AOW-leeftijd 66 jaar plus 7 maanden is in 2022, is dat aantal jaren aangehouden waarvoor de voorziening in principe wordt opgebouwd.

De storting van zo'n € 35.000 komt doordat iedereen weer een jaar extra gespaard heeft.

De vrijval betreft de opgespaarde jubileumbedragen van vertrokken personeel.

De onttrekking betreft de uitgekeerde gratificaties in 2022.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 16.938
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 75.388
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 263.926

2.2.1.2. VOORZIENING LPB

Saldo per 1-1-2022	Dotatie	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 709.165	€ 423.553	€ 213.349	€ 919.369

Dit zijn de gespaarde uren uit het persoonlijk budget (PB). Iedere medewerker heeft jaarlijks recht op 50 uur (op fulltime basis) die hij/zij op meerdere wijzen kan inzetten. Daarnaast heeft iedere medewerker jaarlijks recht op 40 uur extra vanuit de CAO. De storting in deze voorziening betreft de uren van het personeel dat ervoor gekozen heeft deze PB uren op te sparen. De onttrekking betreft de in 2022 opgenomen spaaruren.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 250.000
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 400.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 269.369

2.2.1.3. OVERIGE SPAARVOORZIENING

Saldo per 1-1-2022	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 221.395	€ 39.017	€ 0	€ 7.583	€ 252.829

In deze voorziening zijn de opgespaarde uren van docenten opgenomen die deelnemen aan twee verschillende regelingen:

* de spaarverlofregeling

Aan de hand van hun salarisschaal en het verwachte opnamemoment is een berekening gemaakt.

* de éénmalige overwerkregeling uit 2009/2010; de nog niet opgenomen uren uit deze regeling worden hier verantwoord.

De onttrekking van 2022 betreft opgenomen rechten uit deze regelingen.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 18.000
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 75.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 159.829

2.2.1.4. VOORZIENING WERKLOOSHEIDSBIDRAGEN

De school is verantwoordelijk voor (een deel van) de uitkeringslasten van ontslagen c.q. vertrokken medewerkers. Om een zo goed mogelijk beeld te geven, is er van de ontslagen c.q. vertrokken medewerkers een inschatting gemaakt van toekomstige uitkeringslasten. Hier draagt de school 25% aan bij.

Saldo per 1-1-2022	Stortingen 2022	Onttrekkingen 2022	Vrijval 2022	Saldo ultimo boekjaar
€ 50.256	€ 12.278	€ 44.866	€ 0	€ 17.668

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 17.668
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 0
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 0

2.2.1.5 VOORZIENING LANGDURIG ZIEKEN

Deze voorziening is gevormd voor personen binnen onze organisatie die langdurig ziek zijn, waarvan de verwachting is dat ze niet in hun functie binnen de school zullen terugkeren.

Saldo per 1-1-2022	Stortingen 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo ultimo boekjaar
€ 34.478	€ 95.363	€ 29.775	€ 100.066

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 100.066
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 0
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 0

2.2.1.7 VOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID

Met een werknemer zijn in 2022 afspraken gemaakt over het duurzaam kunnen blijven werken binnen onze organisatie. De toekomstige lasten hiervan zijn ten laste van het resultaat in de hiervoor bestemde voorziening gestort.

Saldo per 1-1-2022	Stortingen 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo ultimo boekjaar
€ 28.240	€ 45.706	€ 28.240	€ 45.706

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€	45.706
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€	0
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€	0

2.2.2 OVERIGE VOORZIENINGEN

Voorziening groot onderhoud

Deze voorziening wordt gevormd ter egalisatie van de kosten, verbonden aan het meerjarig onderhoud van de materiële vaste activa.

Saldo per 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo ultimo boekjaar
€ 3.534.591	€ 338.242	€ 42.800	€ 3.830.033

De onttrekkingen zijn als volgt uit te splitsen in de volgende projecten:

- scheidingswand gymzaal	€	12.198
- schilderwerk	€	30.602
	€	42.800

Eind januari 2021 is er nieuwe regelgeving omtrent de toepassing van de onderhoudsvoorziening bekend geworden. Naar aanleiding daarvan is er opdracht gegeven tot het komen van een nieuw MOP. Dit is volgens de nieuwste regelgeving en via de componentenmethode vanaf 2021 ingevoerd.

Per gebouwdeel is er vanaf 2022 tot en met het jaar 2061 een raming gemaakt van de onderhoudskosten. De school heeft deze berekening vervolgens beleidsrijk gemaakt voor de komende 15 jaar. Tevens worden zaken die we via ons regulier onderhoud in eigen beheer aanpakken of via het MIP lopen (meerjareninvesteringsplan), eruit gehaald. Verder worden de opgestelde plannen jaarlijks kritisch bekeken en bijgesteld. Zo zijn in 2022 vanwege de hoge inflatie alle prijzen met 12% geïndexeerd. Verder zijn er een aantal zaken met een renoverend karakter verplaatst naar het MIP. Hierdoor is er in 2022 een hogere storting nodig dan begroot.

De jaarlijkse contracten, die ook in het MOP zijn opgenomen, lopen via de jaarlijkse exploitatie. De school streeft ernaar het MOP te volgen, maar kijkt daarbij goed naar de noodzaak van het geplande onderhoud.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€	66.248
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€	938.854
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€	2.824.931

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

2.3.1 SCHULD AAN MINISTERIE VAN FINANCIËN

Halverwege 2020 is er een lening aangegaan met het Ministerie van Financiën voor in totaal zes miljoen. Hiervan is een eerste tranche van vijf miljoen in 2020 uitbetaald, een tweede tranche van één miljoen in 2021. Deze lening wordt in 30 jaar afgelost, jaarlijks wordt zodoende € 200.000 afgelost. De eerste aflossing heeft op 1 juli 2021 plaatsgevonden.

Saldo lening Ministerie van Financiën 1/1/2022	€ 5.800.000
Aflossing per 1-7-2022	€ 200.000
Saldo lening 31-12-2022	€ 5.600.000
Bedrag resterende looptijd < 1 jaar	€ 200.000
Bedrag resterende looptijd 1-5 jaar	€ 800.000
Bedrag resterende looptijd > 5 jaar	€ 4.600.000

Eind 2022 is de resterende looptijd 27 jaar en 6 maanden. Het rentepercentage ligt op 0,21%. Omdat de gemeente Bergen op Zoom hier toestemming heeft moeten verlenen, hebben zij hier als voorwaarde een opslag van 0,2% aan toegevoegd.

2.3.2 SCHULD AAN HET WARMTEFONDS

Halverwege 2021 is een schuld aangegaan bij het warmtefonds. Dit is een energiebespaarlening en hier hebben we de aanschaf van zonnepanelen en energiebesparende investeringen uit onze nieuwbouw mee gefinancierd. De lening heeft een looptijd van 15 jaar en we lenen tegen een rentepercentage van 2,32%, zonder dat daar extra zekerheden tegenover staan.

Saldo lening 1/1/2022	€ 957.677
Aflossing 2022	€ 57.068
Saldo lening 31/12/2022	€ 900.609
Bedrag resterende looptijd < 1 jaar	€ 58.345
Bedrag resterende looptijd 1-5 jaar	€ 246.731
Bedrag resterende looptijd > 5 jaar	€ 595.533

2.4 Kortlopende schulden

2.4.1 SCHULD AAN MINISTERIE VAN FINANCIËN

	31-12-2022	31-12-2021
Ministerie van Financiën, kortlopende deel lening	€ 200.000	€ 200.000

Dit betreft het totaal aan aflossing voor het komende jaar.

2.4.2 SCHULD AAN HET WARMTEFONDS

	31-12-2022	31-12-2021
Warmtefonds, kortlopende deel lening	€ 58.345	€ 56.227

2.4.3 CREDITEUREN

	31-12-2022	31-12-2021
Diverse crediteuren	€ 309.983	€ 384.218

Deze post is lager dan het saldo van 2021. Het verschil komt doordat eind 2021 de gefactureerde laatste termijn van onze vernieuwbouw nog open stond.

2.4.4 OCW/EZ

	31-12-2022	31-12-2021
Terug te betalen lerarenbeurs	€ 5.613	€ 814

De schuld, voor een uit dienst gegane docent, is in 2022 met OCW vereffend. Het nog openstaande bedrag van de lerarenbeurs per 31 december 2022 betreft wederom de beurs van een uit dienst gegane docent, deze is geregistreerd onder beschikingsnummer 1279043-1/ 136458.

93

2.4.5 BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

	31-12-2022	31-12-2021
Loonheffing *	673.310 *	547.608
Premies sociale verzekeringen *	212.358 *	201.389
	€ 885.668	€ 748.997

* Deze afdrachten hebben in januari 2023 plaatsgevonden

2.4.6 SCHULDEN TER ZAKE VAN PENSIOENEN

	31-12-2022	31-12-2021
Pensioenen	€ 249.170 *	€ 248.807

* Deze afdracht heeft in januari 2023 plaatsgevonden

2.4.7 OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2022	31-12-2021
Personeel	99.642	85.447
St. Fondsen	348.262	228.747
Project WON	202.298	118.048
	€ 650.202	€ 432.242

De verplichtingen aan het personeel betreffen diverse salariskosten (standby-uren, uren uit de plusminlijst, overwerk, begeleiding leerlingen, salarissen 13e maand en in te zetten uren uit het persoonlijk budget) over 2022 die in de loop van 2023 worden uitbetaald c.q. ingezet.

Het totaal ligt lager dan vorig jaar, door een daling van het saldo plusuren uit de plusminlijst van docenten.

RSG 't Rijks heeft een rekening-courantverhouding met de stichting Fondsen. Gezien de negatieve rente boven de € 100.000 stalden we (tijdelijke) overschotten aan liquiditeit zoveel als mogelijk op rekening van 't Rijks (omdat 't Rijks bankiert via de schatkist heeft het geen last van negatieve rentes). Dit beleid is in 2023 wegens de oplopende rentes veranderd.

Het project WON betreft een landelijk platform van scholen (Wetenschaps Oriëntatie Nederland) die met wetenschap aan de slag gaan. Het doel is om leerlingen van het vwo zo goed mogelijk voor te bereiden op een wetenschappelijke studie en een toekomstige carrière in de wetenschap. Wij voeren hierover het penningmeesterschap en innen contributies en betalen kosten die voor dit doeleinde worden gemaakt.

2.4.8 OVERLOPENDE PASSIVA

	31-12-2022	31-12-2021
Vakantiegeld	542.480	530.217
Bindingstoelage	64.662	62.984
Te betalen interest	12.654	12.976
Te betalen BTW	0	4.715
Vooruitontvangen Min. OCW:		
- geoormerkt, lerarenbeurs	48.166	56.654
- geoormerkt, POVO	66.290	75.897
- geoormerkt, schoolkracht	7.904	23.154
- geoormerkt, kansenongelijkheid	50.000	100.000
- geoormerkt, techniek en innovatief vakmanschap	37.500	0
- geoormerkt met verrekening, leerweg techniek	55.918	52.904
- niet geoormerkt, VSV	0	17.500
SUVIS ventilatiesubsidie via Gemeente	670.359	670.854
Vooruitontvangen bedragen (subsidies)	232.349	66.236
Overige overlopende passiva	53.148	154.723
	€ 1.841.430	€ 1.828.814

De gelden aan vakantie-uitkering die eind 2022 opgenomen zijn, betreffen de vakantie-uitkering van juni tot en met december 2022. Deze gelden worden in mei 2023 uitbetaald.

De rechten voor de bindingstoelage betreft extra salarisvergoeding voor docenten en directieleden die het maximum van hun salarisschaal hebben bereikt. Zij krijgen (afhankelijk van hun werktijdfactor) € 1.589,13 in augustus uitbetaald. Ultimo boekjaar zijn de rechten van september tot en met december 2022 opgenomen van degenen die in augustus hun bindingstoelage uitgekeerd hebben gekregen.

Het bedrag aan te betalen interest betreft de rentegelden van de langlopende lening.

De vooruitontvangen subsidies OCW betreffen subsidies die over het kalenderjaar heen lopen. De geoormerkte gelden zonder verrekeningsclausule zijn tevens verantwoord in model G1-A. Zie hieronder.

Model G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Bedragen: * 1 EUR)

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzings-datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m boekjaar €	Prestatie afgerond
Subsidie voor zij-instroom	1216453-1	25-02-2022	20.000	20.000	N
Subsidie voor studieverlof	1165318-1	20-08-2021	96.435	96.435	J
Subsidie voor studieverlof	1179199-1	20-10-2021	6.858	6.858	J
Subsidie voor studieverlof	1216438-1	24-02-2022	5.143	5.143	J
Subsidie voor studieverlof	1279043-1	20-07-2022	88.182	88.182	N
Subsidie Doorstroomprogramma POVO	DPOVO20106	29-10-2020	124.000	124.000	N
Subsidierегeling Schoolkracht	SK20-10LU	01-05-2021	29.255	29.255	N
Subsidie intensivering en verbreding regionale samenwerking kansengelijkheid in het onderwijs	GK022028	08-12-2021	100.000	100.000	N
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl Techniek en innovatief vakmanschap	GLTL22R037	09-06-2022	75.000	37.500	N

De vooruitvragen gelden met een verrekeningsclausule, voor 't Rijks is dit de subsidie die we hebben mogen ontvangen voor onze pilot voor het vak T & T in de Mavo, zijn ongebracht in model G2-B.

95

Model G2-B Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend (Bedragen: * 1 EUR)

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzings-datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m boekjaar	Lasten t/m vorig boekjaar
Deelname pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	GLTL20255	30-11-2020	162.000	110.160	57.256
	Stand begin boekjaar	Ontvangst in boekjaar	Lasten in boekjaar	Stand ultimo boekjaar	Saldo nog te besteden ultimo boekjaar
	52.904	29.160	26.146	3.014	55.918

Uit de SUVISgelden, bedoeld om de school te verduurzamen en de ventilatie binnen school verder op orde te krijgen, heeft de school € 903.000 toegekend gekregen. Hiervan heeft de gemeente 75% aan ons overgemaakt. Tot nu toe is een klein gedeelte van deze subsidie gebruikt voor slimme meters en advieskosten. Dit project gaat na de zomervakantie 2023 van start.

De overige vooruitontvangen bedragen zijn hoofdzakelijk voorschotten vanuit het Europees Platform voor projecten betreffende internationalisering (twee lopende projecten) en een voorschotsubsidie van het RVO voor onze zonnepanelen.

De post overige overlopende passiva bestaan voornamelijk uit accountantskosten en de kerstpakketten over 2022.

Resumé kortlopende schulden

		31-12-2022	31-12-2021
2.4.1	Ministerie van Financiën	200.000	200.000
2.4.2	Warmtefonds	58.345	56.227
2.4.3	Crediteuren	309.983	384.218
2.4.4	OCW/EZ	5.613	814
2.4.5	Belastingen en premies sociale verzekeringen	885.668	748.997
2.4.6	Schulden ter zake van pensioenen	249.170	248.807
2.4.7	Overige kortlopende schulden	650.202	432.242
2.4.8	Overlopende passiva:		
	Vakantiegeld	542.480	530.217
	Overige overlopende passiva	1.298.950	1.298.597
	Totaal kortlopende schulden	€ 4.200.411	€ 3.900.119

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De school heeft per balansdatum doorlopende rechten en verplichtingen die niet op de balans zijn opgenomen. Dit zijn onze doorlopende contracten.

De schoonmaak is in 2022 opnieuw Europees aanbesteed: deze gaat in op 2 januari 2023 en loopt tot en met december 2025 ; contractwaarde per jaar € 254.744.

Het doel hierbij is om voor de school een zo'n goed mogelijke prijs en kwaliteit te kunnen blijven waarborgen. Dit is gelukt in samenwerking met het DCO.

Het kopieercontract loopt vanaf 1 januari 2023 tot en met december 2027. De totale huurwaarde van het contract is € 41.174 + opslag per tellertik.

Boeken: per 1 januari 2022 is dit opnieuw EU aanbesteed met een verdeling in 4 percelen. Deze contracten lopen alle tot en met juli 2025. Er is geen contractwaarde, alleen de verplichting methodes bij de opdrachtnemers af te nemen.

Met IJK heeft de school een contract afgesloten ten aanzien van de salarisadministratie en de software van de financiële administratie. Deze dienstverlening loopt tot en met einde 2023. Deze kan jaarlijks worden verlengd. Contractwaarde vanaf 2023 € 53.376 per jaar. Daarnaast heeft de school met IJK aparte contracten afgesloten tbv RAP en begrotingsmanager. Deze zijn jaarlijks opzegbaar en lopen tot eind 2023 en hebben een contractwaarde van respectievelijk € 2.385 en € 7.124 per jaar.

De school heeft een huurcontract met de Karmel afgesloten voor de huur van minimaal drie zalen gedurende een hele week: minimaal € 130.000 per jaar. Dit contract loopt tot 1 september 2024.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan met belangrijke financiële gevolgen.

7. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 RIJKSBIJDAGEN

		2022	begroot 2022	2021
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	18.753.382	18.309.000	17.747.214
3.1.2	Overige subsidies OCW	2.831.150	1.875.000	3.056.985
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten	- 87.563	- 102.000	- 25.544
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	413.346	287.000	369.101
	Totaal rijksbijdragen	€ 21.910.315	€ 20.369.000	€ 21.147.756

De totale rijksbijdrage OCW komt zo'n € 450.000 hoger uit dan was begroot. Dit komt grotendeels door de bijstellingen van de GPL volgend uit de CAO en een inflatiecorrectie van de materiële vergoeding. Daarnaast heeft de school een groot aantal subsidiegelden toegekend gekregen waaronder de CAO gelden (onderdeel prestatiebox), waardoor de post overige subsidies OCW bijna 1 miljoen hoger is dan begroot. Zie voor een uitgebreide analyse het bestuursverslag, paragraaf 7.

3.1.2. OVERIGE SUBSIDIES OCW

Geormerkte subsidies OCW zijn:

	2021	2021
Lerarenbeurs	96.201	66.069
Zij-instroom	20.000	0
Doorstroomprogramma POVO	9.607	31.734
RAL/RAP, via OMO	16.950	22.425
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	391.419
Extra hulp voor de klas, via OMO	0	288.670
Schoolkracht	15.249	6.101
SUVIS, ventilatie scholen	495	6.532
Sterk techniek onderwijs, via Brabantse Wal	78.631	57.428
Kansengelijkheid	50.000	0
Pilot praktijkgerichte programma tl en gl	26.146	38.781
Totaal geormerkte subsidies	€ 313.279	€ 909.159

Het bedrag voor de lerarenbeurs is besteed aan de kosten die het vrijstellen van uren van de docenten die een lerarenbeurs hebben met zich meebrengen.

Eén van onze docenten doorloopt een zij-instroomprogramma. Hiervoor hebben we subsidie ontvangen.

De gelden voor het doorstroomprogramma van PO naar VO zijn besteed aan een extern bureau, dat ons begeleidt in dit project, en aan de inzet van interne docenten voor dit project.

RAL/RAP zijn gelden die we krijgen via een gezamenlijk project met andere regionale scholen voor de aanpak van personeelstekorten.

In 2021 heeft de school bij elkaar € 680.000 ontvangen voor inhaal-, hulp- en ondersteuningsprogramma's voor leerlingen vanwege corona.

Verder is er subsidie schoolkracht aangevraagd en toegekend. Dit wordt ingezet voor burgerschapsonderwijs binnen 't Rijks.

Via de gemeente Bergen op Zoom hebben een ventilatiesubsidie aangevraagd en toegekend gekregen. We hebben hiervoor ruim € 903.000 toegekend gekregen. Hiervan heeft de gemeente 75% aan ons overgemaakt. We willen dit gebruiken om de school te verduurzamen en de ventilatie binnen school verder op orde te krijgen. De aanbesteding hiervan is momenteel in voorbereiding. De € 495 die hier wordt verantwoord zijn de kosten voor slimme meters (30% daarvan) binnen school. Deze zijn onderdeel van het door OCW goedgekeurde plan voor het vernieuwen van de ventilatie binnen school.

Eind 2020 is er een meerjarig gezamenlijk project opgestart voor sterk techniekonderwijs. Dit geld is in 2022 besteed aan uitbreiding van formatie voor docenten die deelnemen aan werkgroepen voor dit doeleinde.

Daarnaast heeft de school in samenwerking met de gemeente Bergen op Zoom een subsidie verkregen voor kansengelijkheid. Deze wordt ingezet voor begeleiding van onderwijsambassadeurs binnen de gemeente.

Tenslotte heeft de school nog subsidiegelden ontvangen voor het project Technologie en Toepassing. Dit project loopt tot en met 2024 en de school heeft hier € 162.000 voor toegekend gekregen. Het bedrag van ruim € 26.000 in 2022 is besteed aan inzet voor dit project op vier gebieden; personele inzet, gebruiksmaterialen, overhead (leerlingactiviteiten) en afschrijving van apparatuur.

Niet-geormerkte subsidies OCW zijn:

	2022	2021
Prestatiebox	1.272.671	280.308
NPO	1.144.408	1.666.307
Aanvullende regeling examens	68.136	129.893
VSV	32.656	46.818
Havoprofielen	0	24.500
Totaal niet-geormerkte subsidies	€ 2.517.871	€ 2.147.826

In 2022 is een bedrag in de prestatiebox van RSG 't Rijks gestort van € 1.272.671,-. Deze is veel hoger dan in 2021 omdat er vanuit de nieuwe CAO bedragen voor onder andere werkdrukvermindering beschikbaar zijn gesteld. In het bestuursverslag, paragraaf maatschappij, is terug te vinden aan welke doeleinden deze zijn besteed of nog moeten worden besteed.

In verband met de gevolgen van corona heeft de school middelen gekregen vanuit het NPO. Hiervoor is in totaal € 1.144.408 ontvangen. De besteding hiervan is tevens terug te vinden in het bestuursverslag, paragraaf maatschappij.

Daarnaast heeft de school aanvullende middelen vanuit het NPO ontvangen voor de extra begeleiding van deze leerlingen voorafgaand aan het examen en de kosten van een extra herkansingen.

Het bedrag voor VSV is besteed aan de uren die zowel decanen als ondersteunend personeel als conrectoren hebben moeten besteden aan het achterhalen waar leerlingen naartoe zijn gegaan na hun schoolloopbaan bij 't Rijks. Bovendien is veel tijd besteed aan intensief contact met leerlingen ter voorkoming dat zij vroegtijdig de school zouden verlaten.

Het bedrag voor havoprofielen (lees doorstroom van mavo naar havo) is in 2021 besteed aan het hiervoor opgestelde activiteitenprogramma.

3.1.3. AF: INKOMENSOVERDRACHTEN

	2022	begroot 2022	2021
Gedetacheerde leerlingen	- € 87.563	- € 102.000	- € 25.544

De school heeft met het Kellebeekcollege een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarbij gezakte leerlingen op detacheringbasis daar hun opleiding vervolgen, de zogenaamde VAVO-leerlingen, in 2022 (schooljaar 2021-2022) betreft dit 26 leerlingen (in 2020-2021 7 leerlingen). Bovendien zijn hier de kosten en opbrengsten verantwoord van leerlingen die na de 1 oktobertelling de overstap van en naar een andere school hebben gemaakt.

3.1.4 ONTVANGEN DOORBETALING RIJKSBIJDRAGE SWV

	2022	begroot 2022	2021
Bijdrage Samenwerkingsverband	€ 413.346	€ 287.000	€ 369.101

Dit betreft de bijdrage vanuit het samenwerkingsverband voor passend onderwijs voor basisondersteuning op school. We ontvangen naast een basisbijdrage een bedrag voor versterking van de basisondersteuning en maatwerkarrangementen. Daarnaast ontvangt de school bijdragen voor coronagerelateerde subsidies en een bijdrage voor onze time-out voorziening van € 110.000.

3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDAGEN EN -SUBSIDIES

Vanaf 1 januari 2006 zijn de gelden voor huisvesting doorgedecentraliseerd van de gemeente Bergen op Zoom naar de school. Dit betekent dat de school jaarlijks op basis van een meerjarenprognose van het aantal leerlingen een bedrag per leerling krijgt.

Dit leerlingenaantal is het gemiddeld aantal leerlingen o.b.v. een vijfjaren prognose.

In 2018 heeft er voor het laatst een bijstelling van ons leerlingenaantal plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot ons huidig gefixeerd leerlingenaantal van 2.448. Dit leerlingenaantal is berekend uit de leerlingenprognose van destijds en is toen als volgt gewogen:

Jaar	Leerlingaantal
2016-2017	2.550
2017-2018	2.503
2018-2019	2.449
2019-2020	2.383
2020-2021	2.353

Tevens vindt er een jaarlijkse indexering plaats met het MEV cijfer. Hierdoor stijgt ons bedrag per leerling in 2022 naar $€ 520,30 * 1,0492$ (MEV cijfer) = € 545,90.

De berekening is als volgt: $2.448 \text{ leerlingen} * € 545,90$ (afgerond) = € 1.336.351

	2022	begroot 2022	2021
Jaarlijks bedrag doordecentralisatie	€ 1.336.351	€ 1.337.000	€ 1.273.688

Vanuit de belastingdienst ontvangt de school premiekorting voor oudere werknemers. Vanuit ABP kregen we nog geld terug voor teveel betaalde premies in 2021.

	2022	begroot 2022	2021
Belastingdienst, LIV	€ 1.830	0	€ 1.851
Belastingdienst, BTW zonnepanelen	2.725	0	0
ABP, premierestitutie	10.847	0	0
	€ 15.402	0	€ 1.851

3.3 OVERIGE BATEN

De overige baten bestaat uit de volgende posten:

	2022	begroot 2022	2021
Verhuur lokalen	9.237	0	4.038
Europees Platform, subsidies	46.782	0	50.363
Huur/Schade/Verkoop chromebooks	30.465	0	24.021
Verkeersproject	2.000	0	2.000
Detachering personeel	101.915	0	79.755
Detachering leerling	0	0	0
Auris, oude rugzak	3.500	0	7.375
Diverse kleine opbrengsten	3.299	0	230
Totaal overige baten	€ 197.198	€ 115.000	€ 167.782

In 2022 zijn de huuropbrengsten gestegen. Dit komt omdat er alleen in de maand januari (in tegenstelling tot een groot deel van het jaar 2021) coronabeperkende maatregelen waren ten aanzien van extern gebruik van onze gymzalen.

Er zijn in 2022 twee Europese projecten tot afronding gekomen. Daarnaast lopen er momenteel nog twee projecten die in het jaar van afronding worden verantwoord.

We verkopen en verhuren chromebooks aan leerlingen.

De vergoeding verkeersproject is bedoeld om de veiligheid voor leerlingen van huis naar school te verbeteren.

We besteden zes docenten (voor een gedeelte van werktijdfactor) en een directeur (tot en met oktober 2022) uit aan externe organisaties. Hiervoor ontvangen we een vergoeding.

De vergoeding die we via Auris binnenkrijgen, betreft leerlingen met indicatie cluster 2 (dit zijn leerlingen met een auditief-communicatieve beperking), voor wie we via het oude rugzakregime een vergoeding krijgen. Deze regeling loopt af per augustus 2022.

4 Lasten

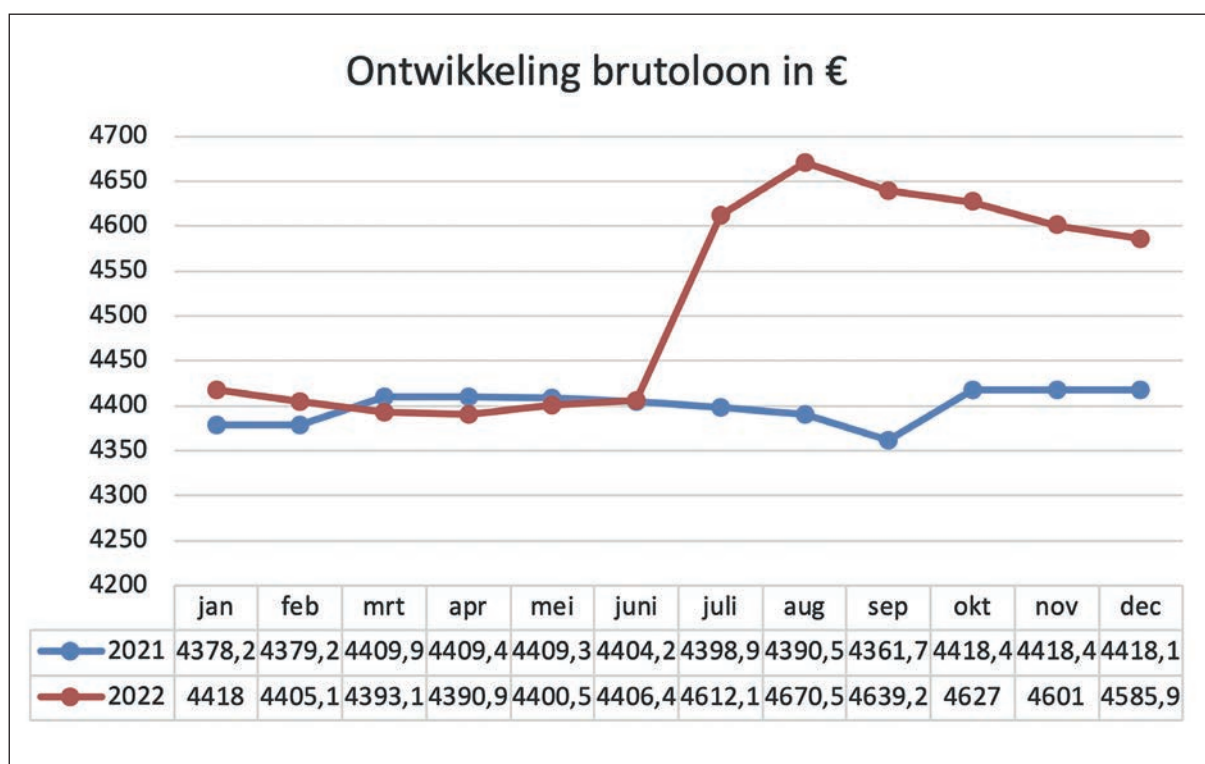
Personeelslasten

	2022	begroot 2022	2021
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	12.618.750	12.323.000	11.983.165
4.1.1.2 Sociale lasten	1.636.403	1.606.000	1.682.183
4.1.1.3 Pensioenpremies	2.179.071	2.274.000	2.097.448
4.1.1 Lonen en salarissen	€ 16.434.224	16.203.000	€ 15.762.796

De kosten voor brutolonen en salarissen (4.1.1.1) zijn dit jaar gestegen ten opzichte van 2021 (€ 636.000). Dit is procentueel een stijging van zo'n 5,3 %.

Hieronder zie je ontwikkeling van het brutoloon in 2022 ten opzichte van 2021:

Brutoloon in €

De stijging van 5,3% heeft diverse onderliggende oorzaken, deze zijn:

- stijging aantal fte's, 2,5 % op jaarbasis
- salarisstijging met 4,75% vanaf juli 2022, op jaarbasis is dit voor 2022 effectief +2 %
- salarisstijging met 1,5% vanaf oktober 2021, op jaarbasis is dit effectief + 0,95%
- lagere éénmalige uitkering in 2022 dan in 2021, - 0,45%
- extra uitbetaalde PB uren als gevolg van veranderde CAO, + 1,0%
- meer PB uren opgenomen, -0,6%
- diverse kleine oorzaken, -0,1%

Hieronder volgt de verdeling van de uitgegeven fte's.

	januari 2022	december 2022	gemiddeld 2022	gemiddeld 2021
directie/management	8,10	5,90	7,42	8,00
o.p.	157,74	150,42	151,41	145,92
ondersteunende diensten	35,85	35,97	35,18	34,45
vervangingen	4,99	1,23	3,37	4,16
Totaal	206,68	193,52	197,38	192,53

De sociale lasten zijn in 2022 met zo'n 2,7% gedaald. Dat betekent dat ondanks de stijging van de salariskosten de premies zijn gedaald:

- Daling premie werkhervattingskas, deze wordt per werkgever vastgesteld. Deze bestaat uit twee componenten. Doordat we eigenrisicodragers zijn geworden zijn de componenten ziektewet en WGA beide naar 0 gegaan. Dit is een daling van € 115.000, zo'n 6,8% van de totale sociale lasten.
- Premie UFO: is gelijk gebleven, 0,68%
- Totaalpremie basispremie WAO/IVA/WGA, deze is veranderd in 2022 naar premie Aof en premie kinderopvang: deze premie is gedaald van 7,53 % naar 7,16%
- Premie zwv: daling van 7,00% naar 6,75%

De pensioenpremies zijn in 2022 gestegen (kleine 4% t.o.v. 2021). Dit is lager dan de salarisstijgingen en ook fors lager dan begroot. Het ABP had in juli 2021 een premieverhoging aangekondigd, maar deze is niet doorgegaan.

- De premie keuzepensioen op/np is gelijk gebleven (18,13%).
- De premie overgangsregeling VPL (VUT/prepensioen/levensloop) is in 2022 gelijkgebleven (3,0%).
- De premie AOP daalde in 2022 (van 0,63% naar 0,56%).

	2022		2021
4.1.2 Dotatie / vrijval jubileumvoorziening	18.253		7.238
Dotatie LPB voorziening	423.553		234.228
Dotatie spaarvoorziening	39.017		5.928
Dotatie/onttrekking voorziening arbeidsongeschiktheid	0		- 403.666
Dotatie/onttrekking voorziening werkloosheidsbijdragen	- 32.588		- 29.176
Dotatie voorziening langdurig zieken	95.363		24.466
Dotatie voorziening duurzaam inzetbaar personeel	28.392		28.240
Personeel niet in loondienst	487.133		407.802
Overige personele lasten	602.745		326.971
4.1.2 Overige personeelslasten	1.661.868	1.416.000	602.031
4.1.3 Af: Uitkeringen (UWV)	-/- 129.003	-/- 90.000	-/- 124.850
Totaal personele lasten	€ 17.967.089	€ 17.529.000	€ 16.239.977

De hogere dotatie in de jubileumvoorziening ten opzichte van 2021 komt voornamelijk door de salarisophoging in 2022 van 4,75%, dit werkt door in de hoogte van de voorziening.

De flink hogere storting in de LPB voorziening komt door de extra uren PB die het personeel structureel erbij krijgt (40 uur per jaar). De spaarmogelijkheid daarbij, die tot deze voorziening leidt, zal in de toekomst wel aan banden gelegd worden.

Voor langdurig zieke personeelsleden, waarvan we verwachten dat ze niet meer terugkeren als docent is een voorziening gevormd. De verwachte extra kosten hiervan in de toekomst vallen dit jaar hoger uit.

Met een werknemer zijn afspraken gemaakt over het duurzaam kunnen blijven werken binnen onze organisatie. De toekomstige lasten hiervan zijn dit jaar genomen.

De stijging van de kosten van extern personeel komt enerzijds doordat we meer reguliere uren en vervangingen via een extern bureau hebben laten verlopen.

De overige personele lasten betreffen:

	2022	begroot '22	2021
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	50.544		33.876
Scholing en opleidingskosten	252.374		137.236
Overige vergoeding/toelagen	29.827		34.893
Personeelskantine	35.856		20.087
Werkkosten	97.802		72.226
Reis-en verblijfkosten	18.021		10.832
Arbovoorzieningen	1.817		7.636
Personeelsadvertenties	5.154		4.945
Personeelsverzekeringen	111.350		5.240
Totaal	€ 602.745	€ 574.000	€ 326.971

In 2022 is meer ingezet op individuele coachings- en 2e-spoortrajecten, dit verklaart de hogere kosten.

De scholingskosten zijn flink gestegen in 2022. De beschikbare budgetten worden nu goed benut. Het einde van de corona-restricties, waardoor vele scholingsbijeenkomsten geen doorgang hebben kunnen vinden, is hier natuurlijk ook mede debet aan. Tevens is er meer eigen personeel ingezet op coaching.

De overige vergoedingen/toelagen liggen hoger dan vorig jaar. Hier worden de zogenaamde verplichte gelden voor GOVAK (doorbetaling vakbondsfaciliteiten vanuit de lumpsum vergoeding) en arbeidsmarkt- en opleidingsfonds. Daarnaast zijn hier de vergoedingen geboekt van (oud)leerlingen, die leerlingen met leerachterstanden als gevolg van corona hebben geholpen.

De kosten voor de personeelskantine zijn flink toegenomen. Ook hierbij speelt corona een grote rol, waarbij de school in 2021 voor een deel dicht was.

Hieronder volgt een opsomming van zaken die ook onder de werkkostenregeling vallen:

- huur parkeerplaatsen

- sectie uitjes

- kerstpakkiet

- bruto inhoudingen fiets- en laptopregeling *

- contributie vakbond en sportvereniging *

*voor de school zijn dit geen kosten, maar deze vallen wel onder de vrije ruimte van de werkkostenregeling.

Deze werkkosten zijn gestegen ten opzichte van 2021. Dit komt voornamelijk doordat we een in 2022 weer eens een personeelsfeest hebben kunnen houden.

De uitkeringsbedragen van het UWV betreffen docenten met zwangerschaps/geboorteverlof en een bijdrage vanuit het UWV aan transitievergoedingen (4.1.3).

4.2 AFSCHRIJVINGEN

De school schrijft af over zijn gebouwen en inventaris.

	2022	begroot 2022	2021
Totaal afschrijvingen	€ 1.089.011	€ 1.085.000	€ 1.085.596

Hieronder volgt de uitsplitsing.

4.2.1 AFSCHRIJVINGSLASTEN MATERIËLE VASTE ACTIVA

4.2.1.1 AFSCHRIJVING GEBOUWEN

De totale afschrijvingslasten voor de gebouwen bedraagt € 752.020.

Deze afschrijvingen zijn gebaseerd op tien gebouwdelen. De kosten liggen hoger nu de afschrijvingskosten voor onze vernieuwbouw uit 2021 over een geheel kalenderjaar lopen. Deze vernieuwbouw wordt in twintig jaar afgeschreven. Een uitsplitsing hiervan is terug te vinden onder de materiële vaste activa.

De afschrijvingspercentages zijn terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

	2022	2021
Afschrijvingslasten gebouwen	€ 752.020	€ 705.937

4.2.1.2 AFSCHRIJVINGSLASTEN INVENTARIS

De totale lasten voor 2022 bedragen € 344.477.

Een uitsplitsing hiervan is terug te vinden onder de materiële vaste activa.

De afschrijvingspercentages zijn terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

De daling ten opzichte van 2021 komt doordat we de investering in nieuwe touchscreens hebben uitgesteld tot we gaan verbouwen. De afschrijvingskosten hiervan zijn zo'n € 32.500. Tevens hebben we in 2021, vanwege de verbouwing, een aantal inventarisstukken versneld afgeschreven.

	2021	2021
Afschrijvingslasten inventaris	€ 336.991	€ 379.659

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

	2022	begroot 2022	2021
4.3.1 Huurkosten	142.035	165.000	194.206
4.3.2 Verzekeringen	71.670	73.000	75.166
4.3.3 Onderhoud	208.817	169.000	196.566
4.3.4 Energie en water	263.043	149.000	248.309
4.3.5 Schoonmaakkosten	342.271	318.000	304.388
4.3.6 Heffingen	104.959	105.000	114.305
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorzieningen	338.241	285.000	1.612.858
Totaal	€ 1.471.036	€ 1.264.000	€ 2.745.798

De daling van de huurkosten komt voornamelijk doordat we teveel huur betaalden voor de zogenaamde blokstallen. Dit is met terugwerkende kracht gecorrigeerd.

De kosten van de verzekering betreft onze brandverzekering. Na jarenlange hoge kostenstijgingen eindelijk een gelijkblijvende premie. Tevens hadden we vanwege bouwwerkzaamheden in 2021 een CAR-verzekering lopen waardoor de kosten lager uitvallen.

De onderhoudskosten zijn op de volgende manier te splitsen:

	2022	2021
Onderhoud door derden	92.442	85.753
Serviceabonnementen	54.388	54.977
Onderhoud eigen beheer	35.418	30.058
Onderhoud sportveld	26.569	25.778
Totaal	€ 208.817	€ 196.566

De stijging van de onderhoudskosten is voornamelijk toe te schrijven aan onderhoud door derden. Dit heeft te maken met extra kosten vanwege asbestsanering en de aanleg van een nieuwe fietsenstalling. De extra kosten van onderhoud eigen beheer zijn kosten uit 2021 die we hebben moet toerekenen aan 2022 omdat een deel van de kosten van de waterschade niet zijn vergoed.

Energie is wereldwijd duurder geworden, daardoor zijn ook onze energiekosten gestegen. Toch zijn er twee factoren die deze stijging flink hebben gedempt.

- lager verbruik, we hebben in 2021 meer geventileerd en hebben, om de kou hierdoor te compenseren, de verwarming hoger gezet
- de opbrengst van de zonnepanelen hoger uit dan begroot (door meer zonne-uren in 2022)

De post heffingen is lager dan in 2021. Dit komt vooral door de leges die we in 2021 moesten afdragen voor het plaatsen van de zonnepanelen.

In 2021 is een nieuw MOP gemaakt. Dit plan is uitgewerkt en verdeeld in verschillende categorieën (voorziening onderhoud, investeringen en exploitatielasten) en is tevens beleidsrijk gemaakt. De dotatie in de onderhoudsvoorziening is vastgesteld aan de hand van dit meerjarenonderhoudsplan. Hierbij is toen éénmalig een dotatie aan de voorziening gedaan van ruim € 1.600.000 voor de verwachte grote onderhoudskosten voor de komende 60 jaar (naast een jaarlijkse storting die nodig is van zo'n € 296.000). In 2022 hebben we deze storting éénmalig opgehoogd naar € 338.000 vanwege inflatie.

4.4 OVERIGE LASTEN

4.4.1 ADMINISTRATIE- EN BEHEERSLASTEN

	2022	2021
Administratie en beheer	104.347	161.498
Accountantskosten	39.141	26.315
Deskundigenadvies	64.486	121.782
Begeleiding toptalenten	44.521	22.564
Salaris- en personeelsadministratie	71.245	60.973
Telefoon- en portokosten	26.984	29.403
Totaal	€ 350.724	€ 422.535

De kosten van administratie- en beheer zijn flink gedaald ten opzichte van 2021.

In 2021, toen de fysieke informatieavonden geen doorgang konden hebben vanwege corona, hebben we extra geïnvesteerd in webinars en promotievideo's.

De accountantskosten zijn als volgt uit te splitsen.

Specificatie honorarium:

		2022	2021
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	32.111	25.226
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	0	0
4.4.1.3	Fiscale adviezen	0	0
4.4.1.4	Andere niet controledienst	7.030	1.089
	Totaal	€ 39.141	€ 26.315

Naast de extra kosten van de jaarlijkse accountantscontrole (als gevolg van marktwerking) zijn er extra kosten zijn gemaakt voor het extern laten toetsen of de school 'in control' is.

De lagere kosten van deskundigenadvies in 2022 komt doordat we minder deskundigheid van buiten de school hoefden te halen (ook minder dan we hiervoor hadden begroot).

De stijging van de kosten van begeleiding toptalenten komt doordat we we meer mogelijkheden hadden om programma's in dit kader te organiseren na corona.

4.4.2 INVENTARIS, APPARATUUR EN LEERMIDDELEN

	2022	2021
Leerlingbegeleiding	21.264	17.690
Inventaris en apparatuur	13.570	17.317
Leer- en hulpmiddelen	164.794	102.005
Leermiddelen boeken	900.025	848.336
Licenties	162.203	150.231
Kosten ICT	71.791	84.843
Reproductie/drukkosten	68.320	68.710
Totaal	€ 1.401.967	€ 1.289.132

De kosten voor leerlingbegeleiding zijn gestegen. Dit komt voornamelijk door de 'verplichte' inkoop ambulante begeleiding vanuit de Mytyschool. Hiervoor krijgen we ook extra gelden vanuit het Samenwerkingsverband.

De kosten voor inventaris zijn gedaald. Dit komt voornamelijk doordat we in 2021 vanwege verbouwingen ook wat meer kleine inventaristukken nodig hadden.

De kosten voor leer- en hulpmiddelen zijn met ruim € 60.000 toegenomen. Dit komt door extra kosten vanwege corona (activiteiten leerlingen) en anderszijds door extra aangeschafte materialen voor de pilot voor de ontwikkeling van het vak technologie in Mavo. Voor beide zaken krijgen we subsidie.

De kosten voor leermiddelen boeken zijn gestegen. Dit komt voornamelijk doordat we vanwege corona schoolbreed digitale licenties aan het pakket hebben toegevoegd. Hiervoor zijn vanuit de NPO gelden voor beschikbaar gesteld.

De stijging van de post licenties komt voornamelijk door de licenties gekoppeld aan de chromebooks van leerlingen. Hiermee worden de leerlingen nu voor het eerst schoolbreed bediend.

De daling van de kosten voor ICT komt doordat dat we in 2022 op drie gebieden minder hebben ingekocht; ICT materialen, chromebooks en hardware.

4.4.3 OVERIGE LASTEN

	2022	2021
Abonnementen en contributies	3.822	4.474
Representatie	57.614	16.568
Testen en toetsen	36.841	25.460
Lasten bestuur	40.149	38.926
Lasten themaklassen	43.928	41.083
Kosten t.b.v. subsidieprojecten	102.713	73.641
Boekverlies activa	0	9.133
Lasten overig	85.424	48.437
Totaal	€ 370.491	€ 257.722

Een aantal abonnementen hebben we opgezegd, wat de afname van de kosten in 2022 verklaart.

De stijging van de kosten voor representatie komt door diverse oorzaken:

- reünie (€ 36.000)
- barbecue ouderkind toernooi
- project muurprint brugklas
- kerstversiering school

De stijging van de lasten van testen en toetsen komt doordat er schoolbreed meer Citotoetsen worden afgenomen.

Vanuit de lasten van het bestuur worden lidmaatschap voor VO-raad en VOSABB bekostigd. Daarnaast wordt dit budget gebruikt voor bijvoorbeeld de kosten van het onderzoek naar DAMU, hoe ons kunstonderwijs in de gemeente te combineren met het reguliere onderwijs.

De lasten themaklassen betreffen de bijdrages aan de begrotingen voor leerlingactiviteiten van tto, technasium, cultuurklas en sportklas.

De kosten ten behoeve van subsidieprojecten betreffen de afronding van twee internationaliseringsprojecten en de kosten voor POVO (subsidie bevordering doorstroom basis- naar voortgezet onderwijs) en het project kansengelijkheid van de gemeente Bergen op Zoom (begeleiding onderwijsambassadeurs).

Vanwege de aanschaf van nieuw meubilair in verband met onze vernieuwbouw zijn er in 2021 activastukken afgevoerd die nog niet waren afgeschreven. De kosten van de boekwaardes daarvan zijn toen onder boekverlies verantwoord.

Onder de overige lasten boeken we onder andere de kosten voor netwerken, waarin we als school participeren (o.a. inkoopcentrum, cultuurprofielscholen, BCP), decanaat en dit jaar ook leerlingenactiviteiten voor € 35.000. Dit is een bijdrage aan het leerlingenfeest i.v.m. excellentie van € 10.000 en een bijdrage van € 25.000 omdat minder ouders de vrijwillige ouderbijdrage betalen. Deze laatste twee zaken verklaren de kostenstijging ten opzichte van 2021.

Resumé

		2022	begroot 2022	2021
4.4.1	Administratie en beheerslasten	350.724	403.000	422.535
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.401.967	1.362.000	1.289.132
4.4.3	Overige	370.491	201.000	257.722
Totaal overige lasten		€ 2.123.182	€ 1.966.000	€ 1.969.389

5 Financiële baten en lasten

	2022	begroot 2022	2021
Saldo financiële baten en lasten	- € 51.302	- € 52.000	- € 45.533

Hieronder volgt de uitsplitsing van het saldo.

5.1 RENTEBATEN

	2022	begroot 2022	2021
Rente uitstaande gelden	22.540	0	5.864

Doordat de rentestanden nu niet meer negatief zijn, ontvangt de school nu rente over zijn rekening-courant saldo bij het schatkistbankieren. Het grootste deel hiervan heeft betrekking op het 4e kwartaal (€ 21.000). De school heeft in 2021 voor de financiering van de zonnepanelen en andere duurzame elementen via het warmtefonds tijdelijk met een bouwdepot gewerkt, hiervoor zijn creditgelden ontvangen die hier verantwoord zijn.

5.2 RENTELASTEN

	2022	begroot 2022	2021
Rentelasten	44.686		39.429
Overige financiële lasten	6.616		6.104
Totaal	€ 51.302	€ 52.000	€ 45.533

Door de aflossing van onze lening bij de Rabobank halverwege 2020 zijn de rentelasten verminderd.

De nieuwe lening bij het Ministerie kost ons 0,21% rente plus een opslag van 0,2% door de gemeente Bergen op Zoom, vanwege het garant staan voor de lening.

De overige financiële lasten bestaan uit de kosten voortvloeiend uit een contract met Simplified Card, waarmee bankpassen aan personeel worden meegegeven waarmee zij tijdelijk een vooraf ingegeven saldo ter beschikking hebben. Daarnaast worden er kosten in rekening gebracht voor de samenwerking van de Rabobank en het Ministerie inzake het schatkistbankieren.

8. WNT

(Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector en semi publieke sector)

Complexiteitspunten		Punten
complexiteitspunten gemiddeld totale baten	5-25 miljoen	4
complexiteitspunten aantal leerlingen	1500-2500	2
complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	vmbo, havo, vwo	3
totaal aantal complexiteitspunten		9
bezoldigingsklasse	(9-12 complexiteitspunten)	D
bezoldigingsmaximum		168.000
afwijkende bezoldigingsklasse	niet van toepassing	

WNT TOPFUNCTIONARISSEN

WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand: Specificatie (Bedragen: x 1 EUR)

Volgnummer	1
Dienstbetrekking?	Ja
Naam	L.C.M. de Rond
Functie(s)	uitvoerend bestuurder en rector
Aanvang functie	01-01-2022
Einde functie	31-12-2022
Omvang dienstbetrekking (fte)	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.155
Beloning betaalbaar op termijn	22.092
Bezoldiging	142.247
Onverschuldigd betaald en niet terug ontvangen bedrag	0
Totaal van bezoldiging	142.247
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Maximale bezoldiging	168.000
Motivering van overschrijding	niet van toepassing
Toelichting vordering onverschuldigde betaling	niet van toepassing

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand, voorgaande periode: Specificatie (Bedragen: x 1 EUR)

Naam	L.C.M. de Rond
Functie(s)	uitvoerend bestuurder en rector
Aanvang functie vorig verslagjaar	01-01-2021
Einde functie vorig verslagjaar	31-12-2021
Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	1,00
Dienstbetrekking vorig verslagjaar	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	117.023
Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	21.602
Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	138.625
Individueel toepasbaar bezoldigingsmaximum vorig verslagjaar	163.000

Topfunctionarissen en degenen die nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800 of minder , specificatie		
Volgnummer	Naam	Functie
1	C.P.M. van Oorschot	voorzitter bestuur
2	Y.J.J.M. Kammeijer	secretaris bestuur
3	H.A.M. van Oorschot	bestuurslid
4	I.S.M. Pekelaer	bestuurslid
5	E. Prent	bestuurslid
6	P.W.J. Hoek	bestuurslid
7	L.G.M. van der Beek	bestuurslid
8	A.N.S.H.M. du Pont	bestuurslid
9	F.J.W. van den Elshout	bestuurslid

Datum opmaak van de jaarrekening: 1-4-2023

Datum vaststellen van de jaarrekening: 14-6-2023

De heer C.P.M. van Oorschot
voorzitter bestuur
Mevrouw Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks
secretaris
De heer L.C.M. de Rond
De heer L.G.M. van der Beek
Mevrouw H.A.M. van Oorschot
Mevrouw I.S.M. Pekelaer
De heer P.W.J. Hoek
De heer A. du Pont
Mevrouw E. Prent
De heer F.J.W. van den Elshout

OVERIGE GEGEVENS

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het intern toezichthoudend orgaan van
Stichting RSG 't Rijks
Burg Stulemeijerlaan 24
4611 EG BERGEN OP ZOOM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting RSG 't Rijks te Bergen op Zoom gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting RSG 't Rijks op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij zijn onafhankelijk van Stichting RSG 't Rijks zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De intern toezichthouder is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK: 58941487

BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 9 juni 2023
Wijs Accountants

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2023.0074.conv

BIJLAGEN

De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 1: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 2: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 3: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 4: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 5: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 6: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 7: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 8: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 9: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 10: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 11: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 12: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 13: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 14: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 15: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 16: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 17: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 18: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

Bijlage 19: De bijlagen zijn te vinden op de volgende pagina's:

1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Stichting RSG 't Rijks
Burg. Stulemeijerlaan 24
4611 EG Bergen op Zoom

---

telefoon: 0164-242150

---

e-mail: info@rsgrijks.nl

---

internetsite: www.rsgrijks.nl

---

bestuursnummer: 6041555

---

naam contactpersoon: A.J. Kousemaker

BRIN-nummer: 10 LU

---

2. AANSLUITING RIJKSBIJDRAGE

AANSLUITING JAAROVERZICHT 2022 DUO MET JAARREKENING RSG 'T RIJKS

Totaal inkomsten RSG 't Rijks volgens DUO jaaroverzicht	21.366.263
Totaal inkomsten jaarrekening RSG 't Rijks	21.910.315
Verschil	-544.052
Verklaring:	
Subsidie POVO (via DUS*)	-9.607
Subsidie doorstroomprogramma vmbo-havo (via DUS*)	-26.146
Subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma's (via DUS*)	-15.249
Subsidie pilot praktijkgerichte programma tl en gl (via DUS*)	-50.000
Subsidie schoolkracht (via DUS*)	-495
Subsidie SUVIS via penvoerder gemeente Bergen op Zoom	-16.950
Subsidie RAL/RAP via penvoerder OMO	-78.631
Subsidie Sterk Techniek Onderwijs via penvoerder Brabantse Wal	-2.876
Subsidie Extra hulp voor de klas, via penvoerder OMO	-815
Nog te besteden lerarenbeurs	-17.500
Gedetacheerde leerlingen	87.563
Ontvangen doorbetaling SWV	-413.346
	-544.052

* Ministerie splitst de subsidies OCW in DUO en DUS

DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

DUS = Dienst Uitvoering Subsidies

4. OVERZICHT HOOFD- EN NEVENFUNCTIES

(gedurende kalenderjaar 2022)

L.C.M. de Rond

Hoofdfunctie: rector/bestuurder st. RSG 't Rijks, bezoldigd

Nevenfuncties, alle nevenfuncties onbezoldigd:

- Raad van advies hogeschool Zeeland
- Bestuurslid Sterk techniek Onderwijs regio Brabantse Wal
- Lid Samenwerkingsverband Bergen op Zoom
- Lid Regiegroep voortijdig Schoolverlaten regio Breda e.o
- Bestuurslid Wetenschapsoriëntatie Nederland;

C.P.M. van Oorschot

Hoofdfunctie: directeur Van Oorschot Advies BV

Finance-Manager Universiteitsdienst TU Delft

Nevenfuncties:

- Lid van de investeringscommissie van het Groen Ontwikkelingsfonds Brabant BV, tot 1 juni 2022
- Voorzitter Raad van Commissarissen van Woningstichting Clavis in Terneuzen.
- Lid Raad van Commissarissen Stichting Wooncompas in Ridderkerk.

L. van der Beek

Hoofdfunctie: Wethouder Sociaal Domein gemeente

Woensdrecht

Nevenfuncties, bezoldigd:

- Intergemeentelijke Sociale dienst Brabantse Wal, voorzitter dagelijks bestuur
- Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant, vice voorzitter dagelijks bestuur
- Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg. GGD West Brabant, bestuurslid
- Cycling Ambassadors West-Brabant, lid
- Zorg- en veiligheidshuis, Bergen op Zoom, lid raad van bestuur
- Algemeen bestuur RBL (schoolverzuim), bestuurslid en plaatsvervangend voorzitter
- Commissie arbeidsmarktbeleid regio West Brabant, vice voorzitter

I. S.M. Pekelaer

Hoofdfunctie: HR Country Manager bij Neste Oil Netherlands B.V.

Nevenfuncties, onbezoldigd:

- bestuurslid basketbalvereniging de Clams uit Tholen
- Venturi-Sailing (bedrijf echtgenoot)

H.A.M. van Oorschot

Hoofdfunctie: Directeur en accountant bij DRV Accountants en Adviseurs Bergen op Zoom

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- St Berschermingsbewind Meerderjarigen, secretaris
- St Bergen op Zicht, penningmeester
- St Vrienden van het Markiezenhof, voorzitter

Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks

Nevenfunctie, onbezoldigd:

- Lid Raad van Toezicht Tituël

A.N.S.H.M du Pont

Hoofdfunctie: Onderwijskundig adviseur onderwijstechnologie

Nederlands Defensie Academy, sectie Onderwijs

Geen nevenfuncties

P.W.J. Hoek

Hoofdfunctie: Wethouder en loco-burgemeester van de gemeente Tholen

Nevenfunctie, onbezoldigd:

- Lid hoofdbestuur SGP, onbezoldigd
- Lid Raad van Toezicht VGS, onbezoldigd

E. Prent

Hoofdfunctie: Wethouder gemeente Steenberghe

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- Lid van het Bestuurlijk Overleg Regionaal Educatieve Agenda (REA).
- Lid van het gemeenschappelijk orgaan gemeenschappelijke regeling schoolverzuim en VSV Regio West-Brabant.
- Lid van het algemeen bestuur van het West-Brabants Archief.
- Toezichhoudend bestuurslid van de regionale scholengemeenschap 't Rijks.
- Lid van het algemeen bestuur van de Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord.
- Lid van het Algemeen Bestuur van de GGD West-Brabant.
- Lid van de Bestuurstafel sociaal domein/ jeugd op niveau.
- Lid van de Raad van Bestuur van het zorg- en veiligheidshuis De Markiezaten.
- Lid van de stuurgroep Riskfactory

F.J.W. van den Elshout

Hoofdfunctie: Store manager Bijenkorf Den Haag

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- voorzitter van Urban Department Store; Rotterdam
- voorzitter van de Ondernemers Vereniging Grote Marktstraat in Den Haag.
- bestuurslid Binnenstad in Bedrijf in Den Haag

5. OVERZICHT KENGETALLEN

Publicatie Financiële Gegevens

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Sector: VO
Groepering SSG3
Naam: Stichting RSG 't Rijks'
Bevoegd gezag: 41555
Plaatsnaam: BERGEN OP ZOOM

Legenda grafieken
Instelling
Gemid. groepering

Balans (* EUR 1000,-)	2017	2018	2019	2020	2021
Activa					
Balans voor of na resultaatbestemming					Na
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	10.888	10.628	11.199	14.734	16.193
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	10.888	10.628	11.199	14.734	16.193
Voorraden					
Vorderingen	1.857	1.791	1.785	1.827	2.036
Effecten					
Liquide middelen	3.108	3.095	3.141	2.962	5.108
Totaal vlottende activa	4.965	4.886	4.926	4.789	7.144
Totaal activa	15.853	15.515	16.125	19.523	23.337
Passiva					
Eigen vermogen	7.454	7.103	7.483	7.485	7.996
Aandeel in het groepsvermogen dat niet aan de rechtspersoon toekomt					
Totaal van groepsvermogen	7.454	7.103	7.483	7.485	
Voorzieningen	4.041	4.293	4.761	4.257	4.939
Langlopende schulden	1.969	1.794	1.619	4.800	6.501
Kortlopende schulden	2.389	2.325	2.262	2.981	3.900
Totaal passiva	15.853	15.515	16.125	19.523	23.337

Staat van baten en lasten (* EUR 1000)	2017	2018	2019	2020	2021
Baten					
Rijksbijdragen	17.293	17.860	18.748	18.094	21.148
Overige overheidsbijdragen en-subsidies	1.071	1.058	1.129	1.197	1.276
College-, cursus-, les- en examengelden					
Baten werk in opdracht van derden					
Overige baten	116	84	120	112	168
Totaal van baten	18.480	19.002	19.997	19.403	22.591

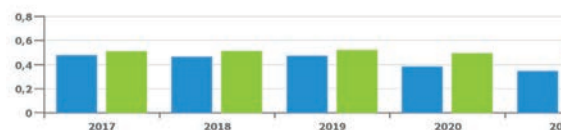
Lasten					
Personeelslasten	15.252	15.786	15.785	15.528	16.240
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	649	673	660	788	1.086
Huisvestingslasten	1.115	1.114	1.191	1.313	2.746
Overige lasten	1.687	1.777	1.886	1.737	1.969
Doorbetalen aan schoolbesturen					
Verstrekte subsidies					
Totaal van lasten	18.703	19.350	19.522	19.366	22.041
Totaal van saldo baten en lasten	-223	-347	475	38	550
Gerealiseerde herwaardering					
Financiële baten en lasten					-40
Financiële baten	7	109	9	1	
Financiële lasten	120	113	104	37	
Resultaat voor belastingen	-337	-352	381	2	511
Belastingen					
Resultaat uit deelnemingen					
Resultaat na belastingen	-337	-352	381	2	511
Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt					
Nettoresultaat na belastingen	-337	-352	381	2	511

Investeren (* EUR 1000)	2017	2018	2019	2020	2021
Investeren - Gebouwen	0	0	0	4.056	1.538
Investeren - Terreinen					
Inventaris en apparatuur	231	377	144	268	1.015
Andere vaste bedrijfsmiddelen					
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa		37	1.086	0	
Niet aan het productieproces dienstbare materiële vaste activa					
Totaal van materiële vaste activa	231	414	1.231	4.324	2.553

Kengetallen	2017	2018	2019	2020
Kengetallen financiële positie				
Solvabiliteit I	0,47	0,46	0,46	0,38
Solvabiliteit II	0,73	0,73	0,76	0,6
Liquiditeit (current ratio)	2,08	2,1	2,18	1,61
Rentabiliteit	-1,8%	-1,8%	1,9%	0,0%
Kengetallen overig				
Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa	-19,9%	-19,7%	-19,8%	-40,1%
Weerstandsvermogen	40,3%	37,2%	37,4%	38,6%
Kapitalisatiefactor	0,35	0,34	0,37	0,37
Liquiditeit (quick ratio)	2,08	2,1	2,18	1,61
Huisvestingsratio	7,7%	7,4%	7,8%	9,1%
Personeelslasten / rijksbijdragen	88,2%	88,4%	84,2%	85,8%
Personeelslasten / totaal lasten plus financiële lasten	81,0%	81,1%	80,4%	80,0%
Personeelslasten / totaal baten plus financiële baten	82,5%	82,6%	78,9%	80,0%
Algemene reserve / totaal baten plus financiële baten	11,6%	9,5%	9,3%	10,8%
Voorzieningen / totaal baten plus financiële baten	21,9%	22,5%	23,8%	21,9%
Rijksbijdragen / totaal baten plus financiële baten	93,5%	93,5%	93,7%	93,2%
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / totaal baten plus financiële baten	5,8%	5,5%	5,6%	6,2%
Investeren huisvesting / totaal baten plus financiële baten	0%	0%	0%	20,9%
Investeren inventaris en apparatuur / totaal baten plus financiële baten	1,2%	2,0%	0,7%	1,4%
Netto werkkapitaal	13,9%	13,4%	13,3%	9,3%
Contractactiviteiten / totaal baten plus financiële baten	0%	0%	0%	0%
Contractactiviteiten / Rijksbijdragen	0%	0%	0%	0%

Organisatie t.o.v. gem. van SSG3

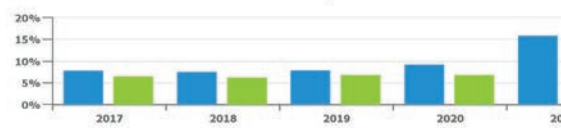
Solvabiliteit I

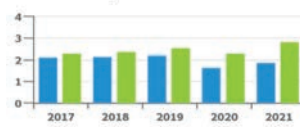
Rentabiliteit%

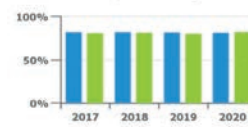
Huisvestingsratio

Liquiditeit current ratio

Personeelslasten / totaal lasten plus financieel

Regionale Scholengemeenschap 't Rijks
gymnasium, atheneum, havo en mavo

Burgemeester Stulemeijerlaan 24
4611 EG Bergen op Zoom

Telefoon 0164-242150

Fax 0164-256534

E-mail info@rsgrijks.nl

Website www.rsgrijks.nl

Brinnummer 10LU